

АНДРЕЯ
ИЛИЕВ

РЕВАНШЪТ НА ТАНГРА

АРТУС

НОВА БЪЛГАРСКА ФАНТАСТИКА
НАГРАДА ЗА ФАНТАСТИЧЕН РОМАН

АНДРЕЯ ИЛИЕВ
РЕВАНШЪТ НА ТАНГРА

chitanka.info

866 г. сл.Р.Хр. — покръстване на Дунавска България (**Кара-Бурджан**); начало на 1200-годишния период на „проклятието на Тангра“.

ЕВЕНТУАЛНО БЪДЕЩЕ (?)

2050 г. сл.Р.Хр. — година на „Белия кон“; евентуална дата на раждането на Царя (новият **Иджик**; инд. **Калки-Аватара**).

2066 г. сл.Р.Хр. — Царят навършва пълнолетие; край на периода на „проклятието на Тангра“; начало на 18-годишната война (според пророчеството от Нарабанчи).

2084 г. сл.Р.Хр. — край на 18-годишната война; начало на новата епоха (?).

Движение „Воини на Тангра“, <http://www.voininatangra.org>

ОТ АВТОРА

В края на 2004 година на Събора на българската книга в музея „Земята и хората“ попаднах на изненадваща находка — книга със заглавие „Сказание за дъщерята на хана. Епосът на прабългарите 882 г.“ А авторът — представете си какво име! — Михаил Бащу ибн Шамс Тебир! Имам се за човек, който познава добре средновековната ни история. Прехвърлих я бегло и бях готов да махна с ръка — поредния балон! После видях името на Георги Костов като автор на българския поетичен текст и мисля, че това ме накара да платя скромната цена.

Върнах се у дома и се зачетох. Бях потресен! Пред мен се разкриваше величествения свят на една митология, ако не по-богата от елинската, то поне сравнима с нея.

Кой е Михаил Бащу ибн Шамс Тебир? Роден е около 820 година в Киев (Бащу на прабългарски) и затова името на града влиза в неговото — т.е. Киевчанина. Дядо му Хабдула бил от кавказките българи, които още през 737 година приели исляма, и загинал през 810 г. във въстание срещу хазарите, оглавявано от него. Синът му Шамс се преселил в т.н. Черна България. Хан Айдар, пряк потомък на Кубратовия син Бат Баян, го посрещнал радушно и го назначил за свой секретар — тебир. Звучи някак дребно, но от направените справки разбрах, че това по-скоро е пост от ранга на министър. Някъде около 820 г., когато е роден и Михаил, черните българи също приемат исляма.

През 840 г. Шамс напуска службата си при хана и основава мюсюлмански скит край Киев. На неговото място е назначен Михаил. Според „Джагфар тарихи“ („Историята на Джагфар“ — сборник от ръкописи от 1680 г.) „Айдар се страхуваше, че никой не може да замени Шамс, ... но скоро, за негова превелика радост, видял, че е сбъркал: Михаил се изявил като образцов секретар. Той завършил започнатото от баща му заместване на официалната писменост — старите български знаци «куниг» — с арабско писмо.“

През 855-а хан Айдар умрял и Хазария предприела офанзива срещу Черна България. Районът на Киев бил откъснат от нея. Действащият владетел хан Джилки бил принуден да остави престола на сина си Алмиш и да се изсели с част от народа към Волга и Кама, където след известно време създал Волжка България. Микаил останал заради службата си като духовно лице в джамията „Ел Бейда“. През 863 г. бил извършен погром над мюсюлманите в града и той се оттеглил в скита на баща си.

През 865 г. получил вдъхновение свише и започнал да пише „Сказание за дъщерята на хана“. Писал го до 882 г. на общонародния език „тюрки“ с арабски букви. В основата му залегнали вярванията и митологията на прабългарите.

През 870 г. в Киев отново започнали гонения срещу мюсюлманите и Микаил бил хвърлен в тъмница. Неочаквано обаче ханът на Черна България Алмиш обсадил града и приел да сключи мир само ако му предадат тебيرا. Оттам Микаил заминал за Волжка България и бил посрещнат изключително радушно от хан Джилки, който го възстановил на предишния пост. Живял дълго и оставил широка дияра в историята на тази държава. Основал просветна мрежа с над 220 училища към джамиите. През 895 г. извършил преброяване на населението. Организирил монетен двор и няколко експедиции за търсене на желязо, злато, сребро, мед...

Загинал при нещастен случай през 900 г. на преклонна възраст — удавил се в река до днешния град Набережни Челни.

Е, опряхме най-после и до Сказанието. Много съм изкушен да разкажа всичко, което има в него за боговете на прабългарите, йерархията им и неизбежните разпри между тях. Но поне две трети от тях съм ги вкарал в романа и затова се страхувам да не досадя на вас, читателите.

Ще се спра на чисто човешката история на младия Аудан Дуло, който, преминавайки през куп изпитания, накрая дава името българи на народа ни, тъй като част от нея съм използвал.

И така, тази част от Сказанието започва с пристигането на хан Алвар и семейството му на гости в аула на брат му Авар. Сядат да се хранят и внезапно вътре нахлуват мъже и започват да избиват височайшите гости. Спасил се само Аудан Дуло. След време се върнал и опитал да отмъсти, но само ранил тежко чичо си. Подгонен от

потеря, той се скрил в една пещера и вътре попаднал на зловещия алп на смъртта Шурале. В борбата успял да го посече тежко и да се отскубне. Докато се лутал из галериите, налетял на чуден кон. Това бил Тулпар — божествено животно, в което имало магия: този, който направи осем кръга на гърба му, ще стане господар на Земята. Шурале направил седем, но бил хвърлен и сега държал коня с надеждата, че ще успее да го укроти и да направи последната си обиколка. Аудан освободил коня и поел своя дълъг път из тогавашния свят.

Сменил името си на Ам — така, както се наричал аулът на чичо му Авар, — за да му напомня всекидневно, че трябва да отмъсти за предателството. Тулпар му казал, че има девойка, достойна за него — наричала се Боз-бий и била дъщеря на Шан Албан Рищав. Но, за съжаление, не знаел пътя за нея...

И се замаял младият Ам по целия свят в търсене на любимата, която дори не бил виждал... Срещнал по пътя си Арбуга — млад урмиец от армията на туранския цар Аламир, който му предложил служба и участие във войната срещу хинците, които пазели Златния кладенец. Ам се съгласил, защото с войската би минал свободно Железните врати, през които суровите сурезжки воители не пускали никого.

Благодарение на своята смелост Ам се издигнал до хилядник сред смъртниците — киргизи. Армията превзела много крепости и две дълги стени. На третата туранците започнали да измират — появил се мор, пуснат от злия Албастий. Арбуга и Ам се разболели и били изоставени от отстъпващите войски в пещера, наречена Българ. Лежейки в лечебната ѝ кал, те успели да се излекуват. Побратимили се и решили да се наричат българи.

Арбуга тръгнал за дома си, където го чакала любимата му Танбит, с която имал уговорка да се оженят. А Ам, естествено, отново затърсил красивата Боз-бий. Препускал на север и юг, на изток и запад — никой не можел да му каже къде е царството на Рищав. Докато скитал, младежът срещнал и третия в тази история — дервиша Татра. Разделили се почти скарани... Изнемощял и гневен, Ам се ядосал на коня си, продал го и купил кораб, мислейки, че така ще спести време и сили. При плаването попаднал първо на пирати, а

после злият Албастий му спретнал буря, която потопила кораба. Ат се спасил с последни сили.

Събрал се отново с Арбуга. Той му разказал тъжната си история — когато се върнал в родния аул, разбрал, че злият алп Аждаха, вземайки неговия образ, е отвлякъл Танбит. Побратимите се отпразвили на експедиция към леговището му и след жестоко преследване го убили, спасявайки и девойката.

През това време Албастий с помощта на нечестивата алп-бий Мишка отвлякъл Боз-бий от бащиния ѝ дворец. Сетне злата богиня подготвила капан на Ат, вземайки образа на похитената. Арбуга усетил клопката и не дал на побратима си да облече свилените дрехи и да яде от меда, подарени му от „любимата“.

По нататък към двамата се присъединил дервишът Татра и те атакували кулата на йорегите и Албастий. В тежко сражение победили генерално злите сили и освободили Боз-бий.

После... После като в типичен холивудски филм с хепиенд тримата се женят за любимите си. Ат става цар на сабаните, а Арбуга с урмийците и Татра със сакланите се преселват в неговите земи. Всички те започнали да се наричат българи...

Ето тази вкратце (да ме прости Микаил Башу!) изложена история, драги читателю, ме изкуши да хвана перото и да напиша романа. Разбира се, опитах се да пипна това и онова по законите на днешната литература и вкарах нови неща, които научих от „Историята на Джагфар“. Много ми помогнаха бележките на Ахмед ибн Фадлан от пътешествието му до Волжка България през 920–921 г. Да напомня, че това е „Тринайсетият воин“ на Майкъл Крайтън. Използвайки написаното от него в същия труд за викингите, той създава своя популярен роман. Имах един страх — да не разваля красивата приказка „Сказание за дъщерята на хана“ — и една цел — да направя колосалния труд на маестро Микаил популярен. Дано съм успял...

Накрая стигнах и до въпроса, който неминуемо се върти из главата ти, читателю: защо едва сега научаваме за това сказание? Ръкописът е открит в началото на 20 век в казахстанския град Петропавловск (волжките българи го наричат Кизил Яр). Градът е един от традиционните културни центрове на волжките българи. Освен това, през него преминава т.н. Сибирски път на осъдените на

каторга. А волжките българи са били едни от най-пострадалите от гоненията на болшевиките. През 30-те години е имало повсеместно унищожение на всичко, написано с арабски букви. За този, който съхранявал такива документи, наказанието било минимум 10 години сталински лагер. Ибрахим Мохамед-Каримович Нихматулин, волжки българин, прави истински подвиг като преписва на руски език „Сказание за дъщерята на хана“, „Историята на Джаягфар“ и епосът „Сказание за Барадж“. И съвсем навреме: някой прави донос и той е привикан в НКВД. Иззели текстовете с арабски букви, но тези на руски оставили — за тях нямало заповед...

През 1941 г. този велик българин загинал някъде в Прибалтика в сражение с хитлеристите. Майка му Латифа грижливо пазила всички негови тетрадки и книги. През 1966 г. ги предала на внука си Фархат Нурутдинов. В началото на 80-те години той поискал от Академията на науките на СССР помощ за издаването им. Естествено, не получил... След още десет години, благодарение на гражданските движения в Татарстан за завръщане към българските корени, те видяха бял свят. И веднага предизвикаха огромен интерес. Преведени са на украински (в тях много бели петна на украинската история се запълниха) и турски. Нашите южни съседи обявиха „Сказание за дъщерята на хана“ за крупно достижение на творческия гений на турците...

Както се казва — без коментар...

Андрея Илиев

12.01.2007 г.

1.

Тангра всичко вижда — така казват вярващите. Било е, било... Сега той е далече, много далече и хич не му е до старата Земя. Само аз, алп^[1] Чакар, син на великия алп Лачин^[2], съм запокитен тук. Да се уча — нали някога, след хиляда години, ще започна да върша работата на баща си. Хубава работа — всеки ден се отъркваш в полите на Тангра. Защо ли? Алп Лачин или Сокол представя душите на умрелите пред съда на великия Бог, преугодна и във висша степен приятна дейност. И най-важното — стоиш си в нашия свят Чулман^[3], край теб подскачат алп-бий... Това са нашите девойки. Абе, девойки... В света на боговете и дивовете нещата съвсем не са такива, както на Земята. Светици някакви, блажени... Тукашните не стават за нищо. Ама те, ако биваха, мен, младока ли щяха да пратят?

Е, тя и работата толкова... Толкова, че стотина години никой от нас не се навъртал тъдява. Имаме право само на душите на убитите в бой българи, узи, кумани, хуни, авари и още десетина съвсем малки племена. Те вече и като такива ги няма, но печатът в аурата на наследниците им стои и си получаваме своето. Проблемът е тази клауза в договора с Големите Богове, който ни дава само загиналите. Кой ти е предполагал преди хиляда години, че ще дойде време, в което ще има толкова малко войни?...

Ето, сега се въртя над Арабската пустиня. Тук има неколкостотин български войници и мое задължение е да се навъртам тъдява.

Я! Някъде има друг богоподобен! Кой? Баща ми да е прескочил?... Чак ми се дорева — сетих се за Чулман, нашия дом, мама... Вятър... Беше един от най-неприятните йореги^[4] — Аждаха Младия — курваринът, страшилището на девиците. Хората го мразят като чума. Какво прави гад като него на бойното поле? Да е окъсал толкова, че да краде души от пая на Тангра?... Е, сега ще ти дам да разбереш!

Свих крила и се спуснах надолу.

[1] Алп — бог, див. ↑

[2] Алп Лачин (Сокол) — езически бог с облик на сокол или бял кон, който отговаря за преселението на човешките души пред съда на Тангра. Когато Тангра слиза на Земята, Лачин (като бял кон) го пренася от място на място. ↑

[3] Чулман — легендарен остров в Северния ледовит океан, където живеят Тангра и алпите. ↑

[4] Йорег — особено нечестив зъл дух. ↑

2.

Велик джиен^[5]! Ювиги хан Алвар бе дошъл да гостува на брат си Авар. Аулт с късото и странно име Ат^[6] бе празнично украсен. Все пак утре беше и големият празник Каргаботкасъ^[7]. Щеше да има големи жертвоприношения, креш — състезания по борба, стрелба с лък и естествено куу — кушия с коне. Лично ювиги ханът щеше да раздаде награди на победителите. А вечерта колобрите^[8] щяха да принесат в жертва на Тангра пленник и по вътрешностите му щяха да гадаят за изхода на пролетния набег срещу фарангите^[9].

И ето, малкият отряд от около стотина конници и пет покрити кочии, запрегнати с бели жребци, влиза в аула. Ханът вярва на брат си, води четирите си жени и престолонаследника Аудан. Девойчетата-посрещачи се мъчат да гледат в земята, както повелява обичаят, но миглите им са леки като пеперуди и летят нагоре: толкова е красив ханският син! Той е около седемнайсетгодишен, тънък, мускулест и светлата му коса е пусната свободно по раменете. Очите му са зелени като на всички от рода Дуло, а веждите — черни и извити като пиявици. И язди до дясното коляно на баща си.

Алвар е широкоплещест и силен, със здрав врат и властна четвъртита брада. Минава в тръс през шпалира от чиготи^[10] на Авар — всичките на червени коне, с лъскави щитове с бронзови апликации и копия с бели конски опашки. Пред шатрата го чака брат му, облечен в кожени дрехи и голям ханджар с позлатена дръжка на кръста.

Ханът слиза от коня и когато брат му понечва да приклепне, хваща го за раменете и го изправя. Прегръщат се сред шумните възгласи на насъбралото се множество.

От юртата излиза семейството на Авар — трите му жени и седемте деца. Смесват се с роднините си от Алваровото коляно.

[5] Джиен — родов празник, събор. †

[6] Ат — намирал се е при устието на р. Дунав. †

[7] Каргаботкась — празник в чест на алп Карга, закрилник на човешкия род. ↑

[8] Колобър — духовно лице, обслужващо култа към Тангра. ↑

[9] Фаранг — франк, западноевропеец. ↑

[10] Чигот — меченосец. ↑

3.

Моят взвод бе в наряд. Аз не, но според устава трябваше да направя проверка на носенето на службата. Вече бях минал през КПП-то и КТП-то, караулното и парка. Оставаше поста на покрива. Стълбата от третия етаж към капандурата се държеше на магии. Командирът поне три пъти бе нареждал да се смени... Ама нещо не му хващаха приказките — цял живот го е бутало татенцето, от щабче в щабче, зубрил си е английския по курсчета... Пък и кой предполагаше, че тук ще е така горещо?... Та някой ще се изтупа. Даже мога да кажа кой — някой от картечарите. Всички са яки и тежички — плюс оръжието и лентите с патрони... Не ми се ще да си представя как ще се срине например Младен... или Денко... Момчетата — Васил, Рагуто и Феса — стояха зад чувалите и макар че си говореха, очите им зорко опипваха около базата.

— Как е? — попитах усмихнато и в същото време видях камаза.

Беше спрял на около триста метра от оградата. Шофьорът тресна вдигнатия капак — явно бе отстранил повредата.

— Какъв е тоя?

— Преди три минути се появи — погледна часовника си Васил.

— Обадохме се на КПП-то да го имат в предвид — допълни Рагуто.

Форсира зверски, подскочи като див и се стрелна напред.

— Ама че фурия — цъкна с език Феса.

— Такива прецакват хубавите машини — кисело подхвърли Васил.

В този момент засилената цистерна кривна от надупченото като сирене шосе и тръгна към оградата на базата. Грабнах бинокъла от ръката на Рагуто. В кабината бяха двама — черни, мръсни и със зелени превръзки на главите.

— Огъ-ъ-ъ-ън! — изревах аз.

Васил вече бе натиснал спуська на картечницата. Рагуто трескаво търсеше с цевта на снайпера цел. Дългият ред шибна

стъклото и го плисна като вода. Камионът кривна, но арабинът вдясно се пресегна през килнатото тяло на шофьора и изправи волана. Тежкото тяло на цистерната се вряза в кирпичения дувар, изрева и сред прах и дим изплува в района. В същия момент изтрещя пушката на Рагуто. И вторият арабин рухна върху кормилото.

Въпреки това камионът продължаваше да приближава сградата, без да намалява скоростта си.

Васил пусна дълъг ред по предната част. Рагуто и Феса бяха отпуснали безпомощно ръце и гледаха невярващо.

В този момент видях върха на главата на третия: седеше в краката на шофьора и сигурно натискаше педала на газта. Беше късно да обяснявам; грабнах снайпера от ръцете на Рагуто, прикладвах, намерих го, дадох корекцията и стрелях.

Заедно с отмятането на главата назад светна пламъкът...

4.

Трима. В голям зелен камион. И Аждаха — с най-гадната си усмивка — между тях.

Двамата седяха на седалките. Бяха около двайсетгодишни и надрусани до припадане. Третият — шестнайсетгодишен хлапак — клечеше при педалите и във всяка ръка стискаше по кабел с оголен край.

Е, май бях закъснял.

Картечницата разпердушини тоя зад волана. Друг куршум удари в гърлото втория, който се опита да овладее движението на камиона. И въпреки че юношата долу натискаше педала, той щеше да се отклони по лекия наклон вляво и нямаше да стигне до сградата.

Ако Аждаха не бе хванал кормилото.

Камионът продължи напред.

Тресна самотен изстрел. И майсторски! Главата на свития атентатор буквално цъфна и опръска кабината с кръв и мозък. Ръцете му потръпнаха, опитаха се да се съберат... Нов гърч и започнаха да се раздалечават.

Тогава Аждаха се протегна и събра краищата на кабелите...

5.

Към Аудан приближи момък — може би негов връстник. Братовчед му Алцек, син на Авар. Чернокос, с мургава кожа и леко дръпнати очи — наследство от майка му Чичек от племето Тюрк.

— Привет, канартикине^[11] — поздрави той, но не сведе глава, както повеляваше обичаят.

Аудан бе обхванат от общото добро настроение и отмина нарушението.

— Привет, братовчеде.

Алцек започна да му представя братята и сестрите си. След това дойде ред на по-близките им роднини. Към края спряха пред висока светла девойка.

— Това е Боз-бий — каза Алцек и млъкна.

Тя леко се поклони като пред по-висш и вдигна леките си пеперудови клепачи. Върху Аудан плисна вълна от лазур.

— Коя е тя? — откърти се от устата му.

Братовчед му с неудоволствие продължи:

— Тя е дъщеря на хан Албан Рищав.

— Не съм чувал за такъв владетел.

Алцек се зарадва на неосведомеността му. И подхвърли надменно:

— Неговото господарство е отвъд Железните врати. Чувал ли си за тях?

Как му се искаше да не знае къде са! Аудан се усмихна, загледан в бялото лице, в розовите устни, разтеглени в извинителна усмивка, и разбира се, в бистрите като езерото Байкал очи.

— В планината Каф^[12]. Когато дядо ми Булюмар е бил в старите земи, границите на ханството ни опирали в нея. И стражите от северната страна на Железните врати са били Хони^[13].

Булюмар бе дядо и на Алцек, но Аудан нарочно наблегна на „дядо ми“. Тук, пред красивото момиче, пренебрежението на братовчеда го раздразни.

— Защо си тук, Боз-бий? — попита той.

— Баща ми ме изпрати да погостувам в двора на кавхан Авар.

Е, не се зарадва. Това значеше, че тя е тук за нещо като предгодеж. Да се види с бъдещия си съпруг, докато се уточнят подробностите по сватбата, чеиза, зестрата и откупа. Кой ли беше щастливецът? Аудан върна поглед към Алцек и, сблъскал се със зелената пяна на ревността в очите му, разбра: Боз-бий, красавицата от планината Каф, щеше да става негова съпруга. Усети завист и направи крачка към следващата девойка...

[11] Канартикин — престолонаследник. ↑

[12] Каф — легендарна планина, понякога — Кавказ. ↑

[13] Хони — хуни; приели името на планините Хон, където се настанили след преселването от прародината си край легендарната река Дуло-су. ↑

6.

Взривът помете сградата.

Димът и тежката миризма стигнаха до мен. Издигнах се високо и закръжих над мястото на бедствието.

Една мисъл не ми даваше покой: какво бе станало? Защо един български йорег, па бил той и от най-злите, ще помага на чужденци, за да избиват българи?... Че се мразехме — мразехме се. Но Тангра бе щедър — винаги даваше на Албастий^[14] Новия и подчинените му дял от душите, които получавахме. Ами да — накъде Доброто без Злото?

Ранените бяха много — може би над петдесет. Но убитите все пак бяха само четирима. Е, и на толкова сме благодарни... На кого? На Аждаха?... Той се бе капсулирал миг преди взрива и сигурно вече се хвалеше на шефа си какво геройство е извършил.

Убитите бяха средна ръка. Абе, нищо особено. Поне още два пъти трябваше да ги връщаме на тоя свят, докато станат годни за ползване. Прибрах душите и понечих да тръгна, когато...

Още един се свърши.

Спуснах се над тялото — лежеше на петнайсетина метра от сградата. Понечих да помогна на душата да излезе от него и ахнах.

Само бях чувал от баща си, че има такива!

[14] Албастий — алп, отметнал се от Тангра и преминал на служба при Дявола; главатар на подземния свят Тама и Злото. ↑

7.

В жертва на Тангра принесоха пленник-фаранг — с коса като пшеница и плещи като бивол. Казаха, че се бил много смело и преди да го свалят от коня с аркан, убил петима с меча си. Обесиха го на един от клоните на вековен дъб. След това го положиха на каменна маса и колобърът на Ат отвори гърдния му кош със свещения нож. Като разрови вътрешностите, той обяви, че Тангра благославя похода срещу фарангите на запад.

Малко след това небето притъмня от черни облаци. Мълнии закълцаха хоризонта и тежки гръмотевици затресоха земята.

Ханът отложи борбите и конните надбягвания за по-късно и двете свити влязоха в юртата, опъната за ешмедемето^[15]. Елаур, колобър и пазител на меча на Хана, взе сребърната кана от слугата и лично поля на Алвар да си измие ръцете.

— Ювиги — каза той тихо. — Колобърът на брат ти не предаде точно волята на Тангра.

— Какво искаш да ми кажеш, Елауре?

— Вътрешностите на пленника вещаеха неуспешен поход, ювиги.

— И защо му е да лъже?

— Не знам, ювиги. Но погледни навън: гърми и треци, а няма дъжд.

— Вярно — смръщи се Алвар.

— Алпът на войната Барин^[16] е изкарал душите на загиналите и разиграва бъдещото сражение^[17]. Черните алпи побеждават белите, ювиги.

Веждите на хана се свъсиха. Ако се приемеше, че това е поличбата на Барин, значи войната щеше да е неуспешна. Пое везаната кърпа и избърса ръцете си. Настроението му се бе счупило и гневът му май щеше да се стовари върху Елаур.

— И друго, ювиги.

— И друго ли има? — раздразнен подметна ханът.

— Много въоръжени мъже има в Ат.

— Тук е дошъл ювиги ханът. Пък и се готвим за поход.

— Те не са чирмиши^[18], ювиги. Те са казаци^[19].

Тоест, вrekli се на алпа Барин. Те нито сеят, нито отглеждат добитък. Каквото им трябва, вземат го с върха на копието си. Гарваните ги обичат, защото там, откъдето минат, има много смърт и леш.

Алвар хвърли кърпата в ръцете на Елаур и тръгна към масите отсреща.

Елаур погледна с яд кърпата и полупразната кана в ръцете си. В този момент в юртата влезе Аудан и лицето на суровия колобър се разведри. Пресрещна го. Изпревари поредния слуга и предложи на канартикина да му полее.

— Не ми харесва тук — каза тихо.

Аудан го погледна внимателно:

— Не пий тази вечер.

Не че младият човек пиеше.

— Поличбите на боговете са лоши — продължи Елаур. — И имам лошо предчувствие.

Аудан кимна замислен.

— И аз.

Колобърът го изпрати с разсеян поглед. Сети се за кърпата и я запрати в стената на юртата. Остави каната на застланата с мечи кожи и пъстри килими земя. Излезе навън и отиде при кочиите с багажа. Там бяха струпани слугите от свитата и чиготите от охраната. Те ръкомахаха и оживено коментираха нещо. Посрещна го един от неговите ученици — черен и кривокрак младеж.

— Изпрацат ни извън Вътрешното укрепление. Там ни било мястото.

По принцип бе така. Тук бяха юртите и градините на кавхана. В него трябваше да се създадат условия за живот на семейството му. Очите на обикновения хон не можеха да смущават ежедневието на мъжете и жените. Обаче сега тук бе ювиги ханът и според обичая домът ставаше негов. Близките на кавхана трябваше възможно най-скоро да се изнесат.

Елаур извика началника на охраната Тахтун.

— Не излизайте.

— Нищо не мога да направя — вдигна рамене той. — Докладвах на ювиги. Той ми нареди да се съобразявам с молбите на домакините.

Елаур изруга.

— Опитай да се противопоставиш. Ако не успееш, разположи бивака си до портите на Вътрешното укрепление. И спете на смени.

После се обърна към ученика си:

— Донеси ми Ханския меч.

Легендата твърдеше, че това е оръжието на Боян Имен^[20], изковано от алпа-ковач Хурса^[21], и че то може да убива дори алпи. Ханът го вземаше в ръце, когато повеждаше войската в поход или трябваше да се закълне. През останалото време за него се грижеше ичургу-колобърът — длъжност висока и важна.

Самият меч бе дълъг около метър и двайсет, без никаква украса. Чирените му бяха от рога на убит еднорог. Стоманата на лезвието бе широка около три пръста и сивеше като пепелянка. И така съскаше, когато режеше въздуха... Ханска бе канията — цялата в злато и скъпоценни камъни. Поверието гласеше, че те пък са от Златния кладенец^[22], образуван от падналото в земните недра изгарящо око на Барис — алпът на отмъщението.

На входа стражата го спря.

— Трябва да оставиш оръжието.

— Това не е оръжие. Това е Ханския меч.

— Въпреки това. Наредиха ни — никакво оръжие.

— Мечът е символ на ханското достойнство.

Зашушукаха. Един влезе вътре. Елаур използва объркването им и успя да се вмъкне.

[15] Ешмедеме — пир. ↑

[16] Алп Барин (Бури) — алп на войната; преобразява се на сив вълк. ↑

[17] Интересно природно явление, описано от арабския пътешественик и историк Ахмед ибн Фадлан: „... видях преди залез в обичайния му час за молитва как силно почервеняха небесният хоризонт и въздухът, дочух силен шум и мощен гръм. Когато повдигнах глава, забелязах облак... В облака сякаш се очертаваха фигури, приличащи на живи хора, яхнали коне, и много ясно личаха копията и мечовете им... И ето видях и втори отрязък, подобен на тези

фигури, в които също зърнах мъже, коне, а също така и оръжие. И този отломък започна да напада, да се нахвърля върху парчето, както един ескадрон връхлита върху друг ескадрон... Попитахме царя за обяснение и той ни осведоми, че неговите прадеди разказвали, че тези конници са от средите на вярващите и невярващите джинове и всяка вечер те водят сражения помежду си и не са преставали да се сражават нито нощ, откакто са тук...“.

[18] Чирмиш — войник, опълченец. ↑

[19] Казак — доблестен рицар, който се сражава без доспехи (прабълг.); рицар на служба при едър феодал (13–14 век); свободен човек (при тюрките). ↑

[20] Боян Имен — алп на музиката, свиря на домбра; син на Слънцето и Луната; от неговите синове тръгва родословното дърво на хуните; от неговия четвърти и любим син Иджик започва родът Дуло;. ↑

[21] Алп Хурса — Един от най-хубавите и богати образи на алпи в „Сказание за дъщерята на хана“. Богът — ковач е изковал мечове, които могат да поразяват алпи и йореги. От шлаката на неговата ковачница е възникнала планината Урал. ↑

[22] Златен кладенец — легендарно място. ↑

8.

Някой ме дърпаше за ръката. Отворих очи. О, майко-о-о!... Над мен се бе надвесило странно същество с човешко тяло и глава на хищна птица. Какви жестоки жълти очи имаше!

— Кой си ти?...

9.

Е, винаги с това се започва. Баща ми разказваше, че в доброто старо време не било така. И децата знаели, че умрелите ги взема алп Лачин и че той е с глава на сокол. А сега чакат какво ли не — от ангелче до любимото куче...

Все пак той беше особен случай и не отрязах нишката, която го свързваше с тялото.

— Чакар.

— Какво си? — попита пак след кратко мълчание.

— Алп.

Отвори предпазливо очи. Видя пушека долу, късите бели облачета недалеч от нас.

— Къде сме?

— Не виждаш ли?

Погледна пак под себе си и се люшна.

— Нямам парашут!

— Нямаш. И стига се паникьосва! По-умрял няма да станеш.

Той затвори очи. Спряхме да се издигаме и полетяхме към прохода в пространството за Чулман.

— Умрял ли съм?

— Много.

— А не трябваше. Впрочем...

— Какво?

— Застраховката ще покрие разходите по лечението.

Мъжът замълча.

— Алп... Това вид хищна птица ли е?

— Не. Означава бог.

Той предъвка думите и хвърли разсеян поглед към облаците встрани.

— Забравил си тоя език.

— Какъв език?

— Ти си... Абе, рано ти е още да знаеш.

10.

Мислех си, че е някаква шега. Често ги правеха в лагера — натикат например в цигарите на някой „трева“. И го снимат през цялото време с камера.

Майната ви... В такива случаи е най-добре да не говориш много. Те се хият най-вече на несвързаните приказки и обърквацията. Бог... Глупости. И откъде ли са взели тия пера да го дегизират тоя?...

И това ще мине... А как ще нацепя мутрата на оня, който ми е сложил наркотика!

Още четиридесет и седем дни. И ще се върна с около осемнайсет хиляди долара. Плюс близо две хиляди и петстотин, които са се натрупали от заплатите... Сума, достатъчна за операцията.

— Пари? — стресна ме гласът на онова пернато недоразумение.

Мислите ли ми четеше? Или мислех на глас?

— Заради тях дойдох в пустинята.

— Операция?

— Болна е — рекох с неохота. — Има кисти в бъбреците.

— Кой?

— Майка ми.

— И с парите какво?

— Ще платя да я излекуват.

— Хм...

Май не можеше да разбере... Колко ли още ще ме държи наркотикът?

— Няма наркотик — рече хладно пернатият. — Ти наистина си мъртъв.

11.

Ядоха. Пиха. Говориха. Когато се умориха, влязоха пленнички от славянското племе уличи и танцуваха. Някои от мъжете излязоха след тях и се възползваха от прелестите им. Огладняха и пак ядоха. Изтрезняха и пак пиха. И отново развързаха торбите с приказките.

Елаур яде малко. Не пи. Не говори. И не обърна внимание на бялата като снежна пряспа плът на славянките. Седеше, кръстосал крака, и кафявите му остри очи не пропускаха нищо.

И когато в юртата внезапно нахлуха три десетки въоръжени с мечове и железни маски мъже, той бе готов. Изправи се и тръгна към ювиги хана Алвар.

Закъсня.

Трима от бойците се нахвърлиха право към него и мечовете им го разсякоха.

Другите започнаха да колят останалите мъже от свитата. Те бяха воители и се опитаха да дадат отпор. Но всичко, което би могло да се използва за оръжие, бе изнесено. Крака от столове и маси, ножове за рязане на месо, ръжени от огнището...

Срещу Елаур застана облечен в черни дрехи и ризница мъж. Вдигна меча си. Колобърът още не можеше да откъсне очи от накълцания хан; единственото, което направи, бе да вдигне Ханския меч с двете си ръце. Тежък удар се стовари върху канията и скъпоценните камъни по нея започнаха да падат, святкайки на светлината на факлите. Вдигналият за втори удар меча си мъж ги проследи изненадан за миг и това спаси Елаур. Той измъкна меча, подпря вражеското острие с канията и мушна напред. Бляскавото лезвие, убивало някога богове, хлътна в слабините на черния боец.

Елаур бе служил в ханската охрана и знаеше основното правило в такива случаи: загине ли ханът, всички се хвърлят в защита на канартикина.

— Аудан! — извика той и се огледа.

Младежът бе успял да отнеме меч и сееше смърт в другия край на юртата.

Срещу него застана друг от убийците. Замахна и Елаур подложи меча. Остриетата се срещнаха и това на противника му се счупи като дървено.

„Нима наистина е божествен?“ — ахна Елаур.

Боецът направи място на друг от своите. И той атакува. Опита се да мушне. Колобърът отклони удара с канията и на свой ред мушна. Ударът попадна в ризницата, но за негово учудване острието не отскочи, а я проби.

В следващия момент разбра, че пред себе си има коридор — никой не смееше да застане срещу него!

— Аудан! — изрева той.

Младежът вече бе до него. Залепиха гърбовете си и се запромъкваха към изхода.

Юртата бе обкръжена от хора с факли. Счепкаха се. На помощ на Елаур дойдоха още няколко мъже от свитата, успели да отнемат оръжие. След десетина минути сеч петима мъже, всичките с рани, успяха да се доберат до вратата на Вътрешното укрепление.

— Убиха хан Алвар! — извика Елаур. — Помогнете!

Чуха се викове от другата страна. После зачаткаха мечове и там.

— Насам! — извика колобърът.

Изтика Аудан зад гърба си. Оцелелите мъже застанаха край него. Отбиха първия пристъп.

— Бързайте! — изрева Елаур. — При мен е канартикинът! Трябва да го спасим!

Виковете оттатък станаха по-ярошни.

Срещу тях застанаха десетина стрелци с лъкове.

Мъжете се скупчиха около Аудан.

Зазвънтяха стрелите. Двама паднаха, заприличали на таралежи.

Вратата най-после се отвори и се появиха първите чиготи от ханската стража. Скриха с щитове мъжете.

— Къде са конете? — изхриптя Елаур. — Към конете!

Тахтун ги поведе натам. Десетина бойци останаха като тънка чертичка срещу нападащия враг. Двайсетина мъже наобиколиха Аудан и Елаур. Докараха им коне. Качиха се и Тахтун задърпа поводите им. Препуснаха в тъмнината.

— Къде отиваме? — попита канартикинът.

— Към Кашан^[23], господарю. Само там можем да се скрием.

— Добре — съгласи се Елаур.

След половин час спряха. Тахтун слезе от коня и легна на пътя.

Изправи се и каза:

— Преследват ни.

После извика част от хората си. Качи се на коня и го пришпори с вик. Половината от охраната остана на пътя.

Яздиха около час. Пак спряха. И Тахтун пак легна по очи на земята.

— След нас са, господарю — обърна се към Аудан, когато стана.
— Аз бях дотук, ювиги.

Младежът се обърка. Нима ги изоставяше?

— Ще ги забавя, господарю. Но няма да мога да ги спра. След час ще сте в Кашан — дива и негостоприемна страна. Има много зли сили, но се срещат и добри алпи. Дано Тангра ви закриля, господарю.

Тахтун сви коляно пред Аудан. Постоя с наведена глава, после се изправи и извика на хората си.

Те се засуетиха за малко, сетне всички минаха с наведени глави пред младия канартикин. И застанаха зад Тахтун, с лице към приближаващия враг...

[23] Кашан — легендарна страна; в някои случаи — днешните земи на Молдова. ↑

12.

Тоя наистина не вярваше, че земният му път е свършил. Впрочем, не знам какво ще нареди баща ми... Дано не съм объркал. Ама мисля, че чета правилно и без грешки аурите. Нали с това се започва в нашата работа? Та тоя е от коляното на Боян. На оня, митичния Боян Имен.

Опа! Наближаваме прохода.

— Сега — казвам му, — ще влезем в един тунел. Ще е голяма гюрултия и още повече светлинни спец-ефекти. Като на показно занятие в казармата. Затова най-добре си запуши ушите и затвори очите. Макар че не вярвам да ти помогне...

13.

Вървах гол през огромна мраморна зала. Босите ми крака шляпаха звучно и хладината на камъка ме стряскаше — мале, не сънувах! Встрани от мен се плъзгаше или летеше оная странна птица.

Спрях.

Над главата ми висеше огромен полилей с кристални слънца-абажури. Таванът бе син като небето в летен ден. Вдясно имаше голям прозорец, през който надничаха стотици звезди. Вляво стърчаха поне трийсет статуи — предимно въръжени с мечове страшни мъже.

— Великите алпи — долетя мек глас откъм хищника.

Стреснах се.

— Ти кой си?

— Пак ли започваш? — ядоса се птицата. — Знам, знам... Сега ще попиташ „Къде съм?“ Почакай малко.

Тръгнах пак. Стигнах до мраморно стълбище с изящни перила и много цветя. После огромна букова врата, обкована със злато, сребро и мед. Тя се отвори сама и аз се озовах в по-малка зала, обляна в светлина.

В дъното, край голяма дървена маса на внушителни столове, седяха седем величествени мъже. Пернатото кацна на ръба на масата и мигом се превърна в мускулест младеж в тога. Човек... Само главата му бе на хищна птица. Майко!

Машинално прикрих слабините си.

Мълчахме и се гледахме.

— Къде съм? — плахо попитах. — Какъв е тоя цирк?

От далечния край на масата се надигна внушителен мъж — и той с глава на хищна птица! — и приближи. Огледа ме изпитателно и изхъмка одобрително. После се върна на мястото си, смеейки се гърлено и, както ми се стори, доволно.

Ръцете ми се изхлузиха от слабините и увиснаха встрани. Приблжих унесен към масата и обиколих с поглед всички около

масата. Здрави, яки мъже с мускули на древногръцки герои. Майчице!... Един имаше глава на рис! Какви страшни горящи очи!...

— Това някакъв нов психо-тест ли е? — попитах с разтреперани устни.

Тоя, който дойде да ме огледа отблизо, поклати съчувствено глава.

— Не. Всичко, което виждаш и чуваш, всичко, което си спомняш и ще се случи оттук нататък, е истина.

14.

Слънцето бе изгряло, когато стигнаха голяма река. Лицето на Елаур се отпусна за първи път. Той слезе от коня, залепи ухо на земята и слуша дълго.

— Отървахме се.

После се качи на коня и го подкара във водата. Той се дърпаше, искаше да излезе обратно. Жребецът на Аудан бе по-сговорчив: наведе глава и пи дълго. После послушно пое напред.

Заплуваха, хванати за седлата, надолу по течението. Водата бе още ледена и скоро зъбите им затракаха. Елаур обаче насочи коня си към другия бряг едва когато лицето на младежа започна да посинява.

Изстискаха дрехите си от водата. Колобърът разтри с ръце тялото на Аудан и щом се увери, че са се постоплили, отново се метна на коня. Яздиха повече от час по едва забележим коларски път. Пред тях се стелеше огромна равнина с висока и гъста трева. Тук-там се виждаха малки горички и дерета със заоблени като женски хълбоци брегове. Стигнаха някакъв кръстопът. Пътищата станаха по-забележими, а под огромна бреза откриха полуразрушен кладенец.

Елаур спря. Внимателно огледа наоколо, после кимна. Слязоха и свалиха седлата от конете. В джобовете си откриха сушено месо и полупразен мях с кумис^[24]. Ядоха мълчаливо. Очите им още шареха неспокойно.

— Къде отиваме?

— Някъде тук — вдигна рамене Елаур.

— Защо? — обърка се Аудан.

— Крием се.

Младежът поклати измъчен глава.

— Докога?

— Не знам — глътна с неудоволствие поредната хапка колобърът. — Първо ще се скрием, после ще потърсим помощ.

Аудан искаше да го попита от кого, но умората му бе така тежка, че заспа с глава на седлото, дъвчейки. Елаур се опита да бодърства, но

не издържа и четвърт час... Когато се събудиха — един от конете бе изцвиллил тревожно, — вече бе късно следобед.

Елаур отиде до средата на кръстопътя и внимателно огледа друмищата.

— Този е ползван най-много — посочи той. — А в тази посока преди ден е минала двуколка.

Аудан също се взря и тръгна по затревения коловоз.

— Малка двуколка — каза след малко. — И не е теглена от кон.

— Магаре — посочи му няколко изпражнения колобърът.

— Значи няма войници — кимна младежът.

— Няма — доволен се съгласи Елаур.

— Кой въобще живее в тоя загубен край?

— Загубени хора — изгонени от племето си, престъпници, луди, ако щеш.

— Как ще ни приемат?

— Лошо.

— Защо отиваме тогава при тях?

— Имаме ли избор? — въздъхна Елаур.

[24] Кумис — питие на нашите деди от кобилешко мляко. ↑

15.

Както всяко велико нещо, така и проhodът към света Земя бил открит случайно. Чулман по това време бил отеснял. Албастий, господарят на тъмния, студен Север, разпердушинил света Йор и докарал оттам четиридесет хиляди девиси. Още се носят легенди за настъпилия разврат... Но след десет чулмански години той имал армия от двадесет и пет хиляди йореги — дивове грозни, зли и безпощадни. Обучил ги да боравят с оръжие и започнал война с Тангра.

16.

Вдигнаха ни по тревога в двайсет и три часа. В един след полунощ поставиха задачата: моята група трябваше да се приземи в дълбокия тил на „противника“, да преодолее с марш на скок четиринайсет километра алпийски терен и във взаимодействие с група за дълбоко разузнаване на съюзническа армия да унищожи командния пункт на „вражеската“ дивизия. Скокът със забавено отваряне на парашута бе разчетен за четири часа сутринта. Е, имаше и един куп екстри — всеки от групата скачаше на различно място; храната бе само по консервичка, а боеприпаси не раздадоха — маршрутът бил през защитена територия и изкушенията за ловуване били големи...

И ето, самолетът прави поредния заход. След като от излизането са се бързикали с мен относно мястото на приземяването ми — Самодивски поляни — един след друг скачат Иван, Румбата... Косера... Серджо отдаде чест с два пръста и се гмурна напред.

Оправих автомата на гърдите си, пробвах по навик ремъците и застанах пред тъмната бездна. Хоп! Въздушната струя ме удари, превъртах се няколко пъти. Звездите застинаха над мен, а ръмженето на самолета започна да заглъхва някъде горе и встрани.

Падах по план. Висотомерът показваше 1500. Нямахме вятър. Нищо не виждах и оставаше само да се надявам, че пилотите са изчислили точно курса и мястото за излизането ми. 800... Ама че тъмница. Добре, че стрелките са с фосфор... 500...

Стиснах машинално халката. Боже, хич не ми пукаше! Нищо, че съм само лейтенант — скачам от шестнайсетгодишен. А това със забавеното съм го правил към трийсет пъти. Трийсет и един, да бъде по-точен. Можех спокойно да дръпна халката, коприната да изплющи и... да си изпълня задачата. Кой знае защо аз реших да плесна дявола по дупето. Тоест... Ама всичко по реда си.

А на ред бе ударът. Да. Блъснах се в нещо. Какво?

Тъмно, нищо не виждах. Висотомерът сигурно показваше 400 метра. И с брадата и автомата на гърдите си ударих нещо кораво и

тежко.

Чу се женски писък. И си спомням, че в лумналия ужас първата ми сигнална система направи две неща: дясната ръка дръпна халката за отваряне на парашута, а лявата стисна това, върху което се стоварих.

Миг или век висях разпънат между гъбата на парашута и нещо, което ме теглеше надолу. После видях земята — оставах двайсетина метра. Рутината си каза думата. Без никакво участие на мозъка опънах краката, пузнах товара си и посрещнах удара. Претърколих се и се освободих от парашутите. Седнах на тревата. Сърцето ми биеше лудо, а в главата ми хиляда зли духове крещяха облещени да бягам накъдето ми видят очите.

Хвърлих каската, чийто ремък ме стискаше за гърлото, и поскоро за да спечеля време и оправдание пред себе си, извадих от джоба баретата и я сложих на главата. Нагласях я сигурно минута — сякаш щях да ходя на парад, а не да търся... Какво?

Огледах се. Мракът вече прозираше. Бях почти в средата на Самодивските поляни. В ниското тъмнееше гората. Над мене висеше огромен връх.

На трийсетина метра белееше петно.

Надигнах се като в сън. За колко време изминах тези трийсет метра?... В светлината на фенерчето изникна тяло. Краката ми се подкосиха. Рамото бе меко и топло. Младо момиче. Светли коси до кръста. Бяла ленена риза с червени и жълти шевици по пазвата.

В този момент в главата ми изсвириха тревожно всички сирени на света.

Вдигнах очи.

Първо видях тоягата на фона на звездите, после ръцете, които я държаха.

Направих нещо, което ме бяха тренирали десетки хиляди пъти. Хванах автомата за цевта и основата на приклада и го вдигнах над главата си. Когато ударът се стовари, се изправих, отгласнах тоягата и ударих с ръкохватката нападателя в лицето.

Фенерчето светеше на десетина метра от мен. В краката ми вече лежаха две тела. Наведох се — защо ли не се учудих, че бе жена?... Клекнах. В този момент до ухото ми профуча нещо. Изсъска, облиза кожата ми и тупна зад мен.

Извърнах се наляво и на петдесетина метра видях да мержелее фигура. Пак инстинктивно сложих очилата за нощно виждане и я видях — висока, стройна, облечена в бяла роба жена. В ръцете си държеше лък. На метър от мен се заби стрела.

Машинално вдигнах автомата, заредих и прикладвах. Още една стрела изсвистя над главата ми и падна някъде отзад.

Натиснах спусъка. Щрак.

Жената се приведе и полетя ниско над земята в посока към гората. Да, летеше!... Косата ми се изправи. Ченето ми увисна и по брадата ми потече слюнка. Автоматът тупна в краката ми...

В тила ми избухна болка...

Събуди ме пак болка — остра, непоносима. Отворих очи.

Първото, което видях, бе младо, хубаво момиче — въртеше се изправено пред тъмно метално огледало с моята синя барета върху разкошните си, дълги до кръста коси. Ако някога решат да търсят впечатляващ символ на спец частите, трябва да заснемат или нарисуват нея — руса, дългокрака, излъчваща първична сила и със синя барета.

Вляво имаше груб нар от борови трупи, застлан с мечи кожи. На него спяха две жени в мръснобели рокли до коленете. На едната бузата бе подпухнала и морава.

Пещера. Бях в пещера, слабо осветена от огнище и три борини на стената. Седях подпрян на голяма греда, забита в земята. Ръцете ми бяха вързани на гърба и за нея.

Изохках. Момичето се обърна стреснато. Имаше сини любопитни очи и дълга, лебедова шия.

— Къде съм? — изхриптях аз.

Тя се извърна уплашена към нара, увери се, че жените там спят и сложи пръст на устните си.

— Коя си ти? — попитах тихо.

— Онази... — Тя вдигна нагоре чудните си очи. — Дето блъсна.

Пак се върна усещането, че полудявам.

— Горе... — и отново посочи тавана.

— Не разбирам... — изпъшках.

Тя се обърна с гръб към мен. Опъна алабастровата си ръка и ми посочи дълга червена резка от охлузване, започваща от тила и губеща се в плата на роклята. После мина зад мен и усетих, че примката около китките ми се разхлаби. Помогна ми да стана.

Плесна се по челото.

— Забравих... Ти... болен!

Знаех — от девет дни. Следващият преглед пред комисията в София нямаше да мога да го премина успешно.

Тя мина зад нара и се върна с малка пръстена стомничка.

— Пий.

Прозвуча по-скоро като „пей“. Отпих. Водата бе някак мека и леко солена.

— Още... Още. Ще оздравееш!

— Какво е това? — попитах, преди да надигна пак стомничката.

— Жива вода. Бързо!

Направи няколко крачки и ме повика с жест.

Навлязохме в тясна и дълга галерия. Бях слаб, виеше ми се свят. Болката в тила блъскаше като чук в огромна ламарина. Момичето спря, подхвана ме под ръка и ме поведе. Вървахме дълго. Първо усетих движение на въздуха, после в далечината видях светлина. Тя ме пусна и чух мекия ѝ глас зад гърба си:

— Върви...

Слънцето ме удари в очите по-силно и от тоягата в тила. Обърнах се — момичето стоеше на входа на пещерата.

— Кои сте вие? — рекох с изсъхнали устни.

Тя посочи ниското криво дърво вляво от мен — там стоеше подпрян калашникът ми.

— Тръгвай — каза тихо. — Все по пътеката.

Погледнах напред — между хаотично намятани огромни скали се извиваше тънка и сива като смок чертичка.

— Забрави всичко — натърти тя.

Направих замаян няколко крачки.

— Хей.

Обърнах се. Момичето бе свалило баретата от главата си и я протягаше с нежелание към мен.

— Не — поклатих глава. — Подарявам ти я.

Тя се усмихна щастливо и изтича обратно...

Някак изведнъж озъбеният каменист пейзаж се смени с борове и ухаещи на пелин и мащерка поляни. След около половин час по маршрута срещнах разтревожените момчета от групата.

— Изглеждаш ужасно — ахна Серджо. — Да не си срещнал самодива?...

17.

Навлязоха в рядка горичка — повече дъбове, тук-там габър и ниски, сякаш изродени храсти. Равнината премина в хълмове, наподобяващи шкембето на полегнал великан. Появи се и дере, а от недрата му вятърът довя шум от вода и жабешко квакане.

Смрачаваше се.

Конете пръхтяха неспокойно и често се налагаше да ги пришпорват грубо. Двамата мълчаха, наострили всички сетива в себе си.

Воденицата изскочи пред тях като жива — така бе скрита в диплите на склона и между короните на дърветата, че я видяха едва когато пътят ги изплю пред нея. Бе прихлупена и крива, със стени от бели като черепи камъни и покрита с белезникави от лишейте плочи. Вратата зееше тъмна като паст на огромно животно и протяжно прискърцваше с ръждясалите си панти.

Встрани от постройката, близо до яза, където водата падаше с глух тътен, нещо се раздвижи. Елаур подкара коня си и застана пред Аудан.

Беше сиво магаре с увиснал корем, вързано за очукана двуколка. Ровеше в голяма гаванка с овес и единствената му грижа бяха няколко конски мухи, които му налитаха със стръвно бръмчене.

— Хей! — извика Елаур към воденицата.

Отговори му само птичи писък в ниското. Той слезе от коня, хвърли поводите му в ръцете на младежа и тръгна към вратата. Извади меча си.

Аудан също скочи на земята. Върза конете на коневръза отпред и с изваден ханджар последва колобъра. Той беше застанал до огнището. Преди около час там бе горял огън; сега в него намигаха десетина живи въглени. Духна в тях и на червената им светлина успя да види купчина борини. След минута вече имаха осветление.

Обиколиха неспокойни. И преди да заключат, че са сами, видяха крива стълба от дялани греди. Елаур сложи пръст на устните си и

бавно заслиза по нея. Изчезна. Дълга минута... Проточено ахкане, светлината долу се заклати като пияна.

Аудан се спусна с обнажен ханджар като бесен по стъпалата.

Колобърът се бе надвесил над дървен нар, на който лежеше по гръб възрастна жена. Ръцете ѝ бяха скръстени над обшития с разноцветни шевици сукман, а дългата ѝ сива коса, събрана в дебела плитка, обрамчваше като ореол жълтото ѝ изпито лице.

— Мъртва ли е? — попита объркан младежът.

— По-лошо — изхриптя Елаур. — Да се махаме!

— Какво? — смая се Аудан.

— Бързо!

Той прибра в ножницата оръжието си и извади от канията Ханския меч, който носеше праметнат на гръба си. Вдигна го за удар и настръхнал пое нагоре по стълбите.

Младежът го последва объркан. Малко преди да излезе в помещението на воденицата, се обърна. Светлината от борината му едва достигаше до босите, напукани пети на жената. Лъч подскочи, завъртя се и падна на лицето ѝ. Стори му се, че веждите ѝ подскочиха, клепачите ѝ се надигнаха... той се блъсна в спрелия на последното стъпало Елаур и едва не извика.

Колобърът го подпря с лакът и изшътка.

Единият от конете изцвили разтревожен. После и двете животни се заблъскаха на коневръза. Забуха бухал. Жабите в ниското млъкнаха, заслушани в ужасения писък на някакъв гризач.

Елаур вдигна борината с лявата си ръка и се приготви за удар с меч. Лицето му бе плувнало в пот. Капка от нея се свлече по челото му и тръгна по дълбоките бразди край носа му.

В този миг тя влетя откъм вратата. Червено-черна. Голяма почти колкото мъжка длан. Аудан никога не бе виждал толкова голяма пеперуда. Стрелна се на отблясъците на борината към колобъра. Той замахна с меч. Пеперудата се гмурна надолу, после се издигна нагоре и отново опита да налети върху тях. И Елаур отново завъртя меч.

Пеперудата се върна и запърха на педя от мръсния, покрит с паяжини и прах таван.

— Застани зад мен! — властно заповяда колобърът.

Аудан направи крачка, но трепкащата гад внезапно се стрелна към него. Ударът на Елаур накара въздухът да изплаче. Изтърва я...

Аудан също. И само светкавичната му реакция — наведе се! — го спаси. Миг след това Елаур пак бе между пеперудата и канартикина и пак замахна с бляскавото острие.

Пеперудата направи няколко обиколки по ъглите и се скри в мазето.

Аудан избърса с ръкав лицето си и с пресъхнало гърло попита:

— Какво беше това?

— Вещица^[25] — преглътна Елаур.

[25] Вещица — много интересен образ в българската митология, показван най-често схематично и неточно. ↑

18.

Войната била толкова тежка и кръвопролитна, че в един момент, за да попълнят оределия боен строй, участвали и алп-бий — нашите жени.

В едно от сраженията йорегите обкръжили наш отряд и бавно, методично го изклали. Спасила се само алп-бий Яребица^[26] — докато пълзяла ранена, паднала в дупка между две скали. Припълзяла навътре, за да се скрие и превърже раните си и... се озовала сред равна зелена степ. По нея пасели спокойно хиляди животни, ромонели поточета, а в синьото небе пеели птици. Рай!

А най-ценното се оказали хората и конете.

По това време в битките с йорегите се изявил алпът Барис^[27] — млад, силен и много смел. „Ако имахме сто като него, да сме победили“ — въздишали старите алпи.

Когато алп-бий Яребица се върнала и разказала какво е открила, първата реакция на старците била да се изтеглят и заселят там. Но Тангра се възпротивил. И изпратил алпите Шурале^[28] и Хурса Ковачът да проверят може ли да се използват хората във войната с йорегите. Те се върнали и довели един човек Боян Имен. Според тях, ако се дооформели тук-там аурата и качествата му, от него би излязъл великолепен боец. И Тангра им казал: „Да бъде!“

После през ръцете им минали стотици хора, но по първия работили най-съвестно и му отделили най-много време. Боян, наречен Имен поради това, че се движи винаги с коня си Тулпар^[29] Първия, станал най-близо до нас по сила и възможности.

Албастий загубил войната...

Ето тези неща си спомнях, докато гледах баща ми и старите алпи Барис, Мечок^[30], Карга^[31], Джил^[32], Бат Терек^[33] и Барадж^[34].

— Какво ще кажете, алпи? — попита алп Лачин, родителят ми.

— Той носи в себе си Боян Имен.

Отдъхнах си.

— Мислех, че последните представители на рода Имен са избити от княз Борис след бунта на сина му Расате^[35] — продължи кисело Барадж.

Никой не искаше да си спомня за едно от най-големите ни поражения.

— Лъгали сме се — поклати глава Джил.

— Какво да го правим? — изрече Карга на глас това, което всички мислеха.

— Нашият свят е доста населен — предпазливо започна Мечок. — И алпи с най-славно потекло нямат трайно препитание.

— Но Чулман е задължен на Боян Имен — обади се Бат Терек. — И след като не направихме кой знае какво за него, редно е да отдадем дължимото на потомъка му.

Да. Договорът с Новите големи богове е бил едно голямо предателство спрямо хората, държали за нас. Поне така оценявахме нещата аз и моите връстници. Старите алпи отбягваха тази тема като вълк от огън.

— Бойци като него биха били ценни в света Есегел.

— Това значи да го изхабим — ядоса се Карга. — Там условията са коренно различни.

— Моите синове са там — контрира Барис.

— Последните ти синове — уточни Барадж. — И майка им е от този свят.

— Те приличат на мен!

— Чакайте — обади се Бат Терек и всички млъкнаха, защото знаеха, че той винаги има най-точното решение на всеки проблем. — Тангра обмисля от много време един удар, но все не може да го задвижи.

— Защо?

— Защото нямахме човек...

[26] Алп-бий Яребица — богиня на майчинството. ↑

[27] Алп Барис (Барс) — алп на възмездието, превъплъщава се на рис (барс); един от най-силните алпи в митологията на дедите ни. ↑

[28] Алп Шурале — алп на смъртта; едно от най-злите същества, рожба от магаре и камила; самият той има подобен външен вид. ↑

[29] Тулпар — легендарен кон;вярвало се, че ако някой направи осем кръга с него, ще стане господар на света. Чудодейната си бързина придобил от падналите отгоре му черни горящи пера на алп Карга. ↑

[30] Мечок — алп на бог на безразсъдството и яростта. ↑

[31] Карга — един от най-почитаните алпи сред прабългарите, закрилник на човешкия род. Злите построили стена, която закривала Слънцето, настъпил мрак и студ. Тангра възложил събарянето на стената на Карга, който се превъплъщавал на гарван. Той успял, но изгорял от силните лъчи на небесното светило. ↑

[32] Джил — алп на вятъра. ↑

[33] Бат Терек — алп-борец срещу злото, страстен защитник на хората, любимец на Тангра. Превъплъщава се в различни дървета, затова всеки род избирал най-близкото голямо дърво и му поднасяли дарове, кичели го с панделки. ↑

[34] Барадж — алп с вид на змей (змия), който закриля страната, града, дома. Изключително уважаван от прабългарите. В „Историята на Джагфар“ се твърди, че знамето им било топка с ресни, която олицетворявала Барадж. Ето какво пише ибн Фадлан за отношението на предците ни към змиите: „... Видях, че змиите са в голямо изобилие и на всеки клон са омотани десетина, та и повече. Те не ги убиват, а и змиите не им пакостят...“ И пак там: „... съзрях змия... Когато ме видя, спусна се от дървото и се шумугна в храстите, а аз се отдръпнах назад изплашен. Разказах тази случка на царя и на тези, които бяха на аудиенция при него. Те не обърнаха внимание на разказа ми, само царят ме успокои с думите: «Не се безпокой, тя няма да ти навреди...»“ Интересно, че така си представят българите-християни стопанина (сайбията) на къщата и в края на 19 век — като голяма змия. ↑

[35] Расате — първородният син на княз Борис I, опитал се да възстанови езичеството;свален от трона и ослепен от баща си. ↑

19.

Какъв беше този сън? И сън ли беше? Боже! Какви глупости!...

Чакай... Аз тогава наистина се изгубих. Помня. Момчетата твърдяха, че няколко пъти преровили Самодивски поляни — нямало и следа от мен. И съм се появил там, където те минавали...

Айде стига бе! Самодива... жива вода... Сън. Като това сега — алп!... Ще ми мине.

Но имаше нещо, което се наместваше. Бъбреците и кистите в тях. Майка ми е на хемодиализа. Тази болест се предава по наследство — особено от майка на син. Азбучна медицинска истина. На поредната комисия ехографът засече нещо. Беше преди това учение. Когато отидох след шест месеца на назначения от лекаря контролен преглед, нямаше нищо...

Полудявам. Ей сега ще се събудя. И целия този кошмар ще е следствие от шегата на някакъв тъпанар. Когато добре ще подреда...

Оня... Алпът Чакар.

— Ела.

20.

И пак стоим с потомъка на великия Боян Имен пред старите алпи. И пак Тангра е казал „да бъде“. И пак върху един човек са струпани надеждите ни за бъдещето.

— Човече от славния род Имен — каза Бат Терек. — Ти трябва да ни помогнеш.

— Аз?

— Ти.

— Кой сте вие?

— Алпите на българите.

— Не!

— Твоят праотец ни е помогнал в миналото. И е получил безсмъртие. Живял е петстотин години и се е отказал от него сам. Ти можеш да си го върнеш.

Да бе!

— Не вярваш? — въздъхна Бат Терек. — Погледни ме в очите. Не се бой. Така...

... Горящи села. Бягат хора. Сред тях същества с магарешки глави...

... Синьо небе. Облаци. Роят се из тях... хора. Като птици. Грамаден мъж се е опънал на една бяла, пухкава като захарен памук скала, забита в синевата. И хърка! Друг се прокрадва отдолу и го мушка с нещо като рог. Оня подскача и... започва да мята мълнии, които цепят на трески огромни столетни дървета на земята...

... Там пристъпва кон. Майко, какъв кон!... Опитва се някакъв — какъв? човек? бог? — да го обяди. Но той няма седло и божественият жребец го хвърля от гърба си с лекота...

... Мускулест черен мъж удря за последно огромен чук върху огромна наковалня. И вдига бляскав, сияен меч. Оглежда го доволен. После... После го забива в някакво човекоподобно... Цвърчи изгоряла плът... протяжен вик... Мечът е закален!

... Стоманени карета. Настръхнали копия. Щитове, боядисани с всички цветове на дъгата. Страшен, многогласен вик „хур!“... Двете войски се устремяват една срещу друга и въпреки че не виждам сблъсъка им, знам, че е бил много, много кървав...

Бавно. Бавно — целият този свят се топи. Или отдалечава. И на негово място — тежките очи на Бат Терек.

— Ние, боговете, живеем от вярата на по-низшите от нас. Колкото повече вярващи, толкова повече души за нас. От тях черпим силата си. Това е основен закон. Това ни тласка във всички посоки на Всемира. Търсим и подчиняваме. Има много светове. Понякога срещаме хищници като нас и воюваме. Ето например Земята. След като победихме Албастий и йорегите, върнахме Боян Имен и отрядите му там. За кратко време те подчиниха голяма част от тогавашния цивилизован свят и наложиха вярата в нас.

— За кого говорите?

— За хуните. Настанихме се на една планина — тя още носи нашето име — Алпите. Много души... Но от света Яхве се появи тоя Иисус...

Бат Терек млъкна с изкривена от омраза физиономия.

— Е, загубихме Първата голяма война на Боговете. Загубихме и Втората. Но не и безвъзвратно. Тангра е подготвил реванш.

— Реванш? — повторих вяло. — Ами добре.

Май започнах да се уморявам.

— Реваншът зависи от теб.

— За първи път чувам нещо божие да чака на човек.

— Ти можеш ли да летиш като птица, макар тя да е по-нисша от теб? Или да улавяш миризмите като кучето?

— Не мога.

— Ето затова ти трябва да се върнеш в миналото.

Е, тоя път ме довърши.

— Какво минало бе?

— Във времето, когато Атила е бил младеж.

Не зная дали бяха богове, но че бяха луди...

— Видя ли коня? Това е Тулпар. Този, който се опита да го обзиди, е алп Шурале. Трябва да направи последна, осма обиколка и ще стане господар на света, наречен Земя.

Засмях се жлъчно.

— Това е древна магия. По-древен от нея е само конят. Защото, нали, трябвало е да се роди той и след това да се направи магията.

— Щом вярвате в това... Как мога да ви разубедя? Няма да успея.

— Да, не можеш. Тулпар е като алпите — безсмъртен. Може да умре, ако пожелае сам или бъде посечен от меч, изкован от великия алп Хурса.

— Е, в такъв случай, той сигурно си припка някъде... Хрупка си зелена тревичка и се оглежда за млади кобилки.

Май се обидиха. Понякога сарказмът ми е извън поносимите норми.

— Не. Избрал е смъртта.

— Много недалновидно... А може би просто е бил обикновен кон?

— Не, не е бил.

Свих рамене: щом искате да си вярвате...

— Ти ще отидеш във времето на Атила и ще вземеш генетичен материал от Тулпар. Ще го донесеш и тук, на Земята, в двадесет и първи век, ще го клонираме. Тангра смята, че така ще запазим и пренесем древната магия. И България отново ще има велики дни.

— А Тангра — много души... Вие май си вярвате, а?

— Тангра мисли отдавна за това. Но нямаше човек.

— Майко мила! Но защо, защо аз?

— Ето заради това „майко мила“. Ти не викаш „боже мой“. Ти не вярваш в никакъв бог, нали? Ангелите на Иисус ще те засекаат трудно.

— Какви ангели? Какъв Иисус?

— Миналото е много охранявано от победителите в Големите войни. Но ангелите следят за богове и богоподобни.

— Стига!

— Добре. Ето какво слагаме на масата. Ти получаващ безсмъртие, майка ти — жива вода, която ще я освободи от страданията.

— А ако откажа?

— По общия ред. Като душа си доста завършен. Казано по-възвишено: ще удовлетвориш материалните потребности на някой алп...

21.

Внезапно въздухът се раздвижи; пламъкът на борините се разлюля и сви. Вратата на воденицата изскърца и с трясък се затвори.

Елаур се втурна към нея. Дръпна — беше като закована.

Течението се изгуби така, както и се появи.

Аудан вкара меча в процепа на вратата и се опита да я отвори. Острието се изви до счупване.

В този момент по стълбите от мазето се чуха отчетливи стъпки.

Двамата мъже се извърнаха настръхнали с вдигнати високо борини.

Тя изплува от мрака на подземиято и застана в края на жълто-червения кръг на светлината — висока, със спуснати дълги коси и тежки очи.

Елаур прикри Аудан; мечът бе на нивото на бедрото му и сочеше към жената. И тя проговори — спокойно и много студено:

— Това е моят дом. И въпреки че не съм ви канила, които и да сте, бъдете мои гости.

Говореше на славянски. Без да сваля меча, Елаур отговори на същия език:

— Пътят ни изведе тук. Съжалявам. Тръгваме си.

— Добре — вдигна тя рамене.

Той направи крачка назад.

— Вратата — напомни му Аудан.

— Ето меча. Удари резето с него.

— Опитах с моя.

— С този ще стане — каза бързо Елаур, без да откъсва очи от жената.

— Ще стане — кимна тя. — Но преследвачите ви са наблизко.

— Тя знае кои сме! — учуди се младежът.

— Знае — съгласи се навъсен колобърът.

— Е, оставате ли? — разпери ръце вещицата.

22.

Понечих да последвам потомъка на Боян Имен.

— Чакар, млади алпе, остани — каза меко Бат Терек.

Великият алп да те нарече така!... Това бе голямо внимание и аз целия пламнах развълнуван. Абе, направо заковах като спъната кранта.

— Тангра и ние, най-близките му, ти благодарим. Ти постъпи мъдро.

Поклоних се с ръка на сърцето. Успях да зърна баща си — гордееше се с мен!

— Ще помоля и теб за помощ.

Едва не хлъцнах. Да ме моли?... След като може просто да ми нареди?... Сведох глава.

— Трябва да отидеш с човека. Той няма да се справи сам.

Изненадата ми бе такава, че зяпнах и погледнах безпомощно към баща си. Той бе свъсил вежди, но ми кимна окуражително.

— Има едно нещо, което не казах на човека.

Би било невъзпитано да попитам какво е премълчал великият алп. Бат Терек помълча, поглади дългата си бяла брада и продължи с омекнал глас:

— Ти каза, че си видял Аждаха Младия в пустинята. Нещо повече — че той причинил смъртта на човека от племето Имен. Проверихме — така е.

Трябва да си бебе, за да не разпознаеш злия алп. Замълчах.

— Защо това изчадие на мрака иска да го убие?... Това, до което достигнахме, е много важно за бъдещето на всички ни. И стана пак благодарение на твоята наблюдателност и съобразителност.

За втори път ме похвали! Има алпи, които живеят стотици години и дори веднъж не чуват хубава дума от толкова високо място. А аз, невръстният хлапак Чакар, в продължение на няколко минути...

— Човекът е бил в света Самодивия. Срещнал е Биляна — млада самодива, която е била сгодена за Аждаха.

Е, това се казва липса на късмет — да застанеш на пътя на едно от най-злобните същества във Всемира. И то заради девица — най-голямата страст на целия им дяволски род!

— Тя вече не иска да чуе за Аждаха.

Ама че история.

— Влюбена е в човека.

Аха. Ето че нещата си дойдоха на местата. Всичко получаваше обяснение.

— Ние се запитахме защо див като Аждаха Младия ще си търси невяста чак в света Самодивия. Всички знаем, че жените оттам са опърничави, непокорни и непостоянни.

Меко, твърде меко казано... Тия просто изчукват мъжа и се чупят. Към следващия.

— Биляна е орисана да роди син, който ще промени света в следващите десетилетия. Кой ще я оплоди? Човекът? Аждаха?... Това е важно за нас.

Явно не всички велики алпи знаеха това. Джил, Барин и Мечок се изправиха и направиха крачка към Бат Терек.

Орисаното явно вече работеше. То бе толкова силно, че Аждаха бе успял да убие съперника си, но Съдбата бе запазила пътечка за сбъждане и на другия вариант. Почувствах се глупак: какво се дуеш бе, хлапак? Просто си бил маша в чужди ръце. Глупак. Малък глупак.

— Пътят за миналото минава през Самодивия. Мисля, че това не е случайно. Ти трябва да ги събереш, Чакар.

Бат Терек бе раздвоен и несигурен.

— Не знам кое е по-важно.

Помълча и изплю камъчето:

— И Тангра не знае, Чакар. Ти трябва да решиш дали да се върнеш, ако те се съберат като мъж и жена. Или да продължиш само с човека към времето, когато Тулпар е бил в най-голямата си сила и древната магия е била още в него.

— Аз? — ахнах.

— Ти.

— Не мога! — извиках.

— Трябва — поклати глава Бат Терек.

23.

Елаур замина на разузнаване.

Аудан правеше дълги разходки из околността. Ядеше малко, почти не говореше. Откри древна могила и започна да прекарва голяма част от времето си на нея. Сядаше на върха ѝ, вторачваше се в далечината — тънката синьо-зеленикава чертичка на хоризонта, зеленият простор на степта, шареният килим на ливадите в най-близък план. Конят му хрупаше кротко в подножието и понякога се отдалечаваше към близкото дърво, където шумеше поток и тракаше с клюн щъркел.

Пееха птички, каканижеха щурци. Мравки пъплеха в безкрайни колони нанякъде. Сив сокол се стрелваше в бездънното небе и падаше като камък в зелената трева, където жертвата му изпискваше и заглъхваше.

Аудан съзерцаваше замислен полета му; опитваше да проследи похода на мравките; стараеше се да отдели звуците в безкрайния хор на степта. И пак изпадаше в унеса си.

Връщаше се във воденицата на здрачаване. Понякога кимаше на вещицата Елена. Разменяха по няколко сухи думи; тя му слагаше да яде. Той бъркаше с дървената лъжица в дървената паница и дори не усещаше вкуса на храната.

Тя го гледаше изпод вежди и клатеше глава. На третата сутрин, когато той сърбаше млечната попара, каза:

— Отровна е.

Аудан застина; после разбърка вяло млякото и хляба и рече:

— Не е.

Елена се засмя късо.

— Сигурен ли си?

— Да.

— И защо?

— Нищо на този свят не е случайно.

— Това не е отговор — поклати тя глава, вторачила тежките си очи в него.

— Трябвам ти.

На седмия ден Елаур се върна — мрачен, прашен и измършавял. И отчаян — това бе първото, което прочете в очите му младежът. Наведе поглед и стоя така, докато колобърът се нахрани и напи с вода. После каза само:

— Е?

Елаур погледна към Елена. Аудан поклати глава:

— Тя така и така ще чуе всичко. Дори да я пратим на края на света. Нека остане.

Той кимна. После каза това, което Аудан вече знаеше от бденията си на могилата — нямаха шанс.

— Чичо ти е купил всички велики боили. Признали са го за хан. Тези, в които се съмнява, е изпратил на поход срещу аварите.

— А румците^[36]?

— Получил е щедри дарове от тях. А народът оре и сее, пасе си конете и овцете — ядно подметна Елаур.

— На народа това му е работата — срязва го младежът.

Стана. Излезе припрян и стоя на могилата до залез слънце.

Елаур току излизаше пред воденицата и безпомощно обикаляше по поляната и край коневръза. Понечи да тръгне към него, но вещицата го спря със студен глас:

— Недей.

— Ще направи някоя глупост — поклати отчаяно глава той.

— Няма — отсече тя.

Върна се — със стиснати челюсти и застинали очи.

— Аудан... — започна колобърът.

— Никога — чу ли? — никога не ме наричай вече с това име. Казвам се Ат. Нека това ми напомня, че този аул трябва да бъде изпепелен, а баща ми — отмъстен.

[36] Румци (румийци) — византийци, гърци. ↑

24.

И ето, стоим с човека Делян Имен, последен от древния като света род Дуло, на Самодивски поляни. Тялото му, тленното му човешко тяло, е излекувано лично от алп-бий Артиш^[37]. А във военна болница в Германия лежи проснато, овързано в кабели и бинтове, сред бели чаршафи, негово копие от ектоплазма — чиста био-енергия, сгъстена от мен дотолкова, че се е материализирала. Той е това, което тибетските монаси наричат тулпа — материализиран двойник. Тулпа притежава това, което има човекът Делян Имен, но във всяко отношение недостатъчно да е самият Делян...

[37] Артиш — алп-бий (богиня), предпазваща от напаст и зло. ↑

25.

Нямаш представа колко е хубаво да имаш тяло. Седяхме в горния край на Самодивски поляни... С Чакар, да. Ако не беше той, щях да си мисля, че всичко е било някакъв кошмарен сън. Не, не беше. Или ако беше сън — той продължаваше, защото страшното същество с ястребова глава бе до мен.

Едър, висок като баскетболист и с бързи ръце на боксьор. С кафеникави кожени дрехи като трапер и нещо средно между ботуши и кубинки. И меч в красива ножница, праметнат като автомат през рамо.

Започнах с това колко е хубаво да виждаш и чувстваш краката, ръцете, кожата си... Аз, лейтенант Делян Стоянов, командир на взвод... Само че не бях в униформа, а в кожи като Чакар и странно — имах чувството, че съм ги носил сто години.

— Хиляди — поправи ме Чакар.

Той така си ми чете мислите. Единственото ми успокоение е, че скоро и аз ще започна да чета неговите.

На кожения колан със сребърна тока на кръста ми виси дълъг нож с чирени от слонова кост. А на гърба ми — като него — меч.

— Никога не съм използвал меч — вдигнах рамене преди малко. — Дай ми автомат, гранатомет...

— С автомат си стрелял седемдесет-осемдесет години, а меч си въртял двайсет века — контрира ме Чакар.

— Аз?

— Тия преди теб.

Грее ли ме това?

— Всичко е в гените ти — натърти той.

Така. Стоим си. А съм гладен. Обаче Чакар не дава и да си помисля.

— Вратата между световите е като... летене с раздрънкан самолет — обясни ми търпеливо. — Ще го повърнеш.

Щото ние сме тук, за да минем в света Самодивия... И следим две свраки... Разправя едни врели-некипели — само тия кресли

виждали входу...

26.

— Трябва да ми помогнеш.

Младежът стоеше зад гърба на Елена и я гледаше как готви. Тя леко потръпна, но не се извърна.

— Самоуверен си.

— Бях господар — сви той рамене.

— Беше — съгласи се тя. — И пак ще бъдеш.

Ат се засмя късо.

— Пътят ти е дълъг. Орисниците са били щедри към теб.

— Към мен?

— Нима ако тръгнеш към съседното племе, пътят ти ще е само по равно?

— Аз... аз съм в пропаст.

— Има и такива пътища — които слизат в тесни и дълбоки клисури и пак извеждат до върха на планината.

Ат махна с ръка и тръгна към вратата.

— Знам какво искаш от мен — настигнаха го думите на вещицата.

— Значи ще ми помогнеш?

— Да — просто каза тя. После помисли, загледана в него: — Но...

— Ще искаш нещо в замяна, нали?

— Аз не работя даром.

Ат се засмя гърлено.

— И какво — душата ми ли искаш? Защото нали твоят господар това иска?

— Е, услугата все пак е дребна — великодушно разпери ръце тя. — Но по-нататък може да стигнем и до нея.

Младежът поклати глава и излезе.

... Надвечер Елена слезе по скърцащите стъпала към избата. Малко след това оттам изхвъркна червено-черна пеперуда.

27.

В този момент видях как свраките^[38] изчезнаха.

Те си летяха от дърво на дърво, кацаха на земята. Отначало се раздразниха от присъствието ни и се постараха да обявят на цялата планина, че тук, виждате ли, едни гадове лежат на тревата... После ни забравиха. Прехвъркваха насам-натам. Завъртяха се край шипковия храст в другия край на поляната и... потънаха вдън земя.

— Бързо! — извиках на човека Делян Имен.

[38] Според народните вярвания само свраките знаят пътя за Усвет — края на света, където живеят повечето от митологичните същества. ↑

28.

Няма да описвам спазъма от косата на главата си до ноктите на краката, чувството, че не ми достига въздух, бухането на сърцето ми в ребрата, гърча на червата... Блесна слънце, залюля се синьо небе с едни особени облаци. Чужди облаци. После като че ли нещо изскърца — като стогодишно дърво, което се пречупва и пада. И светът зае нормалното си положение — земята под краката, небето отгоре, а точно пред мен гола и очукана планина като излязла от филм за тексаски каубои.

И три жени, които не гледаха като жени, защото стояха зад насочени в гърдите ни лъкове. Беше като в някакъв психарски филм — готини мацки в ленени рокли, пристегнати като оси в кръста с шарени плетени колани, святкащи загорели бедра изпод изкусителните цепки и студени, жестоки очи.

Чакар излезе напред и вдигна ръка с отворена към тях длан.

— Аз съм алп от света Чулман и идвам тук с мир — чух го да казва.

Напрегнатите вежди се отпуснаха, но стрелите все така сочеха към гърдите ми.

— Пусни меча — рече тихо алпът.

Едва сега усетих, че дясната ми ръка е зад рамото и стиска кръглата топка на меча. Изпуснах въздуха от гърдите си. Стрелите последваха ръката ми — долу. Мадамите също се отпуснаха и очите им омекнаха.

— Този? — посочи ме тази в средата. — Човек?

Май им беше шеф. И определено прекаляваше с фитнеса. Годинките ѝ също бяха доста.

— Елбир^[39] — натърти Чакар. — С мен е.

— Идвате за?... — продължаваше да се заяжда тя.

Обаче на Чакар хич не му пукаше:

— Да разпуснем.

— Май не сте улучили момента — поклати глава тя.

— Имате някакъв проблем ли?

Сякаш попита да не би кучето им не се е изакало напред хола. Ама и тя бе изгубила интерес към персоните ни. Явно не си падаше по пубери като нас.

— Вървете.

И посочи тясната пътека по сипея отсреща, която се губеше сред драки и ниски уродливи дървета.

[39] Елбир — юнак, герой, на когото единият родител е алп, а другият — човек. ↑

29.

Всичко бе така, както ме бяха учили. Защото светът Самодивия се учи четири години в началното училище. Обичаи, език, география, история... Пътища, улици на големите градове, водоизточници, площади, дворци и разбира се, кръчмите и клубовете за срещи и развлечения.

И най-вече трите причини, поради които този свят съществува като такъв и всички раси го пазят: Живата вода, Орисниците и Болестите.

Изкачихме се на високото и пред нас се ширна зелена котловина, обградена от голи синкави хълмове. Беше толкова нелепа и не на място със зеленината си, че приличаше на...

— Да — рекох, хванал мисълта в главата на Делян. — Оазис.

Той вече не се учудва и дразни от това, че чета мислите му. Да си призная, става все по-трудно. Човекът от племето Имен напредва сериозно в овладяването на своето тяло и ум. А по това колко бързо хвана меча, когато видя самодивите...

— Буян — столицата им — посочих множеството покриви в центъра на зеленото петно. — Барове, пиячка, мацки... А ето там... сградата с устрелените в слънцето кули... Виждаш ли я?

— Замъкът?

— Да. Може би най-точното име е замък.

— Какво е това? — с лошо предчувствие попита Делян. — Правителството ли е там?

— Те нямат правителство — поклатих глава. — Управляват се от най-старата самодива. Така й казват — Стара самодива.

— Майко мила — затвори очи човекът. — Още не мога да го смеля: пиячка и барове, съчетани със самодиви. И какво има в тия шибани кули?

— Там живеят Орисниците. Не си ли чувал за тях?

— Имаше някаква приказка...

— Блазе ти, човеко! Аз зубрих за тях шест месеца от живота си!

— Сигурно не си бил от отличниците — ухапа ме веднага. После добави отегчено: — Айде стига си ме будалкал.

— Честно.

Никога няма да забравя гъгнивия глас на учителя ми и тежката му ръка. Хич не се свенеше да ме плесне по врата, когато пропуснех нещо.

— Тия, дето уж наричали живота на човека?

— Те.

— Същите? Мамка му, да вървим!

— Къде? — учудих се аз на внезапния му ентусиазъм.

— Там! Искам да им го начукам, задето са ме събрали с теб!...
Човек... Макар и Имен.

30.

Никоя вещица не иска страничен наблюдател да види преображението ѝ. Елена се скри в храстите и след малко оттам излезе вълчица. Знаеха, чакаха да се появи звяр и пак трепнаха, когато жълтите зли очи се спряха върху тях, а белите остри зъби тракнаха нервно. После огромният звяр се затича към близкото дере и изчезна във високите храсти.

— Уф — плю в пазвата си Елаур.

Ат огледа още веднъж мястото на засадата.

Бяха умували много. А преди това месец следиха за навиците на новия хан. Пазеха го здраво. Дори да бяха решили да умрат, пак нямаше да успеят да стигнат до него.

И когато една вечер се върнаха отчаяни от поредното разузнаване, Елена им сипа каша в паниците и се усмихна победоносно:

— Е, моето време като че ли дойде.

— Дойде — призна Ат.

— Мислеше, че ще минеш без мен — стрелна го тя.

— Надявах се.

— Пътищата ни се пресичат ненапрасно. И ти го знаеш отдавна.

Елаур ги гледаше с недоумение. Откакто Ат порасна, това често му се случваше.

— Ще разгледам — подхвърли лаконично тя.

Когато си лягаха, тя слезе в мазето. След малко оттам излетя червено-черната пеперуда.

Сутринта закусиха, но Елена мълчеше сънena и сърдита. После пак изчезна и се върна късно следобед. Пи много вода от ведрото. Избърса устата си с опакото на дланта си и рече:

— Скроих му шапката.

Елаур сви скептично устни.

— Има една слабост — усмихна се зловецo Елена. — А който има слабости...

Ат чакаше.

— Много, много обича лова. И се увлича в гонитбата. И не дава на хората си да убиват вместо него.

Очите на младежа светнаха.

И ето, стояха и чакаха на мястото, което избраха тримата: тясна клисура край река, заградена от висок бряг, а в дъното завършваща с праг, от който водата падаше с грохот. Стените се издигаха отвесни и стръмни, а всичко наоколо бе застлано със ситен пясък и дребни камъчета.

И двамата почти едновременно доловиха далечния тътен от конските копита. Елаур приближи до Ат и го прегърна. Лицето му бе пламнало, в гърдите на стария войник бушуваше море от чувства. Прочисти гърлото си и каза сподавено:

— Тангра да ти помага, господарю.

— Среца при воденицата — напомни му сухо Ат.

Той бе още по-развълнуван, но се владееше определено по-добре. „Владетел“ — рече си Елаур с гордост, а смутолеви:

— Е, ако имаме късмет...

Ат обърна коня и подкара към прага в дъното на клисурата.

31.

Буян бе град от камък и върху камък.

— Грещиш — поклати глава Чакар. — Това е също тъй изкуствено като бетона във вашия свят.

— Това? — тропнах по гладката повърхност на улицата, която по нищо не се различаваше от чукарите около града.

— Топят скалите и ги изливат, както им е нужно.

Приближих до една от сградите — нещо подобно на жилищен блок — и попипах стената му. Огромни блокове — може би седем на три метра — в основата. После другия до него. Бяха гладки, без никакви пукнатини и прилепваха един в друг до микрон.

По улицата имаше много дървета. От същия вид, който видяхме и извън града, но като че ли по-високи и кичести. Излизаха направо от настилката и бе чудно дали изобщо имат корени. Криви и уродливи. Както и тези, които срещяхме по пътя си. Предимно жени — ниски, високи, кокалести, трътлести, но мусукулести и почти всички с оръжие.

— Има и красиви — подсмихна се Чакар.

И все пак те бяха афродити в сравнение с другите същества, които се мотаха по улиците на този странен град. Всичките ми лоши сънища оживяха: върколаци, хора с конски глави, коне с човешки, хора с кози крака... А това!...

— Шаркан — услужливо се намеси Чакар. — По рождение имат и опашки, но сега е модерно да ги режат.

Мъж около един и седемдесет, с широки рамене, тъмни коси и къси крокодилски крака.

— Те също са местни и си падат по самодивите.

Кой знае какви изроди се раждат от кръстоската им... Знаеше всичко, гадината му с гадина. Той си ходи с ястребовата глава, защото тук никой не се стряска от вида му. А и знам, че така му е по-комфортно. Сега ми се виждаше готин — може би заради постоянно срещаните по улиците ужасии... И ме водеше уверено, макар че никога

не е бил тук. Ето ни пред висока сграда с дълъг коневръз — споменах ли, че дори тия с конските мутри яздеха коне?...

— Хотел? — опитах се да налучкам аз.

— Тук използват думата хан — уклончиво кимна Чакар.

Също като на старата скучна Земя — рецепция и зад нея самодива. И то крехка и тъничка!

— Мелез от местна и човек — обади се пак онази черна радиостанция Чакар.

— Определено добре им влияе човешката кръв — подметнах язвително.

После се качихме в стаята — съвсем прилична, между впрочем. Поръчахме храна. Също прилична. И в голямо количество... И двамата бяхме уморени и сънят бързо ни обори. Помня, че преди да заспя, за първи път ми мина мисълта да избягам...

32.

Когато Делян от Дуло, правнук на великия Боян Имен, заспа, аз се изправих тихо, взех меча си и излязох в коридора.

Ханът бе утихнал; осветлението бе намалено. В бара бяха останали десетина посетители. Нямаше никой от моя свят.

— Един коктейл „Кобилешко мляко“.

Сигурно и Тангра не знае какво има в него... Но всички наши го поръчват.

— Алп? — досети се веднага барманът.

Бе шаркан — нисък, широк и с голям задник на евнух. Опашката му бе подрязана по последната мода тук.

— Навъртат ли се други от нашите?

— Имаше десетина йореги.

И като видя, че се намръщих, се усмихна доволен. И как — ако бяхме се срещнали, до един час търкалът щеше да е неизбежен. Куче и котка биха пили от една паничка мляко, но алп и йорег не могат да се търпят.

— Напоркаха ли се?

— Уха! — ухили се той. — И заминаха към двореца.

— Ха!

— Там е напечено — приведе глава към мене той.

— В двореца?

Самодивия бе най-кротката земя измежду всички светове! Това го знаеше всяко хлапе на третия ден от тръгването си на училище.

— Край двореца — уточни тайнствено шарканът. — Там са се струпали повече от сто воини-григори^[40].

Велики Тангра!

— В отпуск са. Инак служат в света Дакея, където битките са ежедневие. Шефът им пил уиски-менте и пукнал. Другарите му грабнали кръчмаря и го завели при съдията. Той обаче го оневинил, отсъждайки, че григорът е умрял, защото Орисниците така са го

орисали. И сега тия са обсадили двореца и искат от Старата самодива да ги пусне в Замъка на Орисниците.

Подсвирнах с уста. Самодивия имаше сериозен проблем.

— Знаеш ли — рекох, чешейки се яростно по гърдите. — Смени коктейла с вода.

Наля ми „поци“ — тук така наричат вид енергийна напитка. Цистерна изворна вода плюс няколко капки жива вода. Ефектът е почти моментален.

Главата ми вдигна прах като табун коне от мислене. Никога не бях поставян под такъв натиск. От това какво щях да направя до няколко минути, зависеше съдбата... Чак ме беше страх да си помисля какво зависеше.

— Плащам!

Измъдрих го — при тия от моята раса, които вече сигурно бяха кръстосали мечове с воините-григори...

[40] Воини-григори — според Книгата на Енох, разбунтували се под ръководството на Сатанаил небесни воини. Съвкуплявали се с човешки жени и от това се родили исполините. ↑

33.

От ниските храсти пръв изскочи вълкът — сив, голям и пъргав. Стрелна се по голото, направи полукръг зад Ат и спря на няколко крачки от него. Жълтите му зли очи стрелнаха младия воин и се обърнаха натам, откъдето идеше тежкия тропот. В мига, когато конникът изплува от морето върбалаци, Ат извика яростно „хур“^[41] и пришпори своя кон. Той изцвили изненадан от грубостта на стопанина си и полетя със свити уши.

Конникът отсреща — позна го, чичо му Авар беше — инстинктивно дръпна юздите, наведе очи към лекото ловно копие в ръката си и понечи да откачи меча от седлото. Късно — приведеният, слял се с тежкото бойно копие Ат преодоля разстоянието, което ги делеше, и острият метален връх, дълъг почти педя, потъна в гърдите му. Килна се, краката му се изхлузиха от стремената и тупна тежко на земята. Конят продължи двайсетина метра, изпръхтя тревожно и затърси ездача си.

Ат изтърва копието от силния удар и едва след десетина метра успя да спре. Извърна се. Понечи да скочи на земята и да довърши падналия, но силен вик го спря.

Откъм храсталаците изникнаха двама конници. Вече бяха видели какво се е случило и налагаха бясно конете си, за да му попречат.

Ат спря раздвоен. Погледна към чичо си — бе извадил копието от раната и се мъчеше да се изправи. Изсвистя стрела и Ат извърна коня към стрелеца. Позна го — беше братовчед му Алцек с някой от по-малките си братя. Свали лъка от седлото си, сложи стрела и опъна тетивата. Двете стрели излетяха едновременно, почти се отъркаха с перата си някъде по средата на разстоянието, и със забиването си предизвикаха два вика.

Ат изтърва лъка, улучен в лявото рамо — там, където нямаше броня.

Алцек се килна назад, увисна на стремето си и главата му се удари в пясъка. От гърлото му стърчаха само перата на стрелата.

Другата ѝ част, вече червена, бе излязла откъм тила^[42].

Дребният конник атакува с опънат лък. Разстоянието беше такова, че и пеленаче не би пропуснало.

Нямаше щит. Направи единствено възможното — прилепи се с цяло тяло към гривата на коня и го изправи на задните му крака.

Разминаха се.

Ат извърна животното под себе си назад и видя, че противникът му слиза до чичо му. Държеше лъка и стрелата. Не беше стрелял!

Хвърли поглед към братовчед си Алцек — мъртъв беше.

В този момент от храстите излезе друг конник.

Позна го — Елаур. Беше прегънат на седлото и целият в кръв.

Подкара към него.

— Бягай! — изхърка колобърът. — Идват...

— Ти...

— Мъртъв съм — каза само той.

От устата му избиха кървави мехурчета, направи последно усилие да се задържи на седлото и тежко тупна върху речните камъни.

Ат се огледа диво. Извади меча и пришпори коня към Авар.

Младежът бе застанал пред него и лъкът му бе опънат за изстрел. Мярна бяло лице, сини лазурни очи блеснаха зад кривото дърво. Ат ахна и дръпна юздите.

— Боз-бий! — извика смаян.

— Назад — предупреди тя.

Откъм скалите долетя къс вълчи вой. Отклони поглед натам — огромният сив вълк влезе в храстите. Обърна се назад. Стори му се чува тропот на много копита.

Крехка. Грациозна. И такава бяла кожа...

— Трябва да го убия.

— Багатурът^[43] не посяга на паднал — поклати глава тя.

— Дръпни се, Боз-бий!

Но гласът му бе омекнал. Странно!

— Трябваше да те убия — прехапа устни тя. — Одеве.

Но цялото ѝ същество казваше: добре, че не го сторих.

От храстите излезе Елена и му махна с ръка. Приблужи до скалите на водопада и сложи крак на първото стъпало на въжената стълба.

— Уби годеника ми.

Вече чу ясно тропота на чичовата си свита. Сигурно бяха поне двайсет души.

Ат смушка коня си. Спря до нея, наведе се и каза тихо, толкова тихо, че го чу само тя:

— Чакай ме, Боз-бий.

И полетя с грозен вик напред, към скалите...

[41] Хур („бий, удряй“) — боен вик, преиначен от европейците на „ура“. ↑

[42] Ето какво разказва ибн Фадлан за уменията на конните народи да си служат с лъка: „... Той обтегна лъка си, а конят му летеше и той улучи гъската точно между двете очи...“. ↑

[43] Багатур — юнак, герой, богатир. ↑

34.

Е, всичко бе свършило. Цялата улица бе осеяна с трупове от всякакви раси и различен калибър — от дребните като рисове есагелци до двуметровите йореги. И разбира се — воините-григори, които плашеха дори и мъртви. Огромни, с конски мускули и свирепи черни лица на канибали.

Пред вратата на двореца петдесетина самодиви и шаркани уморено чистеха мечовете си.

Приблжих с бавни крачки.

— Свърши ли?

От тълпата се отдели млад алп. Огледа ме любопитно и макар да не ме познаваше, отговори свойски:

— Тук — да.

— Защо тук?

— Ударих са на няколко места.

В този момент дворните порти хлопнаха, изсвири боен рог и по калдъръма затрополиха конски копита. Конници в сребърни брони и шлемове с паунови пера. Не можех да греша — гвардията на света Самодивия. Начело яздеше достолепна жена с бял плащ и без оръжие. Никога преди това не я бях виждал, но знаех — това е Стара самодива.

Конят ѝ пръхтеше възбуден от мрака, страшните същества наоколо и мириса на смърт. Опъна юздите му, богато украсени със злато и скъпоценни камъни, извика и жребецът закова копита пред мен и оцелелите в битката бойци.

— Благодаря ви, войници — наведе тя глава. — Но лошото не е свършило. Григорите са нападнали замъка с Болестите. Целта им всъщност са те. Всичко друго е било за отвличане на вниманието ни.

Беше близо до ума. Ако нещо им трябваше, това бяха точно Болестите. Там, в света Дакея, те биха решили безкрайната военна кампания и биха им донесли така жадуваната победа за седмица.

— Охраната е била изтласкана от първия крепостен зид. Ако те нахлуят и освободят затворничките, знаете какво ще се случи. Ако

имате смели другари — доведете ги при Замъка на Болестите. И не жалете мечовете си!

Бяха млади — и самодивите, и шарканите й. Нямаха белези по лицата си, щитовете им лъщяха нови-новенички. Нямаха кой знае какъв шанс срещу ветераните от няколко войни.

И тогава аз излязох напред. Настана суматоха. Шаркан с избити предни зъби ми препречи пътя с вдигнат меч, няколко самодиви опънаха лъкове... Аз протегнах ръка с обърната към Стара самодива длан. Не Го виждах, но знаех, че е там.

Чигендек^[44]. Прилича на главната буква J от латиницата. Това е знак на Тангра. Той казва: „Смири се и се подчини!“ И още: „Този, който го носи, изразява моята воля.“

Чигендек е вещь от Тунай^[45] — невидимия свят. Дори аз го виждам едва-едва. Но за старите алпи и подобните им от другите светове той е като фар.

Стара самодива закова коня и вдигна бързо ръка.

— Спрете.

Жените-воини отпуснаха тетивата, но не свалиха лъковете. Шарканът свали меча, но не го сложи в ножницата.

— Какво иска Този, който те праща?

Свалих ръката си. Там, където преди миг кожата ми се бе зачервила от топлината, вече нямаше нищо. Чигендекът бе потънал пак в Тунай.

— Път.

Стара самодива разпери ръце и стражата й се отдалечи, за да не чува разговора ни.

— Път? За къде?

— За миналото.

Тя се засмя гърлено.

— Би трябвало да знаеш, че входът му е в Забранения замък, младежо!

Това бе другото име на Замъка на Болестите. Дори и споменаването им може да ги доведе. Знаех.

— Събери своите братя от хановете и ела да ми помогнеш. И тогава, ако сме победили, ако сме живи...

Тя пришпори коня си. Във въздуха остана само режещият й смях.

Към мен приближиха седем-осем йореги. В такива мигове дори непримиримите врагове вътре в расите се съюзяват.

— Казвам се Самир — кимна грамадно мъжище (или по-точно конище) с бронзови апликации по кожената броня и отрязано ляво ухо. — Ти кой си?

— Чакар.

— За първи път чувам името ти.

Вдигнах рамене. Как да му обясня, че скоро съм свършил училище?... Мъчеше се да ме гледа надменно, но се кълна, усещаше, че съм повече от него.

— Тръгваме ли?

— В хана „Магаренцето Пуфи“ има десет от нашите — обади се алпът, който пръв ме заговори.

— Доведи ги — грубо нареди йорегът Самир.

Младокът обаче гледаше към мен.

Кимнах му.

От двореца започнаха да изкарват бойни коне.

[44] Чигендек — според легендите българите покорили арабите и задължили вождове им да издълбават на печатите си чигендек (знак, подобен на латинската буква J), означаващ покорност. ↑

[45] Тунай — според тенгрианството има три свята — Горен (Устюгю урен), Среден (Урта урен) и Долен (Адакъ урен). Средният свят е видимата Вселена (Чел) — светът на физически възприеманите явления. Всичко друго принадлежи на Тунай — невидимия свят. ↑

35.

Събудих се от конски тропот. Изправих се до леглото. Бе задушно, вратът и челото ми бяха мокри от пот. Приблжих до прозореца. Долу препускаха конници. Гълчава — подвиквания, цвилеха коне, тракаше оръжие. През няколко преки имаше пожар. „Какво ли гори?“ — мина през главата ми.

И тогава усетих, че съм сам.

Върнах се на пръсти при леглото. Онова, гадното същество с перушинестата глава, го нямаше. Първо ме хвана за гушата синдромът на изоставеното в гората сираче. Ха да ревна... После... Абе, после се сетих, че съм голям мъж, офицер, кашик^[46] при това, че съм отвлечен, че съм какво ли не още и че трябва да си хвърлям шапката от радост, че похитителят ми го няма. После — че нямам шапка и че съм в чужд свят. Кошмарен свят, в който дори и жените използват такива като мен по причина на онова насекомо, дете си убива секс-партньора...

Седнах на леглото.

И какво, Стоянов? Ще стоиш и чакаш да те повлекат на майната си? Не стига, че те довлякоха на не знам кое си дупе на географията, ами и да си кротуваш...

Машинално избърсах потта от врата си с чаршафа.

Станах. Ослушах се.

Навън конниците бяха отминали.

Тишина.

Пуснах пердето и се подпрях на стената. Не беше нужно да притварям очи и да си напъвам спомените, както правят героите от екшъните. Пътят до границата (граница ли беше?) бе толкова личен и лесен, че да се чудиш защо още не съм тръгнал... Защо наистина, мама му стара?... Умрял съм бил... Богове... Глупости. Ето тия хилави дървета... тия камънаци — сигурно съм някъде в пустинята. Оазис някакъв. Притропвам и...

Обаче здравият разум ли, страхливецът в мен ли — дявол знае кой! — каканижеше и присвиваше едни такива малки очички... Абе,

оазис — тия жените си на улицата не пускат, камо ли да носят патрулна служба... Оазис — значи след него има пустиня. Вода, храна... Айде, кашик, сигурно и чадър ще ти е нужен, за да избягаш от плен!

Преметнах през рамо меча с канията. Нещо като пелерина. И разбира се, ходом марш навън.

Тая на рецепцията бе ококорена и нервна като кукумявка в размножителния период. Да ѝ казвам ли нещо?... Отдадох ѝ по най-тъпанарския начин чест с лявата ръка, което тя май изтълкува като довиждане... И хоп на улицата.

Миришеше на дим. Вятърът гонеше бяло-сиви талази на височината на гърдите ми. Луната (дали бе Луната?) се блещеше непривично голяма и бяла. Някъде, през няколко преки, се чуваха гласове и екот от конски копита. Е, аз не бях в тази посока...

[46] Кашик — на армейски жаргон — пехотинец. ↑

36.

Беше вече горе на скалите, когато засвистяха първите стрели. Ат издърпа стълбата и търколи няколко камъка, които бе приготвил предварително.

Елена го чакаше на стотина метра по-нататък — там, където бяха оставили резервни коне. Посочи му синкавите височини на хоризонта и каза:

— Препускай натам. Крий се поне седмица в горите.

— Ти?

Тя се засмя късо:

— Всеки по пътя си, млади човече.

— Разделят ли ни се пътищата? — попита той след кратък размисъл.

— Кой знае? — вдигна тя рамене.

Но знаеше, защото добави загадъчно:

— Едва ли.

И влезе в храстите. Само разклатените им клончета подсказаха, че пак е вълк и е поела своя път.

Ат погали коня и прехвърли колчана със стрелите от седлото на гърба си. Прегледа за последен път закопчаването на ремъците... Другият кон — черен жребец с огнени очи — нервно пръхтеше и току виреше глава. На него трябваше да язди Елаур. Погали го. Така му се искаше това да е колобърът...

Почувства се сам. И ненужен. „Трябваше ли?...“ — мярна му се странната мисъл.

Подкара коня си. Жребецът ги последва.

Не беше ли по-добре Елаур да е жив? Да не бе предприемал тази безсмислена засада? Ат вярваше в съдбата. Всеки българин вярва в предопределеността на живота. Обаче... Чичо му оцеля. Благодарение на едно чудно хубаво момиче. Значи боговете така искаха. Баща му умря. Това ли бе волята на Тангра? Щеше му се да каже не. Но това влизаше в противоречие с цялата му философия и вяра в бога, който

вижда всичко и води човека в делата му. И ако е искал да спаси Авар,
защо поне не му остави Елаур?...

Ат заплака. За последен път в живота си.

Юношата стана мъж.

37.

Ето ни пред Забранения замък или по-точно пред стената, която го пази. Комините му стърчат едва-едва над нея — толкова е висока. Огромната бяла луна изглежда като част от нея.

Стара самодива е разположила отрядите си от шаркани и самодиви на около двеста метра от стената. Конете бяха оставени още по-далече и тревожното им цвилене изостряше допълнително напрежението.

Успях да събера около петдесет алпи и йореги — всичките млади. Много нахъсани и много неопитни. Кой друг би дошъл в света Самодивия?

Оня шаркан от охраната пак не искаше да ме пуска.

— След атаката — вика.

А тя вече започна. Стотина шаркани и самодиви тръгнаха към портите. Те зееха разбити и приличаха на потрошената уста на победен боксьор. Когато отрядът приближи на хвърлей с копие, гърлото на замъка заклоочи и оттам излязоха три десетки воини-григори. Млечната светлина на луната се плъзгаше по черните им тела и ги правеше нереални и страшни.

Друг отряд, предимно от шаркани, опита да се добере на стените с летене. Въздухът и мракът се разлюляха от маха на огромните им ципести криле. Изсвири рог и между зъберите се изправиха петдесетина черни бойци с лъкове. Засвистяха стрели, зачаткаха тежки копия.

Долу, при портите, зазвънтяха мечове.

Отведоха ме при Стара самодива.

— Бил ли си се с тях? — кимна тя към Забранения замък.

— Не — признах аз.

— Твоята раса обаче е воювала дълго с тях.

— Да.

Летящите шаркани започнаха да падат поразени... Още преди да са стигнали до стената. Стрелите, дълги и черни, потъваха в телата им

и излизаха още по-тъмни.

Не по-добре се развиваха нещата и пред портата. Воините — григори ходеха сред бойците на света Самодивия като глигани сред глутница пудели.

— Колко войници доведе? — попита тя с глух глас.

Прострелян шаркан се удари в ръба на крепостната стена и се свлече със стържене по нея. Тупна тежко на земята и не мръдна.

— Петдесет.

Самодива успя да се добере до зъберите. Размаха меч срещу огромен, почти два пъти по-голям от нея воин. Друг скочи към нея отзад, заби копието си между плешките ѝ и я вдигна над главата си. Тя пищеше и махаше с ръце...

— Резервът! — извика Стара самодива.

От парка зад нас затрополиха конски копита и стотина бойци в бяло се насочиха към портите. Познах ги — гвардията. Онези нафукани хлапета... Нищо добро не ги чакаше.

Григорът изтръска копието си с див рев и самодивата полетя в бездната.

— Изтласкат ли ги към вратата, влез в боя с твоите бойци — каза тихо Стара самодива.

И тя не вярваше, че това ще стане...

— Имам план — казах. — Ще им изляза в гръб.

— Как? — попита тя, макар да се досещаше.

— През Тунай — казах без никакъв ентузиазъм.

38.

Беше прохладно, бе светло почти като ден — какво по-хубаво за пътник, който бърза?... Леко запъхтян, изкачих поредния баир и далече пред себе си видях очертанията на бялата караулка, окъпана в странната светлина на още по-странната бяла луна.

— Петнайсет минути — прецених аз.

И свобода!... Е, малко ме свиваше под лъжичката как ще ме посрещнат стражите. Или дали нямаше да се наложи да чакам, докато съмне за сврака. Представяш ли си — сврака! Майко мила...

Като се сетих за нея — майка ми, направо ме сряза. Забързах надолу.

39.

Налетя на хайката на час преход от гористите хълмове. Бяха трийсетина казаци — яки, с много белези по телата си и отрупани с оръжие. Не бяха случайни и знаеха кого търсят. Още като го видяха, разгърнаха се във ветрило срещу него и извадиха мечовете си.

Отзад бе равно поле. Отляво ниска равнина с много блата и висока трева, която щеше да затрудни галопа на коня. Вдясно — голи предхълмия с драки и ниски криви дървета.

Ат се престори, че не ги забелязва. Когато разстоянието се скъси на един хвърлей, сложи първата стрела и пришпори право към тях. Свали тоя, който бе срещу него. После и тоя встрани. Трети застреля в лицето буквално от няколко разкрача.

Започнаха с викове да прибират мечовете и да вадят лъкове. Късно — той мина на предела на конските сили под себе си през паяжината им. Все пак една стрела се удари в ризницата му, а друга се заби в седлото.

Ат бързо ги охлади — глупаците все така бяха без ризници и нямаше какво да ги спаси от неговите стрели. Паднаха още двама. Предприеха нова тактика — препускаха на границата на обсега на лъка му и чакаха своето време.

Колко са четиридесет стрели? Свършиха току пред гората.

А и тя в полите на хълмовете се оказа рядка и ниска, та нямаше къде да се скрие.

Улучиха коня му. Мокър от пот, с пяна на юздата, той се препъна внезапно и Ат едва успя да се освободи от стремената. Излетя от седлото и се претърколи в корените на изроден от постоянната суша бор. Скочи и извади Ханския меч — единственото оръжие, което му бе останало.

Навреме.

Защото към него с вдигнато, пожълтяло от слънцето острие летеше един от казаците.

Ат се разкрачи, гмурна се под удара, разсеченият въздух изсвистя току до рамото му и той изнесе меча на нивото на хълбока си вдясно. Конят изцвили и се срина десетина метра по-нататък с отрязан преден крак. Казакът остана затиснат под него.

Отляво идваше друг. Ат се затича към близкото по-дебело дърво и застана зад него. Конникът се забърка и спря на няколко крачки. Младият мъж извика яростно, животното се уплаши и се дръпна рязко. Той скочи напред, мушна го в гърдите и още преди ездачът му да е паднал, го уби с един удар.

Огледа се. Имаше само едно спасение — скалите над него. Затича се към тях.

Казаците се спешиха и тръгнаха във верига подире му, подвиквайки нервно и късо.

40.

Тунай — невидимия свят... Ако в него беше хубаво, щяхме да живеем там. Тунай ни е родил и пропъдил. В Тунай няма ред. Тунай е необхватен, безкраен и никой не може да каже в кой момент от дълбините или безкрая му няма да се появи непозната сила и да помете всичко, което си създал. В Тунай нищо няма цена, особено животът. Понякога срещаш страшните убри — огромни същества, които са толкова силни, че плуват, а не ходят. Казват, че са по-стари от всички светове... С тях никой не е успял да влезе в контакт, защото имат орех — животинска душа. Но много обичат нашите — като деликатес им са... А понякога — учили сме го — налиташ на същества, които използват техника за придвижване и са в скафандри. Те са по-жестоки и страшни от убрите.

Ние, младите алпи, не се чувстваме в Тунай като у дома си. Тангра и другите велики алпи — да. Макар че и те избягват да ходят там. Нещо сме загубили или Тунай се е променил... Кой знае? Излизаме от него изтощени, с болна аура. И ако се случи пък да налетиш на някое от чудовищата...

Бяха десет — обучените да влизат в Тунай. Осем алпи и двама йореги. С мен единайсет. Безлично число — нищо не предвещава.

Другите, водени от йорега Самир, се снаряжиха с огромни щитове и строени във фаланга, настъпиха подир гвардията на Стара самодива. Вървахме след тях, край нас чаткаха стрели, стъпвахме по мъртви тела и отблъсквахме протегнати за помощ ръце.

Трийсет метра от стените. Толкова. Не можеше повече. Пространството бе набито с тела и оръжие. Който не разбира какво става, трябва да се е шашнал, ако гледаше какво правим. Защото за да прекрачиш в Тунай, трябва да влезеш в очите си. Ей така — да ги отвориш широко и да си представиш, че стъпалата ти влизат в тях. После коленете, таза. Най-трудно е с раменете. Не съм сигурен, че е заради това, че са най-широки...

Беше трудно. То дори когато си сам е трудно да се съсредоточиш, па камо ли сред рева на битката. Отгоре започнаха да ни обстрелват със стрели и копия. Трябваше да бързаеме.

Двама изчезнаха — успяха.

Съсредоточих се — бавно, бавно. Ето така... Огромно черно копие трясна до мен и задният му край ме перна по рамото... И двамата йореги бяха изчезнали... Опитах отново. Ето... и коленете... бедрата...

Стана.

Тунай е като здрач. Нито светлина, нито мрак. Очите лъжат. Светът тръпне като в омара.

Бяхме девет — щастливо число. Явно двама не успяха да се концентрират. Виждах мержелеещите се белезникави каменни стени, биещите се бойци.

Тръгнах като в сън.

Там, под стената, където бяха паднали убити самодиви и шаркани, тромаво се премятаха дълги като акули същества и на вълнички идваше шум, подобен на трошене на кости. Някои им викат свине, други — хиени. Все едно. Те са там, където има сражение и няма охрана за аурите на ранените и душите на убитите. При нас това прави баща ми Лачин и мъжете от целия ни род. Който аз ще оглавя след хиляда години. Ако оцелея дотогава...

Бяхме почти до вратата, когато убърът изплува от нищото, мина като че ли през сенките на войните-григори и налетя на крайния от моите другари. Устата му се отвори — огромна, червена, с жилки като маркучи и три реда зъби — всеки колкото главата на човешко бебе.

И пак от нищото излезе огромен почти колкото него тигър. Скочи елегантно между всички тия подобни на детски играчки фигурки и се озъби.

Барис! Това бе великият алп Барис!

Убърът се опита да го заобиколи, но огромната шарена лапа се вдигна и бързо като светлината го прасна по муцуната. Рев... Никога не искам да чувам това...

Затичахме се. Десет метра.

Огромните тела се замятаха в схватка.

И пак неподвижни — излизаме от очите си...

Бях леко изпотен и задъхан. Като че съм пробягал за тренировка сто метра. Пред нас се биеха двайсетина воини-григори. След това, което видях в Тунай, двуметровите им снаги ми се виждаха... Безопасни — това е точната дума. Като детска игра на стражари и апаши. Изненадата бе такава, че ги накълцахме като мръвки.

41.

Бях на половин километър от караулката, когато видях, че от нея излязоха мъж и жена и тръгнаха по пътеката срещу мен. Първата ми мисъл бе да кривна и се скрия. Спрях раздвоен. Едни храстчета, високи две педи... Никакъв шанс — и лисица да се сниши, опашката ѝ ще стърчи. Пък и те сигурно също са ме видели. Това е техен свят и е нормално зрението им да е по-приспособено към светлината на тукашната луна.

Понаместих меча и продължих.

Бе млада и стройна. После се наби гъстата светла грива на косата ѝ. Грациозна — вървеше като кошута...

Той? Висок и набит. Навярно силен. Танцьор? Въпреки масата си крачеше леко, полуизвърнат към жената. После мина отпред и сърцето ми се сви от лошо предчувствие. Дори не видях кога се появи в ръката му меч. Вдигна го...

С мен се случи нещо странно. Представете си, че са ви намазали с глина. Тя е изсъхнала, но сте сковани от нея. Некомфортно ви е... Разкършвате рамене, коричката от глина се начупва и пада в краката ви... И ви олеква.

Миг след като мъжът срещу мен надигна стоманеното острие, аз стоях разкрячен, с изваден меч и готов да посрещна удара. И ми се струваше, че от сто години държа това режещо желязо, знам какво ще последва и ми е хубаво, че след малко ще замахна, че ще потече кръв...

— Делян?

Жената. Гласът бе напевен, провлачен. Някога, някъде бях чувал този глас.

В същия момент мъжът стовари оръжието си и въздухът изплака. Посрещнах го и наклоних леко острието на моя. Искри... после грохот, сякаш се сблъскаха влакове... Той политна.

Ако не бях така смаян от екота на женския глас в главата си, можех да го промуша.

След още един миг самодивата стоеше между нас и трескаво се
взираше в мен.

— Делян? — рече невярващо. — Ти?

Краката ми се подкосиха.

Защото тя бръкна в ленената си торба и извади синя барета...

В същия момент оня опита да ме мушне. Тя отклони ръката му,
извърна се и сърдито извика:

— Аждаха!...

42.

После... после видяхме, че воините-григори от стените слязоха и се събраха с тези, които обсаждаха вътрешното укрепление на замъка. Прегрупираха се, наредиха се в три карета и тръгнаха срещу нас.

Не ни оставаше нищо друго, освен да се построим в боен ред и ние — трийсетина алпи и йореги и около сто и петдесет шаркани и самодиви. Силите бяха неравни — те ни превъзхождаха в сила, опит и умения.

Аз... аз се надявах, че когато се сблъскаме, тия от Забранения замък ще направят излаз и ще ги ударят в гръб.

Лъжа. Въобще не се надявах на това. Знаех, че нещо ще се случи. Знаех, че край мен, край нас, наоколо стои голяма Сила и ще ми помогне. Щом в Тунай ми дадоха рамо... Защото само идиот би сметнал, че алп Барис е бил случайно там.

Усещах. Може би въздухът пукаше от Сила?... Или миришеше прекалено много на чужда кръв? Или Луната грееше така, че чак топлеше?... Кой от великите алпи бе тук?

Не знаех.

Но не се учудих, когато петдесетина непознати алпи разбутаха редиците и излязоха отпред. Държаха в ръцете си лъкове, а на гърба им стърчаха колчани, пълни със стрели. Не какви да е стрели. Стрелите на алп Хурса. Те са особени. Една стрела — една смърт.

И алпите бяха особени. Всеки алп е и войник. Обаче има едни, които са само войници. Бойците на великия алп Барин. Алпът-вълк. И неговите бойци са вълци. Когато открием нов свят, Тангра праща там първо вълците на Барин.

Те бяха. Млади, силни, зли. С много белези от рани. А какви следи от войната личаха в аурите им...

Ако имаше някой, който да застане като равен срещу равен на воините — григори, това бяха вълците на Барин.

Опънаха лъковете. Светкавици раздраха лунния сумрак. Стрелите на Хурса^[47] — така летят и така светят. И когато се забият

някъде, се чува пукот. И гръдта, ръката, крака — там, където улучат, разцъфва в страшна рана. Ахкания, виковете. Писъци.

А жестоките стрелци отново опънаха тетивата на кривите си лъкове.

Вратите на Забранения замък се отвориха и оттам се изсипаха и застанаха в тъмно каре защитниците му.

И сред болката и писъците, избухнали от втория рой стрели, се извиси вик като стон:

— Мир!...

[47] Стрелата на Хурса — чудодейна стрела, поразяваща и богове. ↑

43.

Две огромни канари се бяха подпрели като уморени великани и между тях зееше тъмен отвор. Ат се пъхна запъхтян вътре. Лъхна го хлад и мрак. Когато очите му се нагодиха, различи груб нар от борови трупи и слама отгоре. На отсрещната стена мержелееха рисунки на тромави животни и оня, бога на румците. Току до входа се виждаха останки от огнище. Килия на пустинник. Виждаше бе такива в детството си в планината Каф.

Отвън се чуха гласове. Надникна — бяха на три хвърлея с лък и беше повече от сигурно, че ще го открият.

Тъпо. Толкова тъпо, че го доядя. Как можа да се навре тук?

Успокоението му бе, че това не бе единствената му грешка. Може би просто не трябваше да бяга и да умре заедно с баща си и братята си?

Мярнаха му се очи. Сини. Девичи.

„Излъгах я — помисли Ат. — Ще ме чака напразно.“

И в същия момент усети полъх на въздуха.

Огледа се. Стени...

Беше някъде над коленете му. Клекна и вече го усети с лицето си. Извърна се към нара и видя под него неголяма дупка.

Гласовете вече стигнаха входа на пещерата — ниски и приглушени. Сигурно се съвещаваха.

Ат се търколи отдолу. Вкара краката си и запълзя заднешком. Тясно... Раменете му запънаха, но той яростно заби пръсти и натисна. Успя... И пак усети приятния хлад от движението на въздуха по цялото си тяло.

Гласовете изчезнаха.

Отпусна се на пода като труп, разпери ръце и замря. Сърцето му биеше така, че клатеше мрака.

Ат размърда рамене, завъртя крака вляво и вдясно и установи, че край него вече няма стени. Явно бе излязъл нашироко. Опита да се изправи. Светлината от дупката, сивкава и оскъдна, очертаваше късия

тунел и с усилие подпираше катранения мрак, надвиснал над него като митично чудовище. Нагоди зрението си и успя да различи недалеч от краката си някаква купчинка. Приблужи я още, протегна ръка. Борини!... Извади кремъка, огнивото и праханта от торбичката на колана си и зачатка. Ядоса се, че не взе и малко слама от нара...

Светлината от тунелчето изчезна. Казаците го бяха открили.

Праханта пое.

Някой вече пълзеше. Ат приблужи и мушна с меч. Вик... Светлината пак се появи. Завикаха.

Успя да запали борината.

Голяма почти колкото юрта пещера. В дъното зееше друг отвор и пламъкът на борината се бе привел призивно към него.

Имаше огнище, личаха остатъци от постеля. Явно това бе убежището на пустинника.

Ат се върна и клекна до отвора. Долавяше някакви възклицания.

Можеше да стои и да се отбранява дълго. Но това решаваше ли нещо? Нямахше храна. Хайде, вода сигурно би намерил някъде навътре... Ако запалят огън обаче и насочат дима му към отвора?...

Обърна се и погледна към високия, тъмен изход. Потрепери. От студ? Кой знае...

Пустинникът по принцип е странна птица. Обаче дотолкова, че да се напъха като къртица в убежище само с един изход? Па и като гледаше парчетиите от бита му, съобрази, че някои от нещата не можеха да бъдат вкарани през дупката.

Ат насъбра камъни и затрупа тунелчето, от което дойде. Гласовете се загубиха съвсем. Затъкна по колана си борини. Приблужи тъмната част и се прислуша. Нищо... Впрочем... като че ли долови тропот от копита... Глупости.

Вдигна борината в лявата си ръка и с меч в дясната пристъпи напред. Мракът се люшна и стреснат затича по дългия проход...

44.

— Какво правиш тук?

После в очите ѝ премина сянка.

— Кой те доведе?

Какво да ѝ отговоря?... Май се чувствах по-сигурен с меча.

— Ти... — заекнах като смотан тийнейджър. — Ти онази ли си?

Усмихна се — кротко, огряна от красив спомен.

— Онази... Търсих те — призна внезапно.

— Другите...

— Едва не ме набиха, задето те пуснах — поклати глава. — Къде изчезна?

— Ти нали каза да забравя всичко.

— Казах — сви устничките си тя.

— Трябва да бързаме — обади се зад гърба ѝ оня пич.

Аждаха... Къде бях чувал това име? В Ирак?... Май от Чакар. Е, като си спомних за него, киселините в стомаха ми се завихриха като цунами.

— Чакай... Къде отиваш?

Кимнах към караулката и преглътнах сухо.

— Към своята Земя? — повяхна на мига тя.

— Побързай — посъветва ме другарски оня с меча. — Сега, рано сутринта, пътят е най-сигурен.

— Млъкни, Аждаха — сопна се самодивата. После пак към мен: — Защо не останеш още малко?

Как да ѝ кажа, че бягам?... Изведнъж почувствах... Представи си, че мозъкът ти е отворен и някой рови из него с боксова ръкавица. После видях втрещените — черни и много зли — очи на Аждаха и инстинктивно се свих като при удар. Стана ми леко.

Обаче лошият вече бе успял да си свърши работата.

— Охо! — проточи доволен. — Войничето е без разписана книжка!

45.

После... После беше срещата със Стара самодива.

— Помогнах ви — казах кротко.

— Малко е да се каже — призна тя.

— Живи сме — напомних ѝ аз.

— Въпреки че съм жена, аз държа на дадената дума — засмя се уморено и разпореди да бъда заведен при Пазача на Портата.

— Да си взема багажа — казах аз на шарканите, които трябваше да ме съпроводят през градините на Забранения замък.

Багаж... вятър. Трябваше да се отърва от човека Делян Имен.

Самодива... Наречено ѝ било... Някаква история с Аждаха... Всичко това сега, след преживяната кошмарна нощ, битката с чудовищата-григори и стресът в Тунай, ми се струваше дребно и несъществено. И най-важното — можеше да почака.

И така — да го оставя тук и да го прибера на връщане?... Ако нещо трябва да стане, то ще стане, без да му бабувам. Обаче... Ако налети на Иисусовите ангели? Или срещне други наши врагове?... Човек в света Самодивия — жив, здрав? Хайде бе! Веднага ще му пребърникат мозъка. А Делян знае твърде, твърде много...

Тогава?

Да го пусна обратно в света Земя? Тъпо. Ще се наложи да се върна с него. И да замеся пак великите алпи... Трябва да изчезне тялото от болницата. Да се сложи на негово място самият той. И да „оживее“ или да умре — вече наистина. Дълга и широка, тясна и дълбока, както казват нему подобните.

Изпъшках. Егати задачата!... Ако баща ми алп Лачин е наблизко и ме наблюдава, сигурно ще му окапят веждите от срам заради мен. Да умувам... за един човешки живот! Па бил той и на Имен!

Спомних си Бат Терек. Тежкият му поглед. Ниският, приглушен глас: „Не знам кое е по-важно.“ И после: „Ти трябва да решиш.“... Майната му! Та той, Делян Имен, беше само едно средство! Меч в ръката на воин, камшик на конник, мотика на градинар! Кому е нужен?

Спрях пред входа на хана. Вече зазоряваше. Потръпнах от утринния хлад. Разкърших рамене и сложих ръка върху дръжката на кинжала.

Шарканът от охраната на хана едва гледаше изтощен. Езикът му бе плъснат на шубера като скъсано корабно въже. Стълбите скърцаха издайнически и сигурно звукът им се забиваше като ръждясъл пирон в съня на спящите. Какъв пирон... Като кинжал. В сърце...

И вратата изви протяжно. По-точно — изплака. Защо го спасих, защо го отведох при великите алпи, защо му дадохме надежда?... Щом трябва, щом ще го...

Леглото беше празно.

Стаята беше празна.

46.

Беше просто едно от поредните разширения на галерията — може би петнадесет на двадесет крачки. Но нещо го накара да спре и да вдигне борината високо над главата си.

На пода се търкаляше ствол от дърво и препречваше пътя му. Отдавна изсъхнал. Ако го ритнеше, сигурно щеше да се разпадне. Лениво съобрази, че може би изходът е наблизо. Направи няколко крачки и вдигна крак да прескочи един от сухите клони...

Видя как клонът се раздвижи и се уви около прасеца му.

После страшна сила го запокити на пода и втори клон се подпъкна под тялото му и тръгна да се свързва с първия.

Ат изпусна борината, но задържа меча и по-скоро инстинктивно, отколкото вследствие на анализ на обстановката, замахна и отрязва клона, който вече така притискаше тялото му през кръста, че го заболя.

Пещерата се затресе от страшен, нечовешки рев.

Сам не разбра как се изправи и се озова с прилепен гръб до една от стените.

По средата пукаше и гореше като бясна борината.

Зад нея сухият дървен ствол, против всички закони на света, които той познаваше, скачаше и реवेशе от болка.

И докато паниката го разпъваше, подивелият му от ужас ум му поднесе страшния отговор на милионите въпроси: Шурале! Това можеше да бъде само страшният алп Шурале! Алпът на смъртта!

Ако бе се забавил още няколко секунди, Ат сигурно щеше да се вцепени. Но с грозни викове и клокочеци стонове стволът направи няколко крачки.

Ат стори това, което би направил всеки добре обучен воин. Дясната ръка (ръка ли?!) на огромното сухо дърво (дърво ли?!) лежеше отсечена и там бе слабото му място. Насочи се натам и нанесе бързо и точно пробождање в клона (крака?!), който държеше ствола.

Пак рев.

От тавана започнаха да се сипят камъчета.

Младият мъж използва отвореното пространство и се стрелна напред. Тича... Колко? Пада. Става. Блъска се в стени.

Ревът започна да заглъхва.

Разпери ръце и подтичваше в тъмнината, отгласвайки се от стена в стена.

После... Някак си разбра, че вдясно има друга галерия. Спря. Пое по нея. Въпреки че въздухът отиваше в нея посока, долови мирис на мърша. Спря. Намери на колана си затъкната борина. Пак зачатка с огнивото, като се оглеждаше и слушваше диво.

Тангра! Да се срещнеш очи в очи с... не смееше да спомене името на... Стори му се, че от мрака се протяга сух клон. Почти извика. Нищо... само миризмата на гниещо месо като че ли стана по-силна.

Огънят тръгна. Запали борината.

Другата галерия бе по-широка и той се върна на нея. Избърса с ръкав изпотеното си лице и със силно разтуптяно сърце продължи.

Измина полека двадесетина крачки. Зъбите му навремени потракваха. От студ? В душата му се люлееше един особен страх, непознат и неизпитван досега. Алпи... йореги... Допреди минути те бяха част от един далечен и призрачен свят. А сега... И сам. Как му се плачеше, че е сам. И като се примесеше със страха от тъмнината, неизвестното и съвсем прозаичното — че можеше всеки момент да пропадне в някаква дупка или пропаст...

Пак разклонение.

Спря.

И чу отчетливо в главата си: „Ела!“

Стресна се. Озърна се.

Стори му се, че отсреща тъмнината е още по-плътна и непроницаема. Катран. Дъно на кладенец, пълен с катран.

Но това „ела“ така кънтеше в главата му, така обещаваеше, че там, зад ъгъла, има светлина, зелено поле и синьо небе, че той с хлип се втурна наляво...

Внезапно стана широко, толкова широко, че светлината от борината не можеше да стигне до стените и тавана на огромната зала.

После... После се чу отчетлив тропот на конски копита и в кръга на жълтеникавата светлинка влезе прекрасен бял кон с дълга грива.

Ат извика и направи няколко крачки назад.

Всички знаят, че злите духове — йорегите — често вземат облик на кон. Всяко дете го научава при първите си уроци за живота. След като преди малко си срещнал алпа на смъртта, чудно ли е, че след минути налиташ и на йорег? Ами то е задължително!

И тогава в главата му отека оня кристален глас, който го бе повикал: „Кон е“.

Ат безпомощно отпусна ръе. Острието на меча изчатка в камъните, а борината запука и посипа пода с искри.

Чат. Чат. Чат...

Конят приближи, подуши Ат.

Той се олюля.

Животното се завъртя, опашката му се размърда и го плясна по бедрото. На светлината на борината Ат видя, че кракът му е вързан с ремък, чийто край се губеше към стената. Наведе се и го срязва с меч.

Конят изпръхтя и тръгна напред.

Някъде дълбоко в него тревогата отново избуя. Кон в пещера?... Какъв кон — в място, където почива Шурале?... Йорег! А защо не и самият Аждаха — свирепият им главатар? Този, който така обича да покрива млади кобилки и така ги ревнува, че ако яхнеш такава, смъртта те застига до броени дни...

Ат въздъхна. Овладя се с огромно усилие.

Вдигна борината — конят стоеше в дъното пред тъмен висок свод и го чакаше...

47.

Въздухът изсвистя като раздран чаршаф. Огромна кафеникава топка от пера, нокти и кръвясали очи се стовари върху Аждаха. Той загуби равновесие и падна по гръб; мечът му отхвъркна далече от пътеката. В следващия миг от перушината израсна Чакар — толкова бесен, че не можеше да преобрази главата си в човешка. Закривената му човка бе хищно отворена и от нея излизаха странни звуци, от които косата ми настръхна. Ръката му с меча бе вдигната и готова за последното пробождане.

Аждаха опита да припълзи по задник и длани към оръжието си. Бе толкова объркан и уплашен, че загуби контрол над себе си и вместо ефектната физиономия на холивудски красавец започнаха да избиват черти на кон. Чакар направи няколко крачки и стъпи върху меча му. Майко мила, канеше се да го убие!

— Защо? — бойко се изстъпи самодивата. — Защото е йорег ли?

Бавно, с неимоверно усилие ястребовата глава доби човешкия си облик.

— Ти коя си? — изсъска Чакар.

Очи на убиец. Студени и безчувствени. Не, не защото бе йорег. Просто бе имал лошия късмет да бъде на това място и в това време заедно с мен.

— Биляна — рече заядливо тя.

Явно не можеше да вникне в ситуацията.

— Биляна? — невярващо повтори Чакар.

— Биляна — натърти самодивата.

Ръката му падна надолу. Малко бе да се каже, че е слисан. Той бе смаян и ужасен.

Аждаха използва объркването му. Замириса на сяра. Нещо изпука и там, където лежеше, заструи дим. Когато вятърът го разнесе, от йорега нямаше и следа.

Чакар не обърна никакво внимание на изчезването му. Заби меча в земята, обхвана лицето си с длани и тихо, тихо промълви:

— О, Тангра.

48.

Идеше ми да вия от мъка и безсилие. Пак не се бях справил! Пак бях сбъркал...

Човекът от рода Имен бе избягал и от хилядите самодиви в тоя свят, секунди преди да се върне в света Земя, бе срещнал тая, която Орисниците бяха определили за майка на велик Водач!

А аз... Аз непрекъснато грешах и непрекъснато се изправях пред начертаното от Съдбата. Само глупаците се пречкат из краката на галопиращи коне; и, естествено, рано или късно биват премазани от копитата им.

Кой знае как ми се смеят великите алпи. Как се упрекуват, че са поверили тази толкова важна за расата ни мисия на глупак като мен. И как страда баща ми Лачин, че не се справям...

— Да вървим — казах с пресъхнали устни.

— Къде? — попита с невярващи очи Делян.

Бе разбрал какво мислех да сторя. Не трябва да го подценявам... Той е потомък на алпи и е от племето Имен. И става все по-такъв от ден на ден.

— Знаеш — казах унило.

— А тя?

И кимна с глава към самодивата.

— И тя.

Биляна погледна мен, после него.

— Къде?

Вдигнах рамене.

— Има ли значение?

Толкова бях убеден в предопределеното.

— С него? — посочи тя към Делян.

— Да.

Очите й грейнаха.

— Добре — каза простичко.

И направихме първите крачки от един велик набег към миналото в името на бъдещето.

49.

Слънцето го удари като боздуган между очите. Ат стисна клепачи и се подпря на големия камък пред входа на пещерата. Когато привикна към светлината, затърси коня с лошо предчувствие.

Кон беше.

Лежеше навътре, но в обсега на дневната светлина. Удиви се — животното бе излязло по-умно от него. Огледа го — бе наистина великолепен екземпляр. Бял, по-скоро към сиво, с дълга грива и огромен кичур между ушите. Краката му бяха тънки и дълги, а мускулатурата, въпреки забележимото недохранване, показваше чудовищна сила.

Ат бе израснал сред коне. Баща му имаше огромни табуни, но такъв не бе виждал. Колкото и да бе набито окото му, не можеше да го отнесе към нито една от познатите му породи.

Клекна до него и го замилва.

— Много си красив — каза шепнешком.

Конят се размърда. Ат мерна подковите му и се зачуди. Можеше да се закълне, че никъде няма майстор, който кове такива.

— Кой си ти? — продължи Ат. — Откъде се взе?

Отвори очи, погледна го и на младежа му се стори, че чува „рано е“. После се изправи бавно.

В ниското течеше рекичка. Двамата пиха — и можеше да се спори кой като кон, а кой — като човек...

Минаха гората — Ат отпред, конят послушно отзад. Когато пред тях се ширна степта, животното го изпревари и спря. Той го яхна на голо, без седло и кой знае защо потеглиха на изток.

Избягваха хората. Селата заобикаляха, а бродовете през многото реки минаваха, след като се убедяха, че наблизо няма никой. По обяд спряха и Ат запали огън, за да опече хванатата малко преди това риба. Конят пасеше наблизо и когато потеглиха отново, бе видимо по-свеж.

Нощуваха край невисока, но широка в основата си могила. Ат намери гнездо на яребици и си опече яйцата им. Наскуба трева и си

направи легло. Заспа почти веднага.

Сънува безкрайна степ, огряна от огромна луна и едри звезди. После от недрата ѝ нещо забуча, засвистя и от високата трева светнаха като факли вцепеняващи очи. И преди да се уплаши и миг преди да се събуди, се появи и този, на когото бяха — Сивият вълк, алпът Барин. Ат стоеше пред него и чакаше. Какво?... Барин не се явява на кого да е. Той сам избира и никога не греша — обикновено посетените от него скоро се покриват със славата на смелчаци и страшилища за враговете. Гледа го в очите. Жълтото в тях е омекнало, прилича на неожънатата нива с пшеница в началото на юли. И Ат чува: „Пътят ти ще е много, много дълъг.“ Ат понечва да попита накъде да върви, по-скоро това го вълнува, а не колко. Алпът свежда глава. Младежът полита като сокол над степта или степта изведнъж се хлъзга като килим под краката му... Слънцето току-що изгрява червено като кръвта на смъртно ранен багатур и свети страшно в гърба му. Мярва се огромна планина, която с побелели, остри като копия, върхове подпира небето. „Не е Каф“ — възкликва Ат. Сивият вълк одобрително притваря очи. После се обръща и ето, изчезва в гъстата трева — безшумно, като призрак...

Младежът се събуди стреснат и скочи. Свиреха щурци, миришеше на мащерка и мента, а нейде далече, далече се чуваше лай на куче... Луната висеше бяла и като че ли му се присмиваше.

Нямаше никакъв Барин.

Конят, белият му красив кон, спеше легнал на двайсетина крачки от него.

Ат въздъхна и се качи на върха на могилата. Подухваше лек ветрец. Изпуска уплашена птица. Стрелна се любопитен прилеп.

Шурале... Алпът, който мрази хората повече и от йорегите. Когато алп-бий Яребица родила плода на забранената си любов със свирепия алп Барис — хората, те били уродливи и неспособни да оцелеят в заобикалящия ги свят. При разплаканата майка дошъл Шурале и предложил: „Аз ще ги направя силни и красиви.“ Тя, пък и другите алпи, никак не го обичали. И как? В него имало някаква неудовлетвореност и страст за все повече и повече власт... Толкова била разстроена и отчаяна заради това, че любимият я избягвал, че ги дала на тъмния алп. А той си правел тънка сметка: „Ще ги оправя и ще им бъда господар. А след смъртта душите им ще са само мои...“ Замесил пръст с мед и направил трите момчета от красиви по-красиви.

За момичето обаче медът свършил и той замесил пръстта със слюнка. Затова жената е нечиста и не е като мъжа... Видял Тангра играта на Шурале и му харесала идеята — заповядал на великия алп-ковач Хурса да вложи в хората неговото огнено дихание. И станали те от скотове — разумни...

А Шурале така намразил творението си, че вече освен за власт, постоянно мисли и как да унищожи людете.

Вчера той, Ат, бе слуга на алпа на смъртта. Колко мъже загинаха?... Уби братовчед си. Чудно ли е, че Шурале му дойде на крака?... Това несъмнено бе лош знак... Ако Елаур бе тук, би изтълкувал поличбите. Елаур... Нещо го стисна за гърлото. Последният му верен човек... Колко загинаха, за да живее сега той и да стои на върха на тази купчина пръст? И защо? Само защото бе наследник на престола?... Къде го този проклет престол, заради който изклаха цялото му семейство?... А виж, чичо му Авар оживя... Заради някаква планинска бий...

Усети, че сърцето му омекна.

„Много, много дълъг път“ — каза Барин. А щом той го е казал, значи ще има и много, много кръв. Облаци от стрели ще крият слънцето, а ята гарвани ще се вият наоколо, защото мъртвите ще са на камари... Ще стигне по тях високите заснежени планини някъде далече, далече на запад и ще намери покой.

Но... Той не трябва да забравя, че е последен потомък на Алвар от рода Дуло. И ако загине, коляното на баща му ще загине. А той, баща му, не заслужава това.

Дуло е хански и господарски род. Мъжът от Дуло не може да отиде просто на война и да загине. Преди това той трябва да оплоди женска утроба и да остави наследник. Така е било и така ще бъде. Затова племена измират, държави погиват, планини се местят и реки изчезват от лицето на Земята, но Дуло управлява народа на хоните.

И тук, на върха на могилата, в която навярно лежеше мъдър вожд на племе, победено и претопено от хонската конница и хонския многоброен народ, Ат реши — ще намери Боз-бий и синеоката планинка ще роди канартикин.

Не един от Дуло. Канартикин.

50.

Вървахме бавно по дълга алея. Отдясно се простираше парк с дървета, непривично високи и кичести за тоя свят. Тревата бе по-скоро жълта, отколкото зелена, но гъста и буйна. Кръгли туфи, подобни на диви рози, грееха с всички цветове на дъгата. Миришеше на гора, на ливади. На хубаво.

Обаче отляво... Там бяха килиите, в които държаха затворени Болестите. Еднакви — може би шест на шест, с прозрачна стена към нас.

В първата бе Чумата — грозна разчорлена, кривогледа стара жена. До нея клечеше и ровеше с пръст в пода малко, прилично на цигане хлапе. Когато ни усети, надигна глава, притича до бронираното стъкло и опря носле в него. Очите му... Идеше ми да извикам и затичам с всички сили, събрани в мен.

— Чумничето — обясни единият от шарканите, които ни придружаваха. — Не го гледайте, не е безопасно.

В следващата килия бе Холерата. Около четиридесетгодишна, дрипава, с криво уродливо лице. Косата ѝ бе невчесана, а зачервените, зли очи — гуреливи.

В следващата разговаряха три жени. Двете бяха млади — около двайсет-двайсет и пет годишни. Те се кискаха в шепите си, явно обсъждайки ни. Но третата... Гледаше навъсена като ощипан бик и ако имаше начин, щеше да ни изпепели.

— Ами! — подхвърли Чакар. — Ще ти развали бялото личице — това е Едрата шарка и сестрите ѝ.

В другата килия бяха цяла компания — седем жени на средна възраст. Те говореха една през друга и въобще не ни обърнаха внимание.

— Това болести ли са? — учудих се аз.

Приличаха на приятелки, които не са се виждали отдавна и бързат да споделят всичко интересно, случило се с тях през последните дни.

— Болест — поправи ме шарканът. — Треска. Седем сестри са. Обикновено първо налита едната. И щом се настани удобно някъде, една по една идват и останалите.

През една стена стоеше права дребна бабичка във вехти избелели дрехи. Бе полуприведена над крива дървена патерица и гледаше със стъклен празен поглед през нас. Просто старица, която можеш да видиш във всяко село. Тъгуваща по изселените си в града деца или починалия преди месец дядо.

— Не се подвеждай по вида ѝ — поклати глава Чакар. — Това е едно от най-злите същества във Вселената. Казва се Лоша болест.

До нея бе затворена трътлеста червендалеста мома с кипнали във всички посоки сланини. Тя лениво завъртя изпъкналите си като сливи очи към нас и аз изтръпнах: бяха целите червени.

— Така се и казва — Червенка. Където те пипне, се появява оток. За ден обхваща цялото тяло... А това тук е Безсъница.

Е, доста изроди видях из Самодивия, ама чак такъв кошмар... Пак жена — изпъкнала горна челюст и дълги жълти зъби, стърчащи изпод покритата с лишеи и струпеи устна. Черепът ѝ бе издължен като кравешки и бе увенчан от сива сплъстена коса. А очите — огромни и черни, из които струеше зло на талази.

— А! — изненадах се аз при следващата килия. — Мъж!

— Мъж — кимна Чакар. — Макар че името му е женско — Болесчица.

Беше едноок, а вместо нос имаше голяма кървяща рана.

— Не го съжалявай. Силен и страшен е почти колкото Холерата.

До него бе затворена голяма колкото пералня черна кокошка. Бе проскубана, с големи като копчета пъпки по жълтата настръхнала кожа. Като ни видя, скочи към прозрачната стена и зачука ядно с клюн по нея.

— Мратиняк — изсъска Чакар. — Напада пернатите животни.

— А! — изкефих се аз. — Значи на теб се радва така!

— Хайде да побързаме — направи се, че не ме чу той. — Не сме дошли на културно мероприятие.

51.

Бързах. И това зяпане на човека от племето Имен и самодивата Биляна ме дразнеше.

Имаше заповед всички наши да напуснат света Самодивия. Без да препират, постепенно. При разпитите воините-григори се оправдали, че някакъв алп, който пил в хана с тях, им дал идеята да отвлекат някоя от Болестите и да я закарат на фронта в света Дакея... Стара самодива вече разпоредила той да бъде издирен.

И друго: за да разследват произшествието, насам бяха тръгнали екипи на Големите богове. Струпването им никога не се е отразявало добре на Малките. А като се има предвид, че и победихме войниците им, не бе нужен кой знае какъв прорицателски талант, за да съобразиш към кого ще се насочат.

Да не говорим, че за преминаване в миналото трябва разрешение от специален комитет, в който — естествено — нямаше наш представител.

Шарканите ни отведоха до здание подобно на синагога, но някак масивно и тежко — може би заради огромните каменни блокове, от което бе издигнато. Спряхме пред висока дървена врата — толкова голяма, че не можеш да си представиш каква сила би я отворила. Шефът им вдигна рамене: ние сме дотук.

И докато се оглеждахме объркани, дверите се отвориха сами — без никакъв звук.

Зала — като че ли безкрайна. И празна. Свещници с по стотина свещи. Високо горе — прозорци с разноцветни стъкла. Подът бе застлан с кафеникави каменни плочи.

Стъпките ни отекнаха и разклатиха застоялия въздух.

В далечния край се изправи ниско, криво човече с дълга бяла брада и бръсната глава. Беше толкова сбръчкан и грохнал, че първата ти мисъл е: „Тая антика е на хиляда години!“ Грешка — на две хиляди е. Някъде пишат, че се казвал Мину, другаде — Радамант^[48]. Но мисля, че не е онзи, синът на Зевс. Млад е за това. Кой знае? Колцина са

живите, живели в годините, когато се е родил и му е било дадено име?... Той винаги мълчи, устата си не отваря.

Ето и сега — само ме поглежда с мътните си, някога кафяви, очи.

Обяснявам му в кое време и при кого искам да отида.

Кима. Да? Или не?... Пак се връща на масата — крива и проядена от времето като него. Сяда, гледа в зелено кълбо, чеше брадата си и мърда беззвучно тънките си устни. Няколко пъти прелиства огромна дори за моите представи книга с дебели жълти листа. Изпъшка и стана. Имах чувството, че костите му се огънаха. Изправи дълга сребърна тръба на мръсна стойка и примъкна зад нея най-близкия свещник. Вътре сигурно имаше лещи, защото от подалечния ѝ край изскочи светложълта точка и се лепна на каменната стена отсреща.

Казват, че живеел в безвремието между настоящето и миналото и затова достигнал до тази възраст. Какво е безвремието?... Ако е като Тунай, мерси — не искам да стигам годините му.

Без звук, бавно и протяжно, каменната плоча, където светеше точката от тръбата, започна да се премества.

Билиана трепери — от студа? — и стрелите в кожения колчан на гърба ѝ подрънкват.

Делян е бледен, очите му са разширени — очаква да излезе поредното чудовище.

Е, аз знам какво ще стане. Чел съм го в дебелите книги. И сърцето ми пак пърха.

Бездна от мрак. Коридор? Пещера? Стая?... Сигурно само Радамант знае. Сега ми обяснява със знаци, че трябва да вървя така, че точката от светлината да бъде винаги в гърба ми, между плешките.

Знам. Инак ще отида в друго време и на друго място. Само това остава...

После старецът ми показва три пъти двете си длани с разперени пръсти. И това знам какво значи — имам тридесет дни. Тамошни. Закъснея ли — оставам завинаги от другата страна.

И друго знам — че трудно се върви, направляван от точка в гърба. Затова сложих от двете си страни Делян и Билиана да ме насочват.

И направих първата крачка в безвремието...

[48] Радамант — брат на критския цар Минос, син на Зевс и Европа, създател на лабиринта и баща на Минотавъра. ↑

52.

Язди три дни срещу слънцето — все така криейки се, все така недоял и недоспал. На четвъртия гладът го принуди да приближи хорско поселище. Оказа се улчийско. Промъкна се в една от крайните хижи и отмъкна хляб, сушени плодове и парче месо. В обора намери седло и конски оглавник. Бяха бедняшки и не така удобни като хонските, но взе и тях.

Грешката му бе, че позволи на мисълта за храната да го надвие. На половин час конски ход спря и запали огън. И тъкмо когато пържолата взе да придобива така мечтания вид, отгоре му се нахвърли улчиецът. Това, което бе взел от дома му, не бе хич малко за едно домакинство и той бе тръгнал по следите му. Уби го. Съблече ризницата му — кожена, с медна плоча отпред — и особено се зарадва на лъка и колчана със стрели. Явно бяха трофей, защото направата им бе по-близо до хонската, отколкото до улчийската. Това бе добър признак — значи някъде отпред бяха земите на своите.

Своите... Той знаеше, че отгук нататък трябва да крие кой е, че за главата му е обявена награда, че животът му не струва и пукната пара... Но също така знаеше, че хоните са огромен народ, пръснат от изгрева на слънцето до залеза и от тъмния север, дето, казват, бил домът на Тангра Чулман, та чак до планините Каф. А там, там трябваше да стигне. Зад Железните врати, високо в горите царуваше Шан Албан Рищав...

Колкото и да внимаваше, изненадаха го.

Стигна голяма река. Язди няколко часа по брега ѝ, докато намери брод. После почина, нахрани се. През цялото време наблюдаваше околността.

Не забеляза никакви признаци на живот и подкара белия жребец. Той навлезе във водата и почти не му се наложи да плува — толкова бе плитко. Когато стигна другия бряг, животното започна да се дърпа и пръхти. По всичко, което знаеше за конете, това не бе на добро. Имаше два варианта — да се върне обратно през реката или да продължи.

Ат избра второто. Свали лъка, сложи стрела на тетивата и подкара напред.

Не бе минал и стотина метра и околните храсти се размятаха и изплюха множество конници. С железни маски, ризници и много оръжие. Ако имаше нещо успокояващо, това бе, че всичко по тях му напомняше дома — бяха хони.

Срещу Ат застана воин с маска^[49] и без шлем. Косата му бе вързана в три плитки. От двете му страни стояха няколко войници и хищните им очи не пропускаха и най-малкото движение.

— Кой си ти? — попита той на езика на улчиите.

Ат свали лъка и прибра стрелата в колчана.

— Казвам се Ат и съм от рода Дуло — изрече високо и ясно на хонски.

Мина вълна на облекчение.

— От кое коляно на Дуло?

Не можеше да им каже. Но Дуло имаше и в четирите краища на света, а той бе ходил на джиени в почти всички разклонения на многобройния род.

— От това, което живее в планината Самар^[50].

Беше най-далечното и в същото време Ат го познаваше добре. И ако имаше уточняващи въпроси, нямаше да се затрудни.

Но те бяха млади и зелени като него и не питаха.

Главният вдигна маската си — оказа се негов връстник.

— Аз съм Арбуга^[51] и съм от рода Урми^[52].

Значи свои... И в същото време не толкова близки, че да го познават.

Родът Урми е от племето Имен и води началото си от първия син на Боян Имен — Лаиш. Търсейки изчезналия си брат Жи-Учек, той срещнал красивата девойка Лебед и се влюбил в нея. Оженил се за нея и създал нов род, който тачи красивата бяла птица за свещена. Бе загинал, за да спаси от смърт Иджик — основателя на рода Дуло. Урми и Дуло никога не бяха воювали един с друг. Дори когато по времето на хан Джилки хитрите хинци бяха подхвърлили убит с хонска стрела лебед в техния боен стан, те се бяха обидили и напуснали войската. Но не бяха вдигнали меч срещу братята си.

— Ние сме разезд на славния турански цар Аламир^[53]. Той събира огромна армия, за да премине Железните врати и да завладее

земите на Златния кладенец. Чувал ли си за него?

Разбираше, че знаеше за туранците и Аламир. Знаеше много и за Златния кладенец. Злите йореги пуснали фитила на злощастния алп Куян, че ако открадне очите на алп Барис, ще стане най-могъщ сред събратята си. Те са големи като чинии. Страшни очи — лишават от сила, вкаменяват, изгарят, а някои твърдят, че местели и планини. Дали бе истина? Ат, човек на меча и здравия разум, бе скептичен поне за половината от чудесата.

Както и да е. Куян поканил Барис на гости и го почерпил със суджа. Наливал му хитрецьт в чашата, галел ушите му с лъстиви слова и инак простодушният алп заспал. Грабнал хитрецьт едно от страшните очи — толкова можел да носи! — и хукнал да бяга. То обаче прогорило торбата, в която го сложил, паднало и топейки почвата, потънало дълбоко в земята. Образувало се подземно езеро, чиито вълни постоянно изхвърляли златен пясък.

Шурале, нали си обича да шета из пещерите, се натъкнал пръв на него. И, в знак на вярност и покорност, го подарил на Албастий. Той пък го отдал на хинците срещу клетва да му служат. Дотогава те се славели като изкусни майстори и големи учени. Златото обаче ги променило — зарязали всичко, което ги хранело и славело дотогава. Книгите, трудът, жаждата за знание станали лоши думи и срамно занятие. Те само събирали златния пясък и го продавали по цял свят. И разбира се, не допусkali никого до Златния кладенец.

Но в главата на Ат остана и заби като камбана това „Железни врата“. „О, Тангра, благодаря ти!“ — почти щеше да извика младежът.

— Чувал съм — кимна той, стараейки се да овладее вълнението си.

— Той търси смели бойци, а ти, щом си преминал веднъж от Самар до Кашан и си тръгнал жив обратно, без съмнение си такъв. И, обзалагам се, скоро ще се издигнеш като мен в стотник.

— Ще се издигна — кимна унесено Ат.

— Значи идваш с нас?

— И още как!

[49] Желязна маска — поставяли ги на лицето българските бойци преди боя. Обичаят идвал от Боян Имен — син на Слънцето и Луната. Той бил звезда на небето, но му било тъжно сред светилата и помолил

Тангра да го пусне сред хората. И тъй като родителите му го преследвали заради бягството, пръв скрил лицето си зад маска и оставил завет всички негови потомци да ходят така. ↑

[50] Самар — легендарна планина; понякога — Алтай. ↑

[51] Арбуга — легендарен герой; другото име, с което е известен е Тарвил. Може би популярното име Тервел в нашата история идва от него. ↑

[52] Урми — едно от староунгарските племена, участвало във формирането на българската народност. Прославило се с войнствеността и мъжеството си. От него произлязъл терминът чирмиш — войник, опълченец. ↑

[53] Аламир — прабългарското прозвище на Искандер Зулкарнайн (Александър Македонски). ↑

53.

Първото, което усетих, бе специфичното боцкане по кожата. Това по принцип е сигнал, че наблизо има друг богоподобен. Но същото се получава и при нагаждането на аурата към магнитното поле на новия Свят. А първото, което видях, бе огромното слънце — златно, заело всичко пред мен. После, като стиснах заслепен очи и ги отворих плахо, видях, че стоим сред зелената степ, а високо, високо над нас е зейнало синьо небе с дребни бели облачета. И едва тогава ме удари шумът на тоя свят — шумът на високата над коленете трева, люшкана приспивно от лекия ветрец, упойващата песен на устрелената във висините чучулига и далечното, като през девет планини, жабешко квакане.

Поех шумно въздух и издишах бавно.

— Къде сме? — попита унесен Делян.

— Не сме в Самодивия — поклати глава Биляна.

— Не сме — казах, подложил лице на слънчевите лъчи. — Това е Кашан.

Извадих меча си и го забих между краката си. Нали трябваше да мисля и за връщането?... Огледах се за някакъв голям камък. Беше на стотина метра.

— И това е миналото? — заничаше невярващо Делян в лицето ми, докато вървахме натам.

— Надявам се.

Той спря и се огледа.

— Съмнявам се — поклати глава. — Също като...

— Не е същото. Няма пушеци от заводски комини, самолети в небето, асфалт...

— Ама тук е поле!

— Степ — поправих го аз.

— И жабите квакат...

— Те винаги си квакат.

Награбих камъка и го затъркалях. Делян се сети и се нареди до мен.

— Това за какво?...

— Ще отбележим къде е отворен тунелът.
Разбра. Наместихме го на мястото на меча.

— Запомнете го. До трийсет дни трябва да се върнем тук.

— А сега? — попита Биляна напрегната и озъртаща се.

— Сега ли? — надигнах аз очи към небето. — Трябва да
вървим...

54.

Вървахме. И колкото повече вървахме, толкова по-навъсен ставаше Чакар. Бяхме в колона — той отпред, аз по средата, накрая — Биляна. Алпът се ориентираше по някакви си негови начини и след като повече от километър блъскахме напосоки в гъстата трева, излязохме на тесен коларски път.

— Какво е това Кашан? — попита Биляна.

— Земята между Дунав и Днепър.

— Украйна? Молдова? — зяпнах аз.

— Кашан — поклати глава Чакар. — Това е времето, когато тази земя се е наричала Кашан и се е славела като едно от най-лошите места в света Земя.

— Лошо? — стрелнах го невярващо.

— Тук е главната база на йорегите.

Биляна вдигна рамене непукистки. За нея йорегите бяха ухажорът й Аждаха и другарите му.

— Общият ни познат още не е бил роден и тук върлува баща му Аждаха. И, разбира се, господарят на Тама — Албастий. А спорът между Тангра и Иисус кой е Голям бог се води с пълна сила.

— Май го учихме — кимна Биляна, но усетих, че се разтревожи.

Изостанах назад.

— Какво има? — попитах шепнешком.

— Лошо време — въздъхна кисело тя.

Оня обаче нищо не пропуска; сигурно чува и растенето на тревата.

— Много лошо — дойде гласът му като че ли от оня свят. — Виждате ли хълмовете отсреща? Трябва да стигнем до тях, преди да се стъмнило.

Майко! Чакаха ни поне два̀сет километра ходене...

55.

Лагерът на Аламир приличаше на един огромен джиен. Сред степта бяха разхвърляни, наглед безразборно, хиляди шатри, платнени навеси и дори юрти. Имаше и такива, които живееха в талигите. До реката, в ниското, горяха десетки огънове и на тях къкреше ечемичена каша или курбан.

Аламир бе в ценъра на този шумен и многоброен човешки мравуняк. Червената му палатка се виждаше отдалече и привличаше като магнит всички, които влизаха в огромния боен стан. Обикновено стоеше на походния си трон отпред, под забитото свилено знаме с извезан озъбен вълк на него. Посрещаше съгледвачи, изпращаше делегации... Понякога му водеха провинил се войник и той наказваше.

Ат мина боязливо край него. Хареса му откритото лице и енергията, която излъчваше туранският цар. В него, ако щещ, имаше нещо от баща му Алвар... Силна ръка го стисна за гърлото, той тръсна глава и подкара жребеца си към изравнената площадка в края на лагера, където новодошлите доказваха воинските си умения.

Първо се пусна в куу — състезанията с коне. Е, разбира се, че победи... Всички се струпаха около коня и след втората гонка нямаше желаещи да се надпрепускат с него.

— Какъв е тоя кон?

— Откъде е? Как му е името?

— Да не е Тулпар? — подозрително попита нисък и дебел масгут.

— Тулпар? — засмя се Ат притеснен. — Не, не е Тулпар.

Обаче... Къде го откри?... Тулпар е божествен кон. Който направи с него осем кръга, без да падне, ще стане велик пълководец и господар. Легендите разказват, че Шурале не успял да го обяди... Ат се сети за сухия дънер в пещерата... Преглътна мъчително.

— Но името му приляга! — поклати глава друг от бойците.

Ат се обърна към жребеца си, сякаш го видя за пръв път и призна:

— Приляга му. Така ще му викам вече.

Имаше обаче и зле настроени.

— Ще те видим на борбите и боравенето с оръжие — плю едно дълъг сух младеж в сакланска^[54] носия, който загуби почти с обиколка надбягването.

Лют беше. При креша — борбата, — останаха накрая двамата. Беше с глава по-висок от Ат, ръцете му бяха дълги и жилави. Мнозина зложиха на него. Но Ат от деветгодишен бе трениран от най-добрия борец на хоните Туки. Знаеше хватки, които рядко се ползваха по джиените, тъй като се предаваха в тесен кръг мъже, изкарващи прехраната си с креш. Така че Татра от племето на сакланите отново загуби... Дотолкова се обиди, че заблъска с юмруци по земята.

При стрелбата с лък отново се изправиха един срещу друг. И колкото да отдалечаваха целите, двамата неизменно улучваха. Накрая обявиха Ат за победител. Той обаче отказа наградата под одобрителните възгласи на вече победените, преценявайки, че Татра я заслужава повече.

Но в боя с копие сакланът нямаше съперник. И така се заперчи, че миналият вече през изпитанията Арбуга се амбицира и излезе на двубой. С много пот и усилия успя да го победи. А после, докато чакаха да ги извикат при Аламир за назначения във войската, той прегърна съперника си и призна:

— Ако бях с друго копие, сигурно щях да загубя.

— Какво му е на копието? — изфуча нацупен Татра.

— Това е оръжието на праядо ми Лаиш.

— Е, не може да е толкова старо — огледа го придирчиво Ат. — Ама кой знае...

— Абе, майната му... — махна с ръка Арбуга. — Вижте какво: стига сме се гледали изпод вежди и на кръв! Армията сигурно ще стигне сто хиляди. Чинове има и за тримата!

Първи се засмя Ат. После оня дългуч...

[54] Саклани — племе от ирански произход, живеещо в Предкавказието и причерноморските степи, участвало във формирането на българската народност. ↑

56.

Старите алпи не обичат да говорят за това време. Тогава те провеждат една от най-успешните операции на всички времена и стават господстваща сила. Това го знаят, това го засукват с майчиното мляко всички алпи. Но малцина — само такива като мен, синове на стари алпи — научават и друго: Тангра побеждава Албастий и йорегите, но с това поставя началото на най-голямото ни поражение. Защото на мястото на Тама-тархан, Аждаха и помиярите му идват дяволите на Иисус. Дотогава нашето Зло е давало отпор и на тях, и на ангелите и не ги е допускало в този ключов за господство над тогавашния свят район. И когато те били избити, заелите мястото им алпи не успели да го опазят.

Няма абсолютно Зло. Както и абсолютно Добро. Когато Бичът на Тангра — Атила — опустошава земите на Алтън Баш^[55], това е добро за хоните, но е зло за румците. Когато Иисус атакува владенията ни, не се интересува дали срещу него стоят алпи или йореги. И Тангра не подбира в кланетата между херувими и дяволи, светии и вещици. Всички те са от друг свят и не могат да ни бъдат братя.

Учителите ни винаги завършват уроците за тази страница от историята ни с недомлъвки. И с течение на времето, с идването на зрелостта ние сами стигаме до извода: изправи ли се срещу нас чуждо Зло, съюзи се с нашето и го победи. Пък след това пак ще се хванем за гушите... Затова в Самодивия алпи се биха рамо до рамо с йореги.

Но до тая мъдрост има много, много време. Сега всеки ден загиват и от едните, и от другите. А най-вече хора, защото те се лашкат натам, накъдето ги повлекат боговете. Трябват души, трябва Сила за воюващите... И сега се налага да си отварям очите на четири, защото съм в леговището на Албастий и набитият ми яко в главата принцип е непознат за него и подчинените му. За тях всеки забелязан тук алп по най-бързия начин трябва да се превърне в мъртъв алп.

Операцията на Тангра вече тече. Както и ответните действия на Албастий. Или това е операция на Албастий? И моите предци

отговарят на предизвикателствата?... Не знам. Не знам. Някога, когато заема мястото на баща си Лачин, ще получи достъп и до тези знания.

А сега, сега едно коляно от рода Дуло е изклано и единственият спасил се (не без помощта на Тангра!) юноша провежда своя си операция за отмъщение. Съдбата го е избрала, на него му предстои дълъг и тежък път. И отговорен — това, което той ще стори, ще определя дълго време съдбата на милиони хора за хиляди години. И на нас, естествено.

Моята е лесна. Трябва да стигна ей ония хълмове. Юношата, след като е убил десетина човека, ще пусне кръв и на алп Шурале. И ще открадне от него великия кон Тулпар. В момента, когато той се качи на него с Ханския меч, изкован от нашия ковач Хурса, се задейства древната магия. Колко древна? Не знам. Тя е отпреди нас, дошла е от Тунай. А Тунай е безбрежен и непознаваем. Трябва да взема генетичен материал от коня. Сега. Защото колкото повече време стои юношата заедно с Тулпар и Меча, толкова Силата им се прехвърля в него... И той ще стане силен, толкова силен, че дори някои от старите алпи не ще могат да го победят. Такъв, какъвто ще стане синът на Делян и Биляна.

Биляна...

[55] Алтън Баш — Рим, Римската империя. ↑

57.

Аламир бе седнал на походния трон. Край него бяха застанали десетина от най-близките му хора. Роби разнасяха чаши с разхлаждащи напитки и блюда с плодове.

Ат изтърпя спокоен втренчения поглед.

— Странно име — каза Аламир.

— Странно — съгласи се веднага и млъкна.

— Видях коня ти. Никой не притежава такъв. От Каф до Шир^[56] и от Кашан до пустинята Куман^[57].

— Сигурно.

— С такъв кон не е трудно да победиш в надбягването.

Ат вдигна рамене.

— Как си го придобил? С пари?

— Не.

Един от стоящите най-близо до Аламир, мъж с гладко лице и отрупан с румски дрехи въпреки горещините, се сопна:

— Отговаряй на господаря!

Ат почервения, но нищо не каза.

— Случайно бях на борбите — продължи замислен Аламир, без да обръща внимание на намесата на боила. — Ти победи всички. Кой те е учил?

— Слуга на баща ми.

Царят се цъкна с език, възхитен от начина, по който младежът пак избегна да му отговори.

— Но после, при състезанията с лък, не бях случайно. А ти пак победи.

— Двама бяхме с еднакви резултати.

Аламир изненадан вдигна вежди.

— Не всеки би напомнил за успеха на съперника си.

Ат пристъпи от крак на крак.

— Трябват ми млади хора като теб. Ето, сложих Татра за хилядник в леката пехота.

— Добро решение.

Боилите зашумяха: това хлапе даваше оценка на волята на самия господар! Нечувано!... Царят вдигна ръка, после се подсмихна и продължи:

— А Арбуга — хилядник при хусарите^[58].

— Ваше височество отново е решил правилно.

Аламир плясна с ръка по бедрото си:

— Какво, мислиш, съм решил за теб?

— Каквото и да е, смятам, че ще е за добро. Аз съм дошъл като обикновен войник и съм готов да бъда такъв.

Аламир се засмя доволен. Обърна очи към приближените си и възкликна:

— И скромнен!... Добре, младежо: правя те хилядник на смъртниците-киргизи^[59]. Те са диви и необуздани, но храбри. Искам да станат една от най-добрите части на армията ми.

Ат покорно наведе глава под внимателния поглед на царя.

— Казвал си на хора, че си от Дуло. От оная част, която живее в планината Самар.

Ат кимна хладно. Аламир се облегна назад и подхвърли небрежно:

— Сред войниците ми има от този край. Може да заповядам да ми доведат някой от тях и да го разпитам за теб.

Видя как младежът стисна зъби и почервения.

— Пък може и да не питам никого. Толкова ли е важно?... Трябва ми твоята вярност и смелост.

[56] Шир — река Дон; понякога, макар и рядко, един от притоците му. ↑

[57] Пустинята Куман — легендарна пустиня. ↑

[58] Хусар (хузар) — лековъоръжен войник. Курсибай (постоянната българска войска) в бой се строявала в три линии: в първата били уланите, във втората — средно въоръжени бойци, а в третата — хусарите. ↑

[59] Смъртници-киргизи — всъщност кумани. Според преданията, те се движели пред българската армия. ↑

58.

Биляна... Защо секва дъхът ми, когато видя как отмята косите си? Или мерна коляното ѝ измежду тревата? Защо топлина припълзва от корема към слабините ми, щом гърдта ѝ подскочи? Или въздухът се залюлее от смеха ѝ?... И как ме свива под лъжичката, когато видя как гледа Делян!

Проклетата магия!

Очите ми са като вързани за нея.

А как ми иде да изрева, да приема най-грозния си вид, да забия остриите си нокти в гърдите му и да ръфам с човка сърцето му, когато нарочно изостане и я докосне!...

О, Тангра! И това — да се мъча и гърча — ли е част от задачата ми?...

59.

Биляна първа усети безпокойството му.

— Чакар, какво има?

— Лошо — поклати глава алпът.

— Че то досега имаше ли хубаво? — подметнах аз.

Тя спря. Изчаках я. Чакар повървя по инерция. Спря на десетина крачки от нас и се обърна.

— Е? — бойко попита Биляна.

Поколеба се. Ако бях попитал аз, сигурно нямаше да ми отговори. Задъвка устна и призна:

— Хълмовете.

— Какво?

— Празни са.

— Моля те, Чакар!

— Няма ги.

— Кои?

— Конят и момчето.

Каза го троснато — като че ли трябваше да знаем за тях. Биляна вдигна рамене ядосана и тръгна. Последвах я. Чакар стоеше загледан напред и когато минах на милиметри от него, усетих беса, който вреше в огромното му и силно тяло. Но се пазеше и не можах да вляза в главата му.

Защото вече и аз мога „да чета“. Трудно, откъслечно, но достатъчно. Как стана? Кой или кое активира това, закодирано дълбоко в гените ми?...

До хълмовете вървя след нас.

Спряхме се в ниското, до малко изворче между две скали. Пихме вода. Биляна свали лъка от рамото си, сложи стрела на тетивата и понечи да тръгне към високото.

— Ще огледам.

— Недей — рече Чакар.

— А ако...

— Няма никой.

Той имаше някакво шесто чувство, някакъв негов орган засичаше живота около него. Трябваше му усилие, не беше отвътре. Може би бе придобито с тренировки... Ала действаше безотказно и вярно.

— Е? — ядоса се тя.

— Какво е?

— Какво ще правим тогава?

— Ще чакаме да се стъмни.

60.

Идеше ми да рева с глас! И защо да не рева? Та аз, сравнен с хората, съм на седемнайсет години!...

Орисниците. Тези дърти курви! Те са ме накиснали! Защо трябва толкова зелен да минавам през такова сито? И щом сега ме разпъват така, какво ли ме очаква в бъдеще? И има ли въобще бъдеще?...

Защото... Мамка му! Уф, държа се като човек...

Тук, на върха, открих: Радамант, онова чучело на две хиляди години, е сгрешил. С четиридесет и седем дни. Ето защо Тулпар и младият Аудан ги няма тук. Сега трябва да реша: да се откажа ли, или да ги търся. Бат-Терек бе категоричен: решавам аз.

А как? И защо аз?

Защо бе сгрешил дъртият Радамант? Спомних си дума по дума какво му бях казал. Точно. Обаче... Ако тръбата?... Или Делян и Биляна не са ме насочвали правилно?...

Да се върна?... Ами те ще се съберат, това е ясно като това, че Аждаха е гадно същество. Ако не са се събрали... Не, не са — целуват се в ниското. Ръката на човека шари там, където — какво не бих дал? — така ми се искаше да е моята...

Майната му!

Защо този смъртен трябва да оплоди омагьосаната самодива?...
Орисниците! Пак те!

Видях каква сила има нареченото. И все пак... И все пак... Винаги има пътечка, която води на друго място като големия и павиран с плочи път...

Орисниците... А защо аз я искам така? Не е ли и това наречено?...

Ударих с юмрук по земята. Станах. Заобикалях като преял кон по върха.

А ако не се съберат?... Ако е наречено друго, ако открия малката пътечка, успоредна на широкия път?... Ако тя все пак обърне взор към мен?...

Трябва да намеря коня. Непременно. А чий син ще го язди...

61.

Положението се оказа не толкова розово, колкото го бе описал царят.

Смъртниците-киргизи бяха младежи от бедни родове от цялата степ. Преди много години се набирали наистина само киргизи, но сега имаше от всички племена — башкортти, масгути, тюрки, баджанаци. Но най-много бяха куманите. Бяха дошли да се замогнат от войната. Бяха лошо екипирани и се надяваха да се снабдят с оръжие от врага. Както и с коне, тъй като близките им ги бяха изпратили с кранти на умирање. Бяха като чужди за основния състав на туранската армия и ги третираха като такива съвсем откровено.

Ат започна с войнишкия казан. Направи инспекция на готвачите и веднага обеси главния. Оказа се, че са крали яко.

Подобно бе положението и със зобта и сеното за конете.

После строи всички на полето и лично прегледа състоянието им един по един. Отдели стотина коня, които не ставаха за нищо, и ги подмени с тези, предназначени за клане. Успя да измоли известно количество оръжие от складовете и го раздаде на най-зле въоръжените.

Имаше много болни и с незараснали рани. Лекуваше ги от движение, между другото, мъж на средна възраст на име Маджи. Ат го освободи от всички други задължения, позволи му да си избере още двама и им вмени да се занимават само с болестите на другарите си.

Назначи нови стотници и десетници лично на основата на своите впечатления. Не бяха чували за тавиш^[60] и тавишчи. Обясни какво е и избра бойци за това.

После започна едно леене на пот от сутрин до вечер...

Когато след две седмици Аламир заповяда начало на похода към земите на хинците, отрядът на смъртниците-киргизи изпълняваше задачи като всяка друга част от туранската армия.

[60] Тавиш — кръг от воини в боя, които се намират на такова разстояние от началника, че да го чуват; тавишчи — началник, който

командва в боя войниците, способни да го чуят. ↑

62.

Лежахме в тревата, на около петдесетина метра от огъня, който запалих. Отгоре висеше луна, голяма като войнишка каска, и едри звезди мигаха като виновен ученик. Но миришеше само на жена. Ръката ми вече бе под полите на кожения ѝ сукман-рокля и тя не се дърпаше...

Е, стана.

— Да те пазя ли? — успях да попитам на пресекулки аз.

— Да ме пазиш? — повтори тя, но въобще не разбра какво я попитах.

Беше и късно...

Паднах встрани от нея с широко отворени очи и пламнало лице.

И замръзнах.

На две крачки от нас, осветено от луната, наметнато с тъмнина и напрегнато като нападаща змия, стоеше някакво същество.

Хиляди червени лампички светнаха в главата ми, милиони сирени завиха, забуча, затреця...

Човек беше.

Протегна ръка и попита с несигурен, невярващ глас:

— Самодива?

Жена беше.

Ръката се заби в мен:

— А ти?

Същият потресен глас.

— Човек?

Не вярваше.

— Ти си... — започна тя.

Като на забавен кадър видях как пръстът ѝ светна в жълто и започна да почервенява. Имах чувството, че влезе в мозъка ми, идеше ми да извикам, заболя ме всичко до ноктите на краката, разбирах, че става нещо лошо, в ушите ми забуча реактивен двигател, започнах да

падам от много високо, край мен плаваха облаци, а нямах, нямах парашут...

Нещо изсвистя. Тууп. Къс вик.

Тъмната фигура се загърчи. Капишонът, с който бе загърната главата ѝ, падна. Видях дълги сиви коси, пълно женско лице и бели ръце, които стискаха гърлото, сякаш се душеше сама. Устата се отвори, оттам изригна нещо черно и запълзя по брадата, лактите... После тялото се свлече и замята като приклещена с ченгел змия.

Отнякъде изникна Чакар.

63.

Някъде по средата на пътеката усетих присъствието на друго същество. Не беше алп. Не беше човек. Нещо несрещано, но познато от уроците. Движеше се към огъня — бавно и пресметливо. И въпреки че бе „пуснало завеса“ край себе си, от него все пак се процеждаше зеленикавожълто сияние. Лошо. Това същество бе обладано от зло и имаше намерение да върши зло.

Спрях да мисля, само си повтарях, че съм вятър, лек вятър и ми е най-хубаво да галя високата трева и да се промушвам между листата на храстите...

Беше жена. Възрастна. Но не бе човек. Вече не беше човек.

Още не ме бе усетила. И как — тя бе смаяна от това, което намери в главата на Биляна.

— Самодива?

Сигурно през живота си бе срещала много от този вид, но не можеше да смели това, което бе пред нея.

Не бе дошла за Биляна. Някъде в главата ѝ подскочи искра и тя се обърна към Делян.

— А ти?

Уплаши се. И в същото време пак изпука искричка и мозъкът ѝ я дешифрира: „Убий го!“ И ръката ѝ се изпълни със зло, ето ще се получи разряд... Делян ще се хване за гърдите, очите му ще изпъкнат, устата му ще затърси трескаво въздух, а той, въздухът, ще бяга... Ще бяга...

Можех просто да се протегна и да я мушна с пригответения в десницата си меч. Тя ще падне по очи, злото в пръстта ѝ ще избледнее, а Делян... Делян ще е жив.

Не знам какво ми стана.

Разбрах: правили са го!

Стоях като истукан и гледах.

Пръстът започна да почервенява, всеки момент щеше да се получи разрядът, още миг и Делян щеше да умре, той го разбра, очите

му (луната светеше в тях!) се разшириха...

„Не е уплашен“ — констатирах учуден.

В същото време, докато аз гледах и мързелувах, Биляна просто извади ножа, закачен на колана ѝ, и го хвърли с къс замах. Той се движеше така бавно, че си помислих злорадо: „Няма да успее.“

Успя.

И това, което бе жена, но не беше човек, се срути в тревата и се замая като настъпана змия.

Биляна и Делян се изправиха. Той отиде до огъня, взе главня и приближи.

Гърчещото се тяло бе странно: до кръста бе вълче, а оттам нагоре — на достолепна възрастна жена. Козината пълзеше милиметър по милиметър нагоре. Спря, когато животът изтече и гърчовете затихнаха съвсем.

— Какво е това? — попита тихо Делян.

Наведох се и протегнах ръка над главата ѝ. Лъхна ме мирис на гнило и сярка. Както и предполагам — беше обладана. Отнякъде в целия ѝ мозък се бе наслагала една-единствена следа „Отиди и... отиди и...“

— Вещица — казах спокойно.

— Вещица? — стрелна ме той невярващ. — Истинска?

— Истинска.

Всъщност бях разтревожен. Уплашен? Не. Но сериозно разтревожен. Закъснявам. С четиридесет и седем дни. Пълен провал. И едва разположили се, върху нас налита обсебена вещица. И налита да убие не кого да е, а Делян. Точно него. Пропусна Биляна, сигурен бях. Искрата припука на Делян. Защо Делян?...

— Ходила си на Айфеловата кула, а? — подхвърлих уж нехайно аз. — Това те спаси.

— Айфеловата кула?

— Това видя някъде из главата ти — вдигнах рамене. — Но самолетът в неговата направо я нокаутира.

Спогледаха се.

— Изнасяме се — раздразних се аз. — Бързо.

64.

Ат първи стигна със своя преден отряд до прохода в планината. Широка и висока крепостна стена затваряше тясното пространство между двата стръмни рида. По средата ѝ, там, където свършваше павираният път, тъмнееха огромните врати, обковани с желязо и дали име на целия район. На зъберите стояха прочутите с воинските си умения сурезки бойци.

Като видяха неугледните конници, те едва не изпопадаха от стената. Започнаха да ги обиждат и замерят с оглозгани кокали и огризки. Някои от смъртниците не издържаха и отговориха на ругатните. Излетяха десетина стрели. Ат строго забрани всякаква реакция и тавишчиите подеха командата. Строят на леките конници замръзна и така изчака идването и разполагането на главните сили.

Аламир заповяда пристъп късно следобед.

Първи влязоха в бой смъртниците-киргизи. Те бяха разпределени в три вълни. Приближаваха до стените и пускаха рояк стрели. Докато първата редица се оттегляше, втората стреляше, а третата се подготвяше.

През това време към подножието на стените се изнесе пехотата с тараните, костенурките и стълбите.

Ат оттегли своите бойци на няколко километра назад, почти до обоза, и зачака заповеди.

Надвечер пехотата се върна и се разбра, че всички пристъпи са завършили неуспешно. Аламир изпратил делегация за преговори, но емирът^[61] на крепостта отказал категорично да се срещне с нея.

Татра, Арбуга и Ат седнаха без настроение встрани от войниците и задъвкаха сушеното месо и ечемичената каша^[62].

— Три пъти — започна ядно Татра, — три пъти стигах до зъберите и не успях да се прехвърля от стълбата на стената!

Двамата кимнаха разбиращо.

— Доколкото знам — поклати глава Ат, — никой не е успял с щурм.

— Въобще някой превземал ли я? — продължи ядосан Татра.

— Да.

— И как?

— Със злато.

— Царят знае ли това? Защо ни хвърля тогава?

Арбуга ги слушаше с половин ухо. Какво да го правиш — влюбен! В аула е оставил любимата си Танбит. Трябват му пари за откуп от родителите ѝ и за задължението към княза^[63]. Затова е дошъл на война и е готов на всичко в нея — нали плячката после се дели според проявената храброст и приноса в разгрома на врага.

Задъвка редките си черни мустачки.

— Гледам днес... — започна колебливо.

— Какво?

— Скалите.

— Те са по-високи от крепостните стени!

— Обаче...

— Какво ти е дошло на ум? — подозрително се втренчи в него Татра.

— Имат много пукнатини. И там, на скалите, няма защитници.

— И какво — да се хвърлим натам със стълбите?

Ат гледаше със светнали очи Арбуга.

— Ти си бил велик — каза искрено. — Хайде да отидем при Аламир!

Царят ги посрещна навъсен и нервен. Изслуша ги внимателно. И каза простичко:

— Действайте!

[61] Емир — началник. ↑

[62] Ето какво съобщава ибн Фадлан: „... Храната им е просо и конско месо, а също така основно включва пшеница и ечемик, и то в голямо количество.“. ↑

[63] И пак ибн Фадлан: „Всеки, който се жени или устройва някакво пиршество, необходимо е да поднесе на царя дар във вид на продукти в зависимост от размерите на гощавката...“. ↑

65.

Какво бе станало? Това бе въпросът, изпълнил главата ми. И ако нещо го изместваше навремени, това бе оня въглен: събрали са се!... Изтласках го назад — в края на краищата, така бе наречено, това искаха великите алпи, това се надяваше да стане дори Тангра... А когато той се надява, обикновено то става — особено за хората и нас, младите... Но какво, какво се бе случило? Откъде дойде тая вещица? И кой я направляваше?

Би трябвало да е ясно. Тя се „отдава“ на един, той ѝ е господар и би трябвало той да я „води“. Дявол на Иисус. Но от всичко, което знаех за това шибано време, бе, че Кашан все още е наш и ще го загубим след още много години. И сега, дори да има тук дяволи, те би трябвало да въртят куйруци и на алпи, и на йореги. И да не опитват толкова явни операции срещу...

Чакай. Тя не нападна мен. Дори не и Биляна.

Тя бе излязла на лов за Делян.

А той е човек.

Майната му! Как ще е човек! Той е особен. Тук той е особен. И важен. По-важен дори и от мен.

Пот изби на челото ми.

Вървахме сред ниски храсталаци по гребена на издължен хълм. Напряко, без път. Мълчешком, всеки зает с мислите си. Невесели мисли — от време на време и двамата отпускаха пердетата и аз механично, по навик ги „пребърквах“. И единият, и другият се страхуваха... Всеки за другия. Почти не се сещаха за мен...

Е, заболя ме.

Но защо Делян? И кой „водеше“ вещицата?

И докато мислех, пак по навик „опипвах“ околността за нехора. И колкото повече задълбавах в разсъжденията, толкова по-рядко го правех. Исках да стигнем някое човешко поселище, да вземем коне и колкото си може по-бързо да напуснем Кашан. Първо, защото трябваше да стигнем до Аудан и Тулпар, второ — налагаше се да

изведа Делян и Биляна от враждебната среда. Знаех, че така, на галоп, трудно ще се съсредоточа и вляза в същността на събитията.

Аз съм млад алп. Оказа се, че съм и зелен.

Сепна ме чувството за много храсти. Огледах се — малко бяха. Дали някой не се мъчеше да се маскира?...

— Гръб в гръб! — изревах и извадих меча си.

И Делян, и Биляна бяха бойци. За каква част от секундата застанахме в кръг, рамо в рамо?

Почти закъсняхме. Защото в същия момент мракът около нас оживя. Въздухът затрепери от виковете, фучене и звън на оръжие. Дребни фигури в широки дрехи закръжиха около нас. Усетих, че Биляна замахна.

Аз просто убих. Набоде се на меча ми и го наклони с тежестта си. Добре, че в лявата държах нож и пресрецнах с него някакво острие. И пак убих... Вече имаше врагове и зад гърба ми. Убивах, убивах... Бяха се скупчили около Делян. Подкарах ги като при коситба. Отдавна не бях клал така...

Успяхме да съберем отново рамене.

Отдръпнаха се като по команда.

Обаче Биляна смъкна лъка от гърба си, издигна се на десетина метра и замята по тях стрелите на Хурса. Охкане — пукот — пламък... Охкане — пукот — пламък...

Изчезнаха така, както и се появиха — внезапно, като мисъл...

Приближих до едно от горящите тела. Разгърнах широката черна роба.

Дявол.

Черен. Рогат. Космат. И с копита.

— Искам някой жив!

Двамата се хвърлиха вдясно и вляво. Чу се шум от боричкане, къс нечовешки вик и после гласът на Делян:

— Тук!

Стрелата го бе ударила в слабините и там зееше огромна кървава дупка. Гърчеше се и стенеше. Дори и дяволът усеща болка...

— Кой си ти?

Изглежда ме с такава злоба, че ако не си бях „пуснал“ завеса, сигурно щях да се разболея.

— Кой ви изпрати?

Опита се да ме заплюе. Когато се надигаше, видя зад мен Делян. Измуча и с последни сили се опита да се хвърли към него. Забих ножа под брадата му и сложих ръка между рогата. Късно — успях само да доловя „Човекът!... Човекът!“

— Какво се случи? — попита приближилата се Биляна.

Какво ли не бих дал, за да получа жокер на този въпрос!...

66.

На зазоряване се натъкнахме на село и аз за първи път видях как са живели моите прадеди. Село?... Лагер от юрти. Пасящи табуни около тях. Много кучета...

Заради тях ме оставиха в степта, а двамата — Биляна и Чакар, влязоха в него. Видях как минаха край псетата, едва не ги настъпиха, но те не помръднаха. Не ги видяха, не ги подушиха...

Да се чудя?... Аз, който се бих и убивах дяволи... който уплаши до смърт вещица със самолет в спомените си... Та кучетата да ме смаят... И все пак... Ту влизах, ту излизах от кошмара, в който ме вкара Чакар. Хубавото бе, че поне не ме стряскаше с ястребовата си глава. Знам (каза го с половин уста), че това го измъчва и изтощава. Губи сили. И какво му пречи, когато сме само тримата, да си ходи с нея?... Едва ли моята погнуса.

Хванах негов поглед. Не към мен. Към Биляна. Той... Глупости. Та той не е човек. И може ли да има чувства?

Спомних си как бе побеснял, когато се стовари върху Аждаха Младия. Щом може да мрази така, значи може и да обича. И да ревнува... Защото в погледа му имаше ревност. От мен.

Яздихме на откраднатите коне цял ден. Все на изток — срещу слънцето. Ядохме ли? Пихме ли вода?... Вече не си спомнях, защото бях така уморен, че дори не ми се спеше. Чакар твърдеше друго: мечът „прониквал“ в мен, неговото „аз“ се сливало с моето и затова била тази превъзбуда.

Глупости... Кога ще свърши този лош сън? Кога ще се върна в оня, реалния свят, където хората са си хора, няма зли вещици и черни дяволи, а хубавите момичета са просто момичета... При мама... момчетата от взвода... България...

България. Клел съм се в нея — да я браня. И съм тук в името на нейното бъдеще — във време, когато самата нея я няма.

Биляна се събуди и ръката ѝ покри очите ми.

— Не спиш ли?

— Не — поклатих глава.

Лежахме край малко дърво. На десетина крачки шумеше поточе, на още толкова пръхтяха откънатите от хонското поселение коне. Край главите ни цвърчаха щурци, мъчеха се да ги надвикат двойка непознати птици. Отгоре висеше голяма, кръгла и млечно бяла луна.

— Чакар? — озърна се тя.

— Излезе в степта — посочих зад поточето. — Моли се.

Тя вече не ме чуваше — и двете ѝ ръце шареха по тялото ми.

— Не се моли — каза унесено.

— Какво прави тогава?

— Как го казвате вие... Гледа на света и ставащото край него отстрани.

— Медитира? — учудих се аз.

Не чух какво ми отговори. И дали ми отговори? Потънах в косите ѝ и бялото ѝ алабастрово тяло...

67.

До полунощ тримата обиколиха лагера и подбраха трийсет мъже, които бяха отраснали в планини. На зазоряване се промъкнаха на две групи до скалите и използвайки пукнатини и издатини, запълзяха нагоре. Трима се изпуснаха и загинаха. Но останалите успяха да стигнат горе. Нямаше стража. Промъкнаха се по стената и при вратите срещнаха първите войници. Завързаха ожесточен бой. Вече почти бяха овладели портата, когато емирът на крепостта заповяда на своите да прекратят съпротивата.

— Ще ви пусна да минете — каза той. — Но не искам да пострада никой от поданиците ми.

— Ако дадеш хиляда коня, хиляда брони и толкова шлемове — заинати се Ат.

Прие — та отвън вече напирала десет хиляди туранци.

Така Ат облече своите бойци в желязо и ги качи на млади и силни коне.

Огромната армия изпълзя като змия от тясната планинска клисура и пред нея се ширна плодородна долина, чийто край не се виждаше.

Арбуга свали дланта от челото си и се обърна към Ат.

— И сега?

— При Боз-бий! — извика той и пришпори Тулпар.

68.

Седях с кръстосани крака сред високата дъхава трева, дланите ми лежаха кротко на коленете. Мускулите ми бяха отпуснати, раменете, ставите... Светът е една люлка... Насам... натам... И тези звезди... едри като гроздове...

Отпуснах се. Но звездите ме дразнят... Притворих очи — моите, ястребовите, защото и от човешкия си облик избягах...

Биляна... Не. Далеч от Биляна... Ако мисля за нея, никога няма да мога да застана на брега на реката. Реката — ставащото, животът... Или ако я видя, тя трябва да е там, в реката...

Посиня. Всичко посиня. Аз... аз се рея. Нали съм алп. Ястреб. Или алп-ястреб... Алп, който лети. Ястреб, който богува...

Вещицата... Синьото започна да избледнява, а земята под мен да се приближава стремително. Рано... рано е.

Какво стана?

Реката е под мен — огромна, бяла, сребърна... И дълга. От единия хоризонт до другия. Накъдето и да се завъртя — все хоризонт. Сивкав. Трептящ... трептящ като омара.

Аудан. Бъдещият Атила. Мечът на Тангра. Бръснещ степен вятър. Бич Божи — така го наричаха в земите, където живееха и господстваха нашите врагове. Ето го — пръстът му се забожда в една от посоките на света и хиляди конници като лава от вулкан потичат натам. Но това е по-късно... по-късно...

Сега той набира сили... Планината Каф... Начело на смъртниците-киргизи — модел на конница от безмилостни и бързи като мисъл воители... Такава, която дълго време няма да има никой, освен Тангра... Боз-бий... Албастий... Набегът на побратимите Ат и Арбуга в стана на Аждаха... После към тях се присъединяват стоте елбири, които той освободи от йорезки плен на пиратския кораб... Нощ... нощ... Вървят... колона в мрака... Мрак — с нож да го режеш... Кулата на Албастий... Къде е? Вещицата...

Пропука. Нещо пропука. Като лед през март, когато по него преминава претоварена каруца.

Видях ги — любеха се. В тревата. Катурнаха се встрани и самодивата, без да изпуска слабините му, го обязди. И започна едно бясно надпрепускане...

Ледът се счупи. И аз, със зинала уста, отворени ноздри и крещящи очи, се сринах в ледената вода...

Дланите ми се изхлузиха от коленете и паднаха като отрязани на тревата.

Синьото се срути... Навсякъде край мен падаха огромни като канари сини късове и потъваха в бялата сребърна река без плясък и пръски...

Мракът се стовари на раменете ми... Бухаше бухал. Като че в ухото ми изквака жаба.

Вещицата... Там, някъде в случващото се напред, би трябвало и да се появи. Напънах се — опитах се за кой ли път да възстановя до най-малки подробности ученото за това време...

Вещицата... Вещицата...

Нищо.

А трябва да се сетя... Трябва.

69.

Ат раздели своите смъртници на три колони по двеста души, а пространството между тях насити с малки разезди. Когато срещнеха противник, в зависимост от силата му, той ги прегрупираше или викаше на помощ Арбуга с неговите хусари. Но това се случваше рядко. Бързите конници изпреварваха организацията на всякаква съпротива и в края на седмицата стигнаха ниски хълмове. На един от тях се извисяваше тъмна каменна крепост.

Разездите идваха и докладваха: гарнизонът е голям и силен, а емирът му отказва да се предаде.

— Кой са вътре? — попита Ат.

— Саклани — отговориха разузнавачите. — Но има и много албанци^[64].

Сърцето на Ат затупа силно.

— Никога не съм срещал албанец. Доведете ми!

Пристигна пехотата и обкръжи хълмовете.

Ат слезе от другата им страна и пред него се ширна безкрайна зелена степ. Разтвори отряда си като ветрило и подгони хоризонта. Влиза в десетки сражения, събира бойците си на юмрук за удар, разхвърля ги на по-малки групи в отделни направления...

Достигнаха голи каменисти предхълмия, без нито едно дърво по тях.

Разузнавачите докладваха, че на втория ред височини има дълъг земен вал с дървена ограда отгоре. Войниците, които го защитавали, не приличали на нито един от народите, с които се бяха сражавали досега.

— Хинци — кимна Ат. — Значи стигнахме. Ще чакаме пехотата и царя.

Тогава негови излекувани в тила бойци му доведоха роб-албанец.

— От страната на Шан Албан Рищав ли си?

— Да — поклони се той.

— Виждал ли си дъщеря му Боз-бий?

— Не, господарю.

Сърцето на Ат се сви.

— При него ли е?

— Не знам, господарю. Аз съм от ниското. Болшинството от моя народ живее високо в планините, където е и Шан Албан.

— Къде е това високо?

Албанецът се обърна натам, откъдето бе дошъл и посочи високите сини планини на хоризонта.

— Там.

[64] Кавказка Албания се намирала южно от днешните земи на Дагестан. Според древните автори там живеели 26 племена и народи, всяко със свой цар. ↑

70.

Беше бесен. И с ястребовата си глава. Едва не ни прегази — не виждаше не само с вътрешното си зрение, но и с очите си, птичите. И не се бе „затворил“ — „видях“, че ни бе видял... И мечтаеше... Видях откъсната си глава в огромни ястребови нокти... И огромен клюн я побутва... Ужасените ми вкочанени очи — бодат синьото небе...

— Ти... — започнах.

Чакар сложи ръце на перата по главата си. Овладя се. Бавно, бавно започна да придобива човешкия си облик.

Клюнът изчезна. Ноктите се скриха. Остана изтръгната ми глава. После и тя избледня.

— Прощавай.

Бесът му и той беше изчезнал. Гледаше ме хладно. Гласът му бе равен. Нали е бог?... Гърлото ми бе пресъхнало и колкото и да се мъчех да преглътна, не можех.

— Ела с мен.

Направих крачка назад и се спънах в крака на Биляна.

— Какво има? — попита тя недоволна.

— Той иска...

— Глупости — пресече ме алпът. А към нея: — Видя мои фантазии и се уплаши.

— Фантазии? — изхърках аз. — Ти беше ме...

— Стига! — заповяда с метален глас. — Искам само да те хипнотизирам!

Изправих се и започнах да изтупвам кожените си панталони.

— Да ме хипнотизираш? — повторих, невярващ на ушите си. — И защо?

— Вещицата.

— Какво?

— Тя има важна роля в живота на рода ти.

— Никога не съм я срещал!

— Но някой от предците ти — да!

— Глупости! Ти искаш...

— Не — нервно ме срязва Чакар. — Чувал ли си за Акашови записи^[65]?

Не бях, естествено.

— Забравих — започна виновно. — Някога го учихме.

— Кое? Акашовите записи?

— За вещицата. Тя има някаква важна роля в цялата история. —

И натърти: — Тази, която сега тече с Атила.

— Не ми пука!

— Подсъзнанието пази всичко, което е станало с хиляди години назад по права роднинска линия.

Погледнах безпомощно към Биляна. Тя кимна. Гледаше ни втренчено и ни слушаше внимателно.

— Чакай — каза бавно. — Аз не съм била никога отличничка в науките. И едва ли съм учила в такъв обем като теб. Но си спомням... Спомням си, че това не е съвсем безопасно.

Нещо се отприщи в мен.

— Видях! Беше ми изтръгнал главата!

Биляна настръхна. Приблужи към Чакар, взря се в лицето му и попита с нисък глас:

— Истина ли е това?

Той почти загуби контрол над човешката си визия. Овладя се с усилие. Огромно усилие.

— Казах ти — просто фантазии...

— Фантазии? — изсъска самодивата. — Ходиш си просто така и си мечтаеш да му извиеш врата?

Махна ядно с ръка. Обърна се с гръб към нас, тръпка мина по цялото му тяло. Мълча. Когато пак се извърна, бе спокоен и призна:

— Понякога.

Биляна плесна с ръце.

— И колко понякога? И защо?

Чакар не отговори. Тя почти завря лице в неговото. Какво видя?... Не знам. Но когато се отдръпна, най-малкото, което можеше да се каже за нея, бе, че е слисана.

— О, небеса! — изтръгна се само от устата ѝ.

Нещо бе научила. Нещо бе разбрала. Алпът ѝ бе разрешил „да влезе“ в главата му.

Мълча — тя.

И той.

И аз.

Биляна се размърда така, че разклати мрака. Отиде до струпания ни багаж. Извади от камарата лъка си, сложи на тетивата му стрела на алп Хурса и я насочи в Чакар.

— Давай! Но случи ли се нещо с него...

[65] Акашови записи — астрална банка от данни, намираща се в друга плоскост на съзнанието, за всяко деяние, мисъл, събитие, намерение, преживяно от човешката раса. За първи път споменати от германския антропософист Рудолф Щайнер. ↑

71.

Пехотата се стовари върху стената като огромна вълна. Пени се, бушува, стигна до дървените бойници... и се върна.

Хинците^[66] се биеха като бесни. И как — зад тях бе Златния кладенец!

Аламир изтегли бойците и им даде почивка. Смени някои от командирите. Раздадоха обилна храна и суджа^[67] на всички.

На следващия ден атаката започна с изгрева на слънцето. И пак неуспех...

— Срещу нас се бият нечисти сили! — твърдяха насечените и оплескани с кръв пешаци.

— Нечисти сили? — изсмя се Аламир. — Вие сте страхливци!

И за да им докаже това, заповяда на Арбуга и Ат да се включат със своите бойци в пристъпа.

Хора бяха — но много добре обучени и жадни за битки. Първи на стената успяха да се задържат смъртниците. С неистова сеч разшириха заетото и там започнаха да се качват хусарите.

Ат погна отсъпващите хинци, а Арбуга тръгна вляво и вдясно да завладее останалата част от стената.

Смъртниците се топяха като сняг. Отгоре на това достигнаха до втора крепостна стена — с по-нисък земен вал, но с по-високи дървени стени. Ат атакува от движение, въпреки че по доклади на стотниците вече разполагаше със седемстотин бойци. Тъй като бяха оставили щурмовите стълби назад, заповяда да хвърлят по палисадата запалени стрели. Смъртниците направиха петдесетина огъня и започнаха да стрелят. Лумнаха пожари на няколко места. Загасиха ги, но Ат забеляза къде това стана най-трудно. Явно там нямаше вода подръка и я носеха отдалече. Нареди да съсредоточат хвърлянето на стрели в него участък. И успя.

Хусарите пристигнаха тъкмо навреме, когато първите смъртници вече навлизаха зад укрепленията.

И когато мислеха, че вече са победили, разбраха, че има и трета, иззидана от камък стена.

Пристигна Аламир с цялата армия. Прегърна Арбуга и Ат. Нареди им да се изтеглят назад и да дадат на войниците си тридневна почивка.

Това — „три дни почивка“ — вкара един червей в главата на Ат. Вперил очи в ония сини планини, където би трябвало да е Боз-бий, той промърмори:

— Един ден път, нали?

— Какво? — учуди се Арбуга, който тъкмо му разправяше, че май сред хинците наистина има нечисти сили.

— До планините. Ще стигна за ден, ще видя Боз-бий за още един. И се връщам!

— Ти си луд! Това е самоотлъчка!

— Може да се определи и като разузнаване. Абе, как ме виждаш да стоя тук три дни?

Арбуга се опита да го разубеди. Ат млъкна, понякога кимаше, без да се разбере дали се съгласяваше или отричаше.

— Не тръгвай! — опита последното си оръжие Арбуга, усетил, че приятелят му вече е решил. — Току си налетял на йореги!

— Това пък от къде ти влезе в главата? — ядоса се Ат.

— Нали ти разказвах: мой войник се биеше с грамаден, облечен в черни кожи хинец. Промуши го с копието си. Видях с двете си очи! А оня се хили, като че ли го гъделичкат с пръчка. И му сцели главата с брадвата си.

— И?

— Налетя на мен. Убих го.

— Видя ли? Какви йореги?

— Да, ама моят меч върви от баща на син в рода ни. Дядо ми твърди, че е кован от алп Хурса...

Ат махна с ръка и пак залепи очи на хоризонта.

— Аламир е изпратил хора в степта да събират елбири — мъже, които имат алпска кръв и оръжие, с което могат да поразяват нечистите...

Не го чу — мислено вече оседлаваше Тулпар...

[66] Хин — легендарна страна на Изток, понякога Северен Китай, понякога — днешните земи на Афганистан. ↑

[67] Суджа — понякога — отрова; ибн Фадлан я споменава като медовина. В романа се използва това значение. ↑

72.

Както Вселената си има Тунай, така и съзнанието на всяко живо същество притежава нещо подобно — Акашовите записи в подсъзнанието. И мисля, че Тунай е детска приказка пред ужасите, които бродят там. Всяка мисъл за убийство, предателство, любов, приятелство, дори писъкът на стръкчето тревичка, което е смачкал първият от рода ти, когато е проходил — дори и той е записан. Разбира се, можеш да видиш и хиляди прекрасни утрини, милиони алени залези и милиарди влюбени очи. Но кой се интересува от това? Акашовите записи са киното на боговете — тези воайори от уж подобря свят.

По-добър — пфу!...

Знам, че сега на Земята е много модерно да ти четат Акашовите записи. Разни превзети кокошки с натряскани портмонета подлагат перушина на псевдодуховни пастири и те ги скубят като за световно... Екцентричност от свръхкласа. В действителност това е една от сакралните ни тайни. И точка от мирния договор с Големите богове, където правата ни да рушкаме из тях са силно орязани. Защото всички имат Акашови записи — дори Вселената. А който управлява информацията, той господства.

По сега действащите договорки един алп може да влиза в Записите на човек само ако той носи наш печат в аурата си. Тоест не бих могъл да пипна извън посочените в договора. Плюс това ми бе нужно съгласието на човека. Представете ли си — Тангра да пита някоя едnodневка дали може да му порови в подсъзнанието! Но като си загубил война...

Отгоре на това хич не е лесно. И повече заради това са малко алпите, които могат да го правят. Макар че повечето се оправдават с тежките условия и високите изисквания. Първо — трябва учител. А кой би дал такова оръжие да излезе извън рода му?... Баща ми е предал това знание само на част от синовете си. Второ — определени качества у самия алп. Оказа се, че ги имат само великите алпи и съвсем, съвсем

малка част от средните алпи. Предполагам такива, чиито майки са кръшкали с великите...

Най-общо четенето прилича на движение в стая, накичена с паяжини. И ти трябва да се движиш така, че да не ги разкъсаш. Кошмарно е. И отговорно — не знаеш докосването до някое дребно влакънце до какви изменения може да доведе. Това дори и Големите богове, мисля, още не са установили.

Но сега съм във време, когато сме във възход и няма кой знае какъв ред в ползването.

— Махни се — предложих на Биляна, когато Делян клюмна и се отпусна на земята пред мен.

Поклати енергично глава.

Щеше да ми е трудно... Тя... Опънала лък срещу мен... Точно тя...

Застанах на колене до главата му. Сложих лявата си ръка на сърцето му, а дясната на темето му. Опитах бавно да се абстрахирам. От всичко — степта, вятъра, луната... Биляна... Удари ме като... Започнах отново. Ръцете ми се бяха изпотили, затова ги избърсах в кожените си панталони. Челото... лявата част на гърдите му... Почувствах сърцето му — биеше бавно и равно като на всички от Дуло. Ако оня Василий Втори Българоубиец бе изпратил ослепените хиляди войници при цар от рода Дуло, той никога не би получил сърдечен удар. Просто щеше да се появи веднага един Ромеоубиец. Като Калоян — нали така го наричаха византийците?... Той беше елбир, носеше аурата на тоя велик род и във вените му течеше кръв като у това момче — Аудан. Кое то сега е...

Изведнъж се озовах в огромно помещение. От тавана до пода висяха тънки нишки — нещо средно между паяжина и коприна. Вятър, който аз не усещах, ги люлееше без никаква логика. Направих крачка, извивайки тялото си, за да не докосна нишката, почти до носа ми... Планински хребет... орли, кръжащи над дълбока пропаст. Каф?... Да. Още напред... Не в Каф. След това... След това... Още крачка... сега трябва да прибера рамото си и да се извия от кръста, защото... Потокът в подсъзнанието тръгна. Успях... Буквално ме засмука... Забиха тежки вълни в стръмен бряг и се озовах на кораб с петдесетина гребци-роби. А на палубата... празна палуба. Не. Трима. Възмъжалият

Аудан, който вече е известен с другото име — Атила. Побратимът му Арбуга. И Татра — бият на сакланите.

Чакай... Къде са стоте елбири?... Въпросът почти щеше да ме изведе от... Едва успях да избегна залюляна от нещо нишка към коляното ми. И аха да се натъкна на друга с лявото си рамо... Да... Ето, слизат на брега. Освобождават робите и им раздават оръжие... Защо?

Елбирите... Няма ги. Няма ги!... Опънах врат вляво, вдясно... леко назад... Нищо.

Така. Още напред... Почти се надянах на дебела нишка... Уф... Не се скъса. Река, корабът навлезе в устието на река. Голяма река. Шир? Бури-чай?... Завъртам се леко на пета... Приближава върбалаците... Мирише на риба, смачкани треви. Атила... Какво мисли?... Ходи нервно по брега и се оглежда. Кого търси? Елбирите? Сигурно трябва да се срещнат тук...

Човешкото бъдеще... пък и това на алпите е наречено... Обаче винаги има пътечка за играта на случая... Или свободната воля... Което е едно и също. Макар че не може ние да сме го учили, пък... Освен ако някой не е пипал... Но това е страшно дори да се помисли!

Приближих лице до неговото, дори се уплаших, че дъхът ми може да го стресне... Дано... дано... Успях.

Главата му бе пълна с вещицата. Той чакаше да дойде вещицата! Тя трябваше да го заведе в убежището на Албастий...

Обърнах се и затрополих с грубите си ботуши, почти забравил за паяжините. Фалът бе станал, какво да се пазя?

Изхвъркнах от подсъзнанието на Делян като от седлото на побеснял жребец...

Първото, което видях на оскъдната светлина на смъртно бледата луна, бе плувналото в пот лице на Биляна. И присвитите ѝ, готови за убийство очи...

73.

Взе десет от своите смъртници и потегли рано сутринта. Яздиха до залез слънце, а планините бяха още поне на три часа път. Ако останеше на Ат, не би спрял. Но видя, че войниците изнемогват, пък и си бе опасно да влиза в чужди земи нощем. Разреша да устроят бивак.

Почти не спа.

Колко се бе променил животът му... За лошо? Не беше сигурен. Това, да препуска начело на озверените от мириса на чужда кръв мъже, определено му допаднаше. Или да гледа пожълтелите лица на загубилите всичко — богатство, земи, семейство, свобода... Да чувства върховното — че той е господар на живота на своите и чуждите... Обаче понякога... Понякога му се щеше да завре глава в ръцете на жена. Да излее мрака в душата си пред някого... Не пред кого да е. Едни сини очи го удряха като мълнии...

Още в ниското, в първата хилава горичка, ги обкръжиха стотина конници. Едри, силни планинци в кожени дрехи с метални кръгове на гърдите и копия в ръцете.

Ат вдигна двете си ръце, за да покаже, че не държи оръжие и идва с мир.

— Аз съм от рода Дуло и служа като хилядник във войската на славния турански цар Аламир. Искам да се срещна с Шан Албан Рицав.

Дружен смях посрещна думите му. Ат изчака търпеливо да млъкнат.

— Той обаче не иска и да чуе за теб и господаря ти — поклати глава мъж с посивяла брада. — Затова сме тук.

— Едва ли знае за мен.

— Познаваме туранците. Нищо добро не сме видели от тях. И пожарите в равното потвърждават това.

Опита още няколко пъти. Ставаха все по-враждебни. Накрая наведе глава и каза почервенял:

— Познавам дъщеря му Боз-бий. Ако тя научи, че съм бил на границата и не сте ме пуснали, няма да се зарадва.

— Хей, човече! Не знам къде си виждал Боз-бий, но тя не може да ми се разсърди, защото отдавна я няма тук.

— Как така я няма?

— Стана почти година, откак се сгоди и отиде в двора на тархана на Сула.

Гледаше го вече лошо — считаше, че мошеник.

— Не е при баща си, така ли?

Оня разпери развеселен ръце и мъжете пак за разсмяха.

Гигантска ръка стисна Ат за гърлото. Помръкна, наведе глава и тихо каза:

— Е, щом Шан Албан не може да ме приеме... Сбогом, албанци!

Извърна Тулпар, вдигна ръка за поздрав и подкара в тръс. След него затрополиха конете на десетката смъртници...

74.

Първото, което видях, когато отворих очи, бе лицето на Биляна — замислено и угрижено.

— Какво има? — попитах с пресъхнало гърло.

Тя ми подаде мълчаливо меха с водата. Не успях да го задържа — падна някъде в тревата. Тя припряно се наведе, изчезна от погледа ми и пак се появи — бяла, синеока и с разпуснати златни коси. Пих много, водата бълбукаше и пълзеше по зъбите и брадата ми, усетих я по шията си — хладка и галеща.

— Е, стига — усмихна се тя.

Поех въздух. Задавих се и се закашлях. И всяко бухане от кашлицата бе като повдигане на целия тоя свят, който, кой знае как, се бе стоварил на гърдите ми. Усмигнах се. Или поне се опитах.

— Ти... — започнах.

— Какво? — наведе се тя над мен.

Замириса на пролет, цветя, слънце. На живот. Стана ми хубаво.

— Кога си била в Париж?

Очите ѝ се ококориха. После се сети и вдигна рамене:

— Ключката от оная грозотия ли?... Всяка уважаваща себе си самодива поне веднъж в годината прескача до Париж.

Париж... самодиви... Да му мислят мосютата... аз какво...

Засмях се — защо? И потънах в синевата, поръбена със злато...

Когато пак се събудих, бе надвечер. До мен спеше Чакар — с ястребовата си глава. Биляна бе клекнала до огъня, където къкреше черното котле. С доста усилия успях да седна. Болеше ме главата.

— Да не си е забравил човката вътре? — чукнах се по челото, когато Биляна се извърна светнала, и кимнах към спящия алп.

— Не е — намигна тя. — Ей сега ще стане чорбата и ще излекувам и двама ви.

— Някой гуцер ли си сварила?

— Я, ти май си се оправил! Рано е още за месце.

— От Париж ли е рецептата?

— Ами! Натурална самодивска супа от тридесет и три билки.

Май ми се зави свят. Подпрях се с ръце назад. Сетих се как тя почти залепи лице в неговото, отдръпна се като опарена, очите ѝ бяха разширени... И онова „О, небеса“... Настроението ми се юрна нанякъде...

— Моят инквизитор събужда ли се?

Усети промяната в мен. Знаеше и какво ще питам.

— За малко — без ентузиазъм отговори тя.

— Каза, че било опасно за мен, а току-виж той хвърлил топа — продължих да ровичкам аз.

— Щото те пази.

— Щото му бе опънала лъка, затова — троснато я поправих аз.

Биляна замълча.

— Имаше ли поне смисъл?

Макар че почти бях загубил интерес към тая тема. Другото ме гризеше като червей ябълка, а още не можех да реша как да започна.

— Каза, че е станало нещо много, много лошо. И трябва да променим плановете си.

Дано... Реших — направо, по военному. И изплюх камъчето:

— Какво видя?

— Къде? — клепна така невинно с очички, че още малко и да ме заблуди.

— Знаеш — поклатих упорито глава.

— Недей, Деляне — стисна тя юмручета под брадата си.

— Каж ми истината, Биляна.

— Виж — започна след кратък размисъл. — Това са неща, твърде далечни за човеците.

Увърташе. И с цвърчащо сърце аз казах:

— Лъжеш.

Замълча, присвила устнички. Десният ѝ крак, обут в ботуш от еленова кожа, потропваше нервно. Самодиви, но жени. Ненапразно ги дърпа така Париж.

— Той те обича, нали?

Е, светът не се срути. Тоя тук. Моят, истинският мой, отдавна бе в руини.

Намери си работа край огнището — тъкмо навреме супата в котлето завря и пяната засъска в пламъците.

Гледах я втренчено. И така, с набодени в плешките си очи, тя отговори:

— Обича ме.

Думичките прошумоляха като змия в лавров храст. А тя... тя изтича в степта, за да избяга от следващия ми въпрос:

— А ти?...

75.

Надвечер стигнаха ниски хълмове, където Ат реши да пренощуват. Долу, на пет-шест километра в ниското, се виждаше пътя, по който щъкаха конници и каруци — най-вече в обратна посока. „Да не би да са превзели стената и да карат плячка обратно в Туран^[68]?“ — мярна се в главата му мисъл, но бързо я избута назад.

Войниците спънаха конете и забиха в гората за дърва. От шумата си постлаха на земята, колкото да покрият острите камъни. Накладоха огън, разровиха жарта и сложиха отгоре ѝ парчета сушено месо.

Тежкото, непоносимо чувство, че може би никога няма да види Боз-бий и че тя никога няма да бъде негова, го заля като блато. Хапна съвсем малко, отдели се от бойците и завит с коженото си наметало, със седлото за възглаве, се понесе между коравата земя и големите като лешници звезди.

Първо сънува Слънцето. Изгря посред нощ — мятащ се между съня и реалното, той все пак асимилира, че е нощ, — но някак особено, странно. И светеше съвсем не като Слънце. Ат надигна лице към него и горестно запита: „Светило, кажи ми къде е любимата ми?...“ Огромният диск се затресе в гръмогласен смях, посивя. И каза категорично: „Няма такава на света!“

Ат се събуди изпотен. Войниците бяха заспали, един будуваше край огъня, а друг обикаляше край спънатите коне. Избърса лицето си и с премаляло сърце отново се предаде на умората.

Ден. Ярък, светъл, облян в злато ден. Синьо небе. А на него виси Луната. Крива, извита, но грее и свети вместо Слънцето. Чуди се той, крачи в трева до коленете, чуруликат кукумявки и прилепи подхвъркат от цвят на цвят... Ат вдига изтерзаното си лице, мокро кой знае от какво (той — да е плакал?) и пита със свито сърце, в което — някъде в дъното — пърха надежда: „Ти, Луна, знаеш всички тайни. Как да открия дъщерята на Шан Албан?“ Тя потъмня, сякаш облак я скри, посивя, погрозна и сред кикот на стара вещица Ат чу заглъхващия ѝ злокобен глас: „Не съм чувала за такава!... Не съм чувала... Не съм...“

Войникът се бе навел разтревожен над него.

— Извика, господарю.

— Какво? — объркан седна Ат.

— Казвам, че извика и затова дойдох.

— Аха... — Ат сложи ръка на лудо тупкащото си сърце. — Няма нищо. Кошмар някакъв...

Постоя така, заслушан в шумоленето на ветреца в листата на ниските дървета и храсти... Само след минути тоя вятър го споходи в съня му. Ден. Горещ ден. Юрти без хора. Отнякъде или по-скоро отникъде се появи вятър. Хладен, режещ и тревожен. Ат разпери ръце, подложи лице на тласъците му и попита с пълен глас: „Ветре, ти ходиш там, където и боговете не стъпват. Как да намеря девойката на моя живот?“ Вятърът се завъргаля в зловещ кикот: „Няма такава!... Няма... Няма...“ И стана леден.

Пак се събуди, облян в студена пот. Вятърът си бе вятър — топъл, ласкав. Луната — бледа като кандило, на което му свършва маслото...

Така му се искаше да заплаче. А не можеше...

[68] Туран — съседна на Иран област, населена главно с тюркоезични племена. ↑

76.

— А ти?... — извика Делян след нея.

Постоя загледан в ниското, където тя изчезна. После седна и хвана лицето си в длани.

Лежах на петнайсетина крачки от него и чух с ушите си и видях с очите си всичко. А колко още усетих с вътрешния си слух и зрение...

Те се обичаха. Той нея и тя — него. Биляна се бе прилепила към човека, бе възприела неговия начин на мислене и поведение. Тя харесваше това, което той харесваше, и мразеше това, което той мразеше. Не беше нещо ново за мен. Именно това прави самодивите най-предпочитаните същества от женски пол из всички Светове, а Самодивия — най-посещаваното място за почивка. Биляна бе станала почти човек... Почти. Защото някъде дълбоко в нея вече зрееше връщането към истинската ѝ същност. Ето това пък прави Самодивия най-големия бардак из Световете.

И затова не се учудих, когато тя хукна навътре в степта, вместо да му отговори. Ами тя вече виждаше буквално мига след седмица или две, когато щеше просто да се пъкне под завивката ми... В затворен кръг от двама мъже и една самодива това време дори е много.

Обаче другото...

Сърцето ми въобще не трепна, когато, отваряйки очи, я видях.

— Какво прочете?

Умората бе страшна — имах чувството, че съществото, което е плело ония дълги нишки, е изпило живота в мен. Знаех го. И на уроците бе така. Но там има кой да те води и когато излезеш, обикновено те чака чаша поци. И други алпи, които възстановяват аурата ти. Защото Записите смучат нея. За какво им е и къде потъва?... Май и великите алпи не знаят. Но е факт, че пациентът (ако използваме човешката терминология) се възстановява по-бързо от доктора.

— Лошо — едва мръднах устни.

Тя наля вода в устата ми от меха. Буквално разряза червата ми. Изохках.

— Сложила съм чорба.

— Много, много лошо — продължих аз. — Ще трябва да променим намеренията си.

И затворих очи, а в главата ми избухна страшната мисъл: въобще не ми пукаше за Биляна.

Опитах се да не мисля за най-лошото. Просто започнах да я увъртам, че тъй като четенето на Акашовите записи е изтощително, има ефект като при задоволен мъж. В първия час след половия акт цветовете на любовта в аурата на мъжа рязко намаляват наситеността си. Та и аз — ще се възстановя и...

Глупости.

Просто съм бил заслепен от стреса... Всяко живо същество е по-склонно към влюбване в екстремна ситуация. Просто крясък на клетките в теб. А каква по-благоприятна обстановка за това създава скокът в бездната на миналото, от което може и да не се върнеш?...

„Глупости на квадрат, Чакар“. Така би казал баща ми. Безсъмнено. Дребен, жалък лигльо, на когото е възложил такива надежди...

А ако тя ми е сложила някакво биле? Самодивите са кучките на Световете и за тях е въпрос на чест да изчукат всички мъже край себе си. Само ми е сложила някаква трева в храната. Кога за първи път усетих... Какво усетих? Боцкане. Боцкане като я видях...

Боцкане, Чакар. Стига с глупавите оправдания.

Просто е станало най-лошото.

Демон, Чакар. В теб е имало демон.

В хората е заседнало мнението, че демоните са живи същества, паднали ангели и прочие дивотии. Ами. Демонът е най-страшното оръжие на Големите богове, с което те спечелиха всички войни с нас и ни натикаха в най-лошите места на Световете. Демонът е малка частица сгъстена жизнена енергия — долу-горе колкото половин бълха. Обикновено се закача за аурата на живото същество като пиявица и, в зависимост от вида си, започва да катализира дадено чувство или емоция. Разпътният развива похотта, този на отчаянието усилва тревогата, а какво прави чревоугодният... И напълненият побеснява: да властва, да гони сексуални рекорди, да получава някаква награда, да покорява някакъв връх, да вопие за кръвно отмъщение. Спомнете си Симеон Велики и неговия демон Цариград... Докато не

умря самия той, не се успокои. Па че разсипа държавата и строеното хиляда години от други... Когато целта е постигната, демонът усилва друга сходна емоция. При старите модели с постигането на всички цели в кръга от емоции, за които е програмиран, демонът прекратява съществуването си. Макар че учителите ми казваха, че това на практика никога не е ставало. В новите модели обаче и това е модернизиранио — той се прехвърля на произволно избрана цел и енергията му се концентрира там.

Биляна на няколко пъти ме пои с вода. Към обяд се опита да ме нахрани със супата си. Гълтах, но стисках очи, преструвайки се на смъртно уморен и не на себе си.

Когато учителите и баща ми обясняваха едно или друго нещо от същността на Световете, винаги съм ги слушал с внимание. Бях добър ученик, нещо повече — бях отличен ученик. Но някак винаги съм смятал, че това са материи далечни, отвлечени. Какви демони? Та нас почти всеки ден ни оглеждаха аурите, следяха действията ни и ако се появеше някакво съмнение, само дето ни не ни разглобяваха... Знаех и знам всичко за това оръжие. На теория.

А на практика някога и някъде край мен се бе завъртял дявол и ми бе пуснал демон. Той се бе закачил за аурата ми и бе заработил. Ама яко... Та аз едва не убих Делян! А би трябвало да го пазя, нещо повече — да насърчавам връзката му със самодивата, защото това е същността на задачата ми.

И добре, че се наложи да вляза в Записите. Аурата има защитни реакции — тя първо отдава енергията на такива външни тела. Затова болният или умиращият похотливец не се вълнува дори от най-красивата жена, а алкохоликът — от пиене... В последната си изповед и най-жестокият убиец съжалява за жертвите си, които са доставяли удоволствията на съществуването му... Моят демон е унищожен, изчерпан. И би трябвало господарят му, разбирайки за това, да се появи и ми пусне друг.

Затова лежах, въпреки че се възстанових, и чаках.

А Биляна? Това, с бягството й, можеше ли да бъде обяснено с демон? И още как! Достигнала пълната си цел — Делян, — гадинката се бе впила в следващата възможна цел...

Делян? Той беше цел на два опита за убийство. Щом ще го убиват, защо да си хабят играчките?... Нищо, ще прегледам и него...

И тъкмо ми се отпусна душата, нещо ме сръза: ако бе дявол, защо бе позволил вещицата да загине?...

77.

Първото, което видяха, след като слънцето огря равнината и хоризонтът се ширна, бе огромната, дебела колона от хора, животни и каруци на пътя.

— Странно — каза един от смъртниците, втренчен натам. — Движат се обратно.

Като ударени с камшик, всички зарязаха приготовленията си и застанаха до него в края на горичката. Наистина — мравунякът пъплеше от Хин към далечните гори на Суреж^[69].

— Войната е свършила — плахо предположи друг от бойците.

— Глупости!

— Разбити сме — каза трети думичките, които се въртяха в главите на повечето.

Ат се метна на Тулпар и го пришпори.

Своите... Те бяха. Изнурени, почернели, отчаяни. Отстъпваха, гонени от някакъв страх, и не искаха дори да разговарят с тях. Пришпорваха конете си и бягаха напред, назад, встрани.

— Какво става? — смаян отпусна ръце Ат.

Един от хората му извика — встрани от пътя лежеше войник с превързани ръка и крак. Той бе сложил стрела на лъка си и уморено го насочи към тях.

— Ей, какво те прихваща?

— Далече... — дишайки тежко, предупреди той. — Далече стойте...

— Свои сме...

— От Хин ли идвате?

— Не, от Албания.

— И там няма?...

— Какво?

— Болест.

Светна му.

— Здрави сме. Какво се случи пред каменната стена? Разбиха ли ви?

— Не. Качихме се на нея. Още малко и... Разбрахме, че хинците мрат като мухи. И Аламир заповяда да отстъпим назад. Сутринта научихме, че смъртниците-киргизи, които първи се сблъскаха с хинците, също започнали да се подуват и умират^[70]...

— Смъртниците ли? — завикаха момчетата от десетката и започнаха да се оглеждат един друг.

— Те — кимна раненият. — После и хусарите. Снощи царят заповяда всички да се вдигат на път. Обратно.

— Господарю... — започна един от бойците с подивели очи.

Ат го мерна, зачуди се какво е уплашило този рашен на всичко и доказал това в няколкото тежки сражения младеж, после разбра и кимна:

— Да. Отивайте. Свободни сте.

Те извикаха радостни. Двама спряха разколебани, върнаха конете назад и единият попита плахо:

— А ти, господарю?

[69] Суреж — днешните земи на Дагестан, Чечения и Ингушетия. ↑

[70] Ето как е описано в „Сказание за дъщерята на хана“: „... но едва се прехвърлили на третата стена, туранците видели умиращи хинци. След тях започнали да измират киргизите, които първи се качили на нея.“. ↑

78.

После си помислих: това е само част от картината. Тъгълче. Или може би част от центъра. А в цялата влизаше — вече бях убеден — грешката от четиридесет и седем дни на Радамант. Лудването ми по Биляна. Двата опита за отстраняване на Делян. Плюс моето бездействие, което можеше да доведе до същото. Убийството на вещицата... Опа — и елбирите. Аудан не влезе в оня кораб и не освободи елбирите. И това ако не е важно за цялата история... Какво имаше още, което моето младежко око изтърваше и моят незрял ум не можеше да смели?...

Добре, жълтоклюнесто алпче, добре. Поред... Кой? Разбира се — кой?

Албастий и йорегите? Нямаха тия възможности. Особено отгатък. Не биха ги допуснали в Самодивия дори ако си направеха устата да минат в миналото. Особено нелегално.

Чакай... Боцкането. Помня — имаше го. Като излязох от Тунела. Преди да отворя очи. Много кратко и леко. Почти не го усетих, да си призная. И го отдадох на досега си със света Земя. А не е било. Някой ме е чакал. Някой, който е знаел къде и кога ще изляза.

Кой?

Бързаш, хлапе, бързаш. Може ли това да стори йорег? Не. Да не говорим, че дори шефът им, Албастий, не може да „води“ вещица. Още по-малко да организира цяла дяволска засада. Макар че би могъл да ги наеме...

Е, тогава?

Някой, който може да окаже натиск на Стара самодива и да я принуди да ме предаде. Някой, който може да накара Радамант да „сгреши“. Да прати свой в миналото, който да ни чака. Да обладае вещица и да я изпрати на смъртна мисия. И да организира отряд дяволи...

Зави ми се свят. Добре, че лежах. Но по челото ми избя пот.
— Да не те тресе? — чух разтревожения глас на Делян.

Отворих очи с неохота. Беше се надвесил над мен.

— Не. Оправям се.

И пак ги затворих. Не... Не го мразех. Нищо злобно не кипваше в мен.

Срещу мен стоеше същество от висок ранг. Дявол?

Какво имахме досега? Бе отдалечил от мен Тулпар. И ако тръгнах да го търся, кой знае още колко препятствия ми предстоеше да преодоля. Друго?... Искаше да отстрани Делян. Защо? Ако друг оплоди самодивата, магията в нея ще се пренасочи. А явно искаха да я съберат с Аждаха Младия — защо иначе той се бе озовал при нея?

Врагът знаеше за мисията ми и с най-малко усилия се мъчеше да ми попречи да я изпълня. Нормално. В такава среда като миналото трябва да се действа внимателно. Нали сте чували за ефекта на пеперудата^[71]? Размахването на крилата ѝ може да доведе до ураган в другия край на Света в друго време... Дрън-дрън. Не е точно така. И все пак е така. Защото историята има безброй нереализирани възможности. Не можеш да завиеш на двайсетмилиметров болт десетмилиметрова гайка. Но двайсет милиметра и няколко микрона може. Понякога и с половин милиметър разлика. Ако употребиш сила. Така ни учеха.

Обаче това отстраняване на вещицата... И елиминирането на помощта на стоте елбири... Какво следваше от това?

Хм... Видях го: Атила се явяваше сам с двамата си другари при устието на Бури-чай и не можеше да стигне до Кулата на Албастий. А дори и да стигнеше, с кого щеше да щурмува? Бяхме учили, че в боя тогава са участвали почти двеста йореги...

Е?

Атила не открива убежището на Албастий. Боз-бий става негова наложница. Човекът от Дуло се връща и наследниците му от дъщерята на Шан Рищав Албан не се раждат никога. Няма Ирник^[72]... няма Кубрат... Аспарух...

Или?

Все пак научава пътя. Как?... По някакъв начин... ще мисля... И се явява с петдесетина обикновени мъже пред Кулата.

Ще ги попилеят. Ще ги убият. Със сигурност. И пак няма да се съберат Атила и Боз-бий. И пак няма да се родят Ирник, Кубрат...

Косата ми се изправи.

В същото време в главата ми се мотаеше и друго: това е най-окайваното време в нашата история. Толкова пъти бях чувал, че ако не е бил размазан Албастий, отрядите на Иисус никога не биха спечелили по-късно първата от Големите войни. И оня нещастник Борис никога не би покръстил най-силната част от нашата армия... Но имаше и противоположно мнение — че това е блян на старите. Всъщност безпристрастният анализ сочи, че ако тоя владетел не бе предприел тази стъпка, българите отдавна щяха да са само спомен като скитите, аварите, узите, куманите...

Ударих с юмрук в пръстта...

— Боли ли те нещо? — долетя до мен загриженият глас на Делян.

Олекна ми — не бях сам...

[71] Ефект на пеперудата — явление, формулирано за първи път от метеоролога Конрад Лоренц. Най-синтезирано е във фразата „Ако пеперуда размаха крилата си в Пекин, това може да доведе до торнадо в Ню-Йорк.“. ↑

[72] Ирник — според Именника на българските ханове-наследник на Авитохол (Атила). ↑

79.

Маджи. Неговият смъртник, когото бе назначил за лечител на отряда, клечеше встрани от пътя и повръщаше. Бе неузнаваем — отслабнал, с обринато от пъпки лице.

— Маджи? — попита Ат и скочи от коня.

Войникът се сепна, извърна се с усилие, лицето му светна. После се уплаши, вдигна длани и ги опъна към Ат.

— Стой там.

— Сигурно мога да ти помогна, Маджи.

— Не, господарю. Напусни това място.

Ат спря, разкъсван на две.

— Отивам си, господарю. И момчетата си отидоха. Половината от твоите смъртници-киргизи се търкалят по пътя. Другите сигурно ще измрат, докато стигнат до Сурезж... Да.

— Не може ли...

— Не може, господарю. Това е нечиста болест. Някой... Кой? Говорят за Албастий — нали Златният кладенец е негов... Но защо момчетата? Аламир ги поведе... А той се върна здрав.

— Здрав, е, така ли?

— Здрав... Но твоите приятели нямаха тоя късмет.

— Арбуга? Татра? — ахна Ат.

— Те, господарю. Оставих ги в пещерата Булгар. Бяха едни от първите. Нали вървяха начело на пристъпите...

— Къде е тази пещера?

Маджи посочи купчина скали в далечината, встрани от пътя.

— Булгар? — опипа с език странното име Ат.

— Така се нарича. Царят заповяда да ги закараме по-далече от пътя и да ги оставим. Един от местните каза, че наблизо имало пещера с лековита вода. Отведох ги там.

Ат понечи да слезе от коня, разчувстван от постъпката на войника.

— Маджи, аз...

— Отивай, господарю. Те са млади... може и да оздравеят. Но не ги пипай. И златото им не пипай...

Прелетя разстоянието — повече от пет километра, осеяни с трупове на пешаци, хусари, казаци. Първо видя двата коня, пасящи кротко на поляната, после тясната черна дупка. Пред нея намери щитовете на Арбуга и Татра. Извика.

Нищо. Само конете надигнаха глави и наостриха уши. Наведе се към дупката и повтори имената им с треперещ глас.

Стори му се, че някъде дълбоко под земята се извиси глас. Извади борина от седлото на коня си, успя да я запали и с разтреперени колене тръгна навътре в пещерата Булгар.

Беше от влажните, с малки езерца в залите и ручейчета по пода на галериите. Газеше в кал — черна и лепкава — до кокалчетата.

Лежаха във втората зала — направо в калта и с дрехите. Високо в стената бяха забили тънка борина.

— Ат? — изумен опъна врат Татра.

— Аз, я!

— Махай се! — с усилие извика Арбуга.

— Да бе!

— Ще я прихванеш от нас! Умиращ, ей!

— Ами. Шурале аз вече веднъж съм го надвивал...

— Вън, глупако!

Ат приближи, понечи да ги изправи.

— Лечителят каза да лежим в калта. Била лековита — възпротивиха се двамата в един глас.

— От вашите уста — в ушите на Тангра — благовейно промърмори Ат. — Значи така ще останете?

— Така. Хайде по-далече от нас!

— Добре — засмя се Ат. — Търкаляйте се за здраве. Аз ще отида на лов. Молете се да ударя нещо...

80.

Чудовището се размърда и когато отвори очи, видях, че ме гледа топло. Да бе, почти ме обичаше! Бавно, лениво влезе в човешкия си облик и стана.

— Застани мирно — рече.

Айде, ново двайсет!

— Искам да те прегледам.

И доктор! Доктор Ястребовски... Добре звучи, няма що. Но цялото му държане бе така дружелюбно, че му повярвах. И опънах ръце по кантовете. Чакар разпери длани от двете страни на лицето ми, на двайсетина сантиметра от ушите. Затвори очи и замърда с устни. Бавно започна да ги спуска надолу. Раменете... към лактите... Тазът... После клекна и продължи към коленете. Там задържа, замърмори нещо непонятно. Слезе до стъпалата ми. Изхъмка.

Изправи се бавно и пак ги сложи до главата ми. И видях... дланите му бяха червени и от тях капеше пот. Чешма направо, ей!... Отворих уста да му кажа, но той само с набърчване на челото ми даде знак да си трая. Започна да отстъпва назад с опънати ръце. Спря.

Устните му пак замърдаха. Сега изби пот и по челото му, а ръцете се напрегнаха в лактите, сякаш между дланите му имаше нещо, което се опитваше да избяга. После блесна светлинка, като че мина пламък по огнепроводен шнур, но десетократно по-бързо и тънко. Замириса на озон.

Чакар отпусна ръце, очите му се отвориха — топли и дружелюбни.

— Край — каза с облекчение.

— Какво беше това? — попитах объркан.

— Рак на аурата.

— За първи път чувам за такова нещо.

— Демон.

— Ще се сбъркам — вещици, дяволи... Сега и демон!

— Да. От тук.

— Ами откъде да е? — не можех да разбера защо почти се хили.

— Олекна ли ти?

Да ми олекне? От какво? Да се кефя, че съм заврян тук и всичките кошмари на предците ми от хиляда години назад са оживели?... Но като че ли... Абе, май не се дразнех така от него...

Тъкмо тогава се върна и Биляна. Беше забола очи в земята.

— Ела — заповяда й Чакар.

Тя знаеше за какво става въпрос, защото по-скоро запротестира нещо в смисъл, че подозренията му са безпочвени.

Е, при нея продължи по-дълго и пламъкът между дланите му горя два пъти.

— Какви бяха? — попита тя разтревожена.

— Сексуални — засмя се кисело той.

— Какво? — зазверих се аз олигофренски.

— Демони — вдигна рамене Чакар. — Усилват сексуалното желание.

— Бях чувал само за виагра — нервирах се аз и стрелнах с очи Биляна. — Майтапите се с мен.

Тя кимна: говори ти истината.

— А моят?

Чакар май не му се казваше... Задъвка устната си.

— На ревността.

— Аз да ревнувам?

— Май пак трябва да те прегледам — усмихна се Чакар. — Сигурно съм пропуснал демона на неверието. Хайде, трябва да вземем важно решение. Но първо да хапнем...

81.

Чудото стана!

След две седмици Арбуга и Татра надвиха болестта и се изправиха — отслабнали, с хлътнали очи и кални като прасета. Излязоха на слънце и се отъркаляха в тревата, смеейки се като луди. После се съблякоха и се окъпаха в реката.

Татра видя конете. Извърна се към Ат и с променен глас, в който се долавяше напрежение, попита:

— Къде са седлата?

Ат се учуди, но му посочи скалите до входа на пещерата.

— През цялото време ли бяха там?

— Да — вдигна той зачудено рамене. — Защо?

Арбуга започна да се смее. Вдигна едно от седлата и отвори чантите на него. Бръкна и извади шепа злато.

— Аламир се разплати с нас, преди да ни зареже.

— Злато?

Арбуга посочи седлото на Татра.

— И там е така.

Изсушиха дрехите си. Почистиха оръжието си. Надвечер запалиха огън и Татра се зае да пече убития преди час заек по саклански обичай. Късно вечерта, когато и на тримата им се приспа, Арбуга попита нещо, което мъчеше и тримата:

— А утре?

Ат стисна зъби. Татра вдигна рамене:

— Всеки по пътя си.

Но го каза с неохота. И млъкна намусен.

— А утре? — повтори Арбуга, вторачил очи в Ат.

Той отвори уста, но махна с ръка. Двамата обаче не свалиха очи от него.

— У дома — нервно вдигна рамене.

— Ти нямаш дом — поклати глава Татра.

— Ще го отвоювам.

Двамата се сепнаха.

— А Боз-бий? — предпазливо започна Арбуга.

— Няма я в Албания. Сигурно чичо ми не я е пуснал да се върне.

— И как мислиш да си отвоюваш дома?

Ат задъвка яростно устната си. Не му се искаше, но започна уклончиво:

— Аламир дължи и на мен злато. Ще го взема и ще събера дружина. Сега в Туран има доста свободни чирмиши.

— И колко можеш да наемеш?

— Като гледам златото... Към две хиляди.

Татра скочи, направи няколко крачки и се върна.

— Две хиляди? — цъкна с език Арбуга. — Малко са.

— Когато вляза в земите оттатък Бури-чай^[73], поне хиляда ще се присъединят към мен.

Арбуга поклати глава скептично.

— Още две хиляди — каза Татра.

— Какво? — учуди се Ат.

— Чирмиши. С моето злато!

Двамата стояха, вперили очи един в друг.

— Нямам си никого — вдигна рамене Татра. — Защо ме спаси? Сега ми бери гайлето!

Ат се засмя късо и го прегърна.

— Ей! — извика Арбуга. — Какво ви стана? А мене защо не ме броите?

— Тебе годеница те чака... Племето си трябва да управляваш...

— До третия син едва ли ще опре... Абе, мисля... По евтино ще ни излезе, ако ти, Татра, набереш хора от сакланите. А аз — от нашите маджарски родове. Така за моите и твоите пари ще имаме пет хиляди конници.

— И с моите...

— Туран е далече, Ат. Пътят до него е опасен. Нека Аламир има да ти дава... Ти ще отидеш при устието на Бури-чай и ще обявиш, че събираш конници за поход срещу чичо си Авар. Мисля, че когато законният наследник на престола надуе рог, повече от хиляда ще го последват, дори и без да им плати със злато.

Ат бавно съобразяваше. Изпъшка и кимна.

[73] Бури-чай (Вълчата река) — река Днепър. Носи името на алп Барин (Бури). ↑

82.

Обяснението на цялата тая каша бе просто и страшно: Тангра и великите алпи бяха решили да играят ва банк.

Знаех, че сме притиснати до стената. Хиляда и двеста години бяха минали от най-тежкото ни поражение. Били са правени редица опити за промяна на статуквото. Последното и най-мащабното — операцията с Чингиз хан. Е, не са успели. Тогава е била наложена и последната и най-жестока клауза в Договора с Големите богове. Ние, младите алпи, нямаме право да се събираме с жени от нашата раса и те да раждат деца от нас. Разбирате ли? Ние сме осъдени на изчезване.

Старите алпи са сто. Те вече не могат или не искат да имат деца.

Средните са около пет хиляди. Те обаче са предимно жени, защото тяхното поколение е водило най-тежките войни и мъжката част е погинала.

Младите, които сме около тридесет и две хиляди, можем да се свързваме само с човешки жени. Това, което се ражда обаче от тях, не са алпи, а елбири — отлични войници, големи политици, хора на изкуството, учени... Но смъртни. И се оказва, че прирастът ни е отрицателен. Раждат се от неколкостотин до хиляда млади алпи, но и толкова загиват при нещастни случаи, дребни войнички в тоя или оня Свят или междуособни битки с йорегите.

Ако се примири с тези клаузи, нашата раса е обречена. След още хиляда години по съвсем естествен път няма да има нито един алп. И човеци, свързани с тях, защото отидат ли си боговете, изчезват и народите им. Най-очевадният пример са египтяните — няма ги Озирис и Изида, няма ги и тях. Боговете и хората са като скачени съдове.

Досега тактиката ни бе заложила на пасивната отбрана: ние, младите алпи, се съчетавахме с човешки жени и те раждаха елбири. В бъдещия сблъсък тези наши деца, въоръжени с оръжията на Хурса, щяха да убиват ангели, дяволи и какви ли не още... Такива бяха указанията и това правехме. Ето, аз имам повече от сто сина от пустинята Гоби до Атлантическия океан. Трудил съм се усърдно, нали?

Двадесет и първи век е нашият век. Към неговия край мнозина от младите алпи ще достигнат зрелост и ще поемат съдбата на расата ни в свои ръце. И мисля, че между поколенията имаше консенсус — старите се пробваха, достигнаха своя велик миг, загубиха и сега трябва само да удържат позиции.

Обаче не — на тях им се играе...

И как можах да се хвана, че такава важна мисия ще я поверят на младок като мен?...

Кой?

Ха-ха! Дявол? Глупости!... Свой! Свой работи, Чакаре. Едва ли е някой от великите — назад, във времето, когато съществуващ, не можеш да се върнеш. Парадокс.

Значи е някой от средните. Кого биха могли да пратят?...

83.

Стояха при конете и чакаха знак от Ат да ги яхнат. Той обаче се бавеше, загледан към пустия път в далечината. Приблужи към входа на пещерата, спря там и кимна на двамата да приближат към него. Извади меч си, заби го пред себе си и каза:

— Аз съм владетел без народ и наследник. Ето защо тук, пред пещерата, която ни изцели, искам да ви обявя за мои братя и наследници. Нека носим в памет на това избавление и нейното име Булгар!

Прегърна ги един по един и всеки пое в различна посока...

84.

Бомбата, която хвърли Чакар, не бе атомна... Термоядрена, човече, ама такава, дето поне Земята цепи!... С нас най-вероятно е минал и друг — явно същество от висок ранг. Пуснал ни мухите (разбирай демончетата) и сега яко се разшетал из миналото. Като слон в стъкларски магазин. Имало вече няколко разминавания с факти от историята, които той, Чакар, знаел като крайъгълни камъни.

— Нещо по-точно? — прекъсна го Биляна.

— Вещицата. Според това, което съм учил, тя трябваше да покаже на Аудан Дуло прохода за Тама — света на Албастий.

— И като е мъртва... — почесах се аз по брадата.

— Аудан ще пообиколи, ще се отчае и ще се върне у дома — довърши алпът.

— И какво следва?

— Йорегите не губят сили и после, когато тук нахлуе армията на Иисус, те ще са силни и ще я отблъснат.

— Ами добре, във ваша полза е.

— В краткосрочен план — поклати глава Чакар. — В дългосрочен това значи походи и изстребване до корен на всичко, което вярва в нас.

— От кога започна да ви пука за хората?

— Живеем от душите им — усмихна се злорадо той. — Има души — има Сила.

— Кой? — зададе Биляна може би най-важния въпрос.

Алпът отговори бързо — изглежда бе мислил за това и го очакваше.

— Не знам.

Лъжеше, копелето му с копеле.

— Йорег?

Сигурно се притесняваше да не е Аждаха Младия. Е, и аз това си помислих, преди да чуя отговора му:

— Едва ли.

Биляна май си отдъхна. И почти загуби интерес към темата. Обаче аз продължих:

— Дявол?

Челото му се набърчи:

— Най-вероятно.

Обаче, кълна се в меча си, той си мислеше, че това е най-малко вероятното. Вече можех да го „усещам“, дори и да не „влизах“ в него. Нещо не е наред. Щом не е йорег и не е дявол, тогава?... Остава да е лично Сатаната. Или самото тяхно шефско величие — Тангра. И тогава не се знае кой е по-добрият вариант...

— В такъв случай какво ще правим? — попита делово Биляна.

— Ще се разделим. Аз ще отида на изток, за да „прихвана“ Аудан. Ще взема, каквото трябва, от Тулпар и ще осигуря похода до Кашан. А вие ще останете тук.

— Защо?

— Трябва да научите къде е проходът за Тама и да отведете Аудан там, щом дойде.

— Много ми се иска да знам как ще стане това! — изсъска самодивата с почервеняло лице.

— И аз — вдигна рамене Чакар.

85.

Ат прецени, че ще стигне по-бързо до устието на Бури-чай по крайбрежието на Сакланско море^[74]. А това — доколко ще съкрати времето, за да узнае нещо за Боз-бий — го вълнуваше най-вече. Затова подгони жестоко Тулпар през планините.

Това пък доведе до друго — конят започна да не се подчинява на господаря си. Няколко пъти Ат заспива на седлото и когато се събудеше, разбираше, че животното е кривнало по друг път или просто е спряло и си хрупка тревичка. Това бе нещо нечувано и невиждано дотогава. Ат започна с ругатни и завърши с по-честа употреба на камшика.

И така — къде с бой, къде с лоши думи — достигнаха до крепост на брега на Сакланско море. Там проклетото животно, уж примирило се с волята на господаря си, отново показа лошия си нрав. Спря пред моста на градските порти и отказа да мръдне и крачка. Ат слезе, опита с добра дума, дърпа го за юздата... Не би. Събра се народ — някои се възхищаваха на красивия жребец, други се присмиваха на нещастния ездач.

Един от зяпачите — прегърбен, дълъг и сух като каиш — предложи да купи хубавия наглед, но опърничав като магаре кон.

— Не — отказа ядосан Ат.

Проклетото животно, сякаш разбрало, изведнъж се втурна напред и събори човека. Само невероятната за възрастта му пъргавина го спаси от тежките копита. И се завлачи след Ат.

— Закъде си се запътил, войниче?

Ат с досада подхвърли, че ще преспи в някой от хановете и ще отпътува на север.

— Като че ли бързаш — констатира гърбушкото.

— Бързам — призна Ат.

— Един съвет от по-възрастен приемаш ли?... Качи се на някой кораб в твоята посока, защото пътищата са несигурни.

Ат се настани в малка странноприемничка. Надвечер мина към пристанището. Оказа се, че скоро никакъв кораб няма курс на север. Примирен, се обърна и пак налетя на оня, гърбавия.

— Е, как се подреждат нещата ти? Няма ли?... Хм... С тоя луд кон си заникъде. Обаче... Виж, ето този кораб е мой. Продавам го. Има кандидат, но той дава злато, а на мен ми допада коня ти. Той е калпав, своенравен, не става за езда. Но за разплод...

— Това корито — за този кон?

— И робите, младежо, сложи в сметката и робите!

Ат се замисли, гладейки брадата си. Усетил колебанието му, гърбушкото нанесе последния си удар:

— Пътуването излиза два пъти по-кратко.

— Какво?

— С кораб би стигнал до Бури-чай — примерно казвам Бури-чай — за пет дни, а с коня — за десет.

Стрелата му попадна точно в целта.

— И слушай — каза оня великодушно, — към робите слагам и екипажа от опитни моряци.

Дето се казва — предложение, на което не може да се устои...

След час Ат му връчи поводите на кой знае защо побеснелия Тулпар и, придружен от капитан Йоанидис, се качи на кораба си...

[74] Сакланско море — Черно море. ↑

86.

Мина по-лесно, отколкото предполагагах. Отървах се от тях — в края на краищата тяхната главна задача бе да се съберат като мъж и жена и самодивската гладна утроба да приеме семето на човека от Имен. Само това. Всичко друго бе работа на нашата раса и всяко външно посегателство току доведе до непоправими последици...

Оставих им коня си. Прехвърлих през рамо меча и тръгнах пеша. Когато се стъмни, полетях. Рано сутринта на другия ден бях над Сакланско море, където трябваше да е Аудан...

87.

На втория ден зад тях се появиха платна. Капитанът на кораба, гъркът Йоанидис, поклати глава учуден:

— Много бързо се движат.

— Бързо ли?

— Вятърът и за нас, и за тях е един и същ.

— Може би имат повече гребци.

— Н-не. Ето виж — греблата им са прибрани, не се движат.

Така беше. В задната част се струпа целият екипаж.

— Май платната им са повече от нашите — подхвърли някой.

Броиха с присвити очи.

— С две!

Ат се обърна към Йоанидис.

— И все пак... и все пак... — започна да се кръсти той.

Е, неговият разпънат бог не му помогна. Към обед корабът почти ги застигна.

— Пирати — заключи очевидното от няколко часа дългунест моряк с избити предни зъби.

Греблата вече се движеха, а кормчията насочваше кораба към техния ляв борд. От носа до задницата се виждаха въоръжени мъже.

Ат слезе при гребците и ги попита дали ще се бият. Мълчаха, свели глави. На роба му е все едно за кой господар ще гребе. Пък и винаги живее с надеждата, че следващият ще е по-благоклонен и ще му дари свобода.

Екипажът му бе от десет човека. Огледа ги — като войници не струаха и пробита пара. Все пак ги накара да застанат на борда с брадви и да се приготвят да режат хвърлените куки.

Съсредоточи се на противника. Бяха двайсет и осем — черни, космати и въоръжени само с мечове и копия. При гребците да имаше най-много още четири-пет. Дори и да извадеха няколко лъка, животинските жили се разсъхват от влажния въздух и стават почти

негодни за тетива. Така че и да имаха лъкове, едва ли бяха в задоволително състояние.

Ат се качи по стълбата на „гарвановото гнездо“, където иначе стоеше наблюдателят. Тъкмо навреме — влязоха в обсега на стрелите му. Трима се замятаха по палубата с пронизани гърла, хъркайки и мятайки кръв на всички страни.

Моряците сечаха припряно въжетата на хвърлените куки.

След първоначалното объркване пиратите изнесоха щитовете и се опитаха да се крият зад тях.

Ат не бързаше. Изчакваше някой да се открие и поредната му стрела убиваше с безпогрешна, паникьосваща точност. И бе нормално те да се откажат — та вече половината се търкаляха мъртви!

Но не би. Напук на загубите, те напиреха, сякаш обладани от зъл дух.

Успяха да придърпат кораба към своя. Неколцина се прехвърлиха през борда и завързаха бой с моряците.

Е, просто умряха по-близо до Ат.

Последните трима уби, когато се мъчеха да откачат своя от неговия кораб и да се отдръпнат.

— Режете въжетата — заповяда Ат, когато движението на пиратския кораб замря.

Беше неспокоен. Не уплашен, не разярен, не уморен. Имаше чувството, че някъде, където вече трябва да е, нещо, което го засяга, вече се случва. И не е добре, че го няма...

— Да се прехвърлим там — несмело предложи Йоанидис. — Сигурно има плячка.

Тревога. Точната дума бе тревога.

— Бързам — свъси вежди Ат. — Режете!

— Поне гребците да освободим...

— Бързам — повтори той равно.

Не гъкнаха повече. И го гледаха с откровен страх...

88.

Видях изоставения, люшкан от вълните, кораб. Бавно и сигурно отиваше към скалите, където не го чакаше нищо добро.

После усетих... Какво? Трудно ми е да го обясня. Абе... Тук имаше... или е имало друг богоподобен... Не. Просто усетих, че тук не е имало богоподобен. Някой направо ми го пошепна в ухото. Или го вкара в мозъка ми.

Е, и това ако не е интервенция... Някой ме подценяваше. Много.

Свих криле и кацнах на палубата. Над дващсет трупа в различни пози. Всичките убити със стрели. Хонски. Ето и знака на Дуло...

Откъм трюма се чува викове.

Спрях до един от мъртъвците. Не беше човек. Отрепка — мелез между йорег и човешка жена.

Бях попаднал на точното място.

Затрополих по стълбите надолу. Виковете се усилиха. Ами да — знаят ли дали този, който идва, им носи добро или зло?... Почаках очите ми да свикнат с мъждивата светлина.

Две редици по петдесет мъже, по двама зад гребло. Яки и високи. Всичките с коси на една плитка^[75]. Хони.

Разсякох веригите на първите четирима. Мечът, режещ желязо, им направи нужното впечатление.

— Как се казваш? — попитах най-близкия.

— Челбек.

— Командвай, Челбек. Корабът е люшкан от вълните към скалите. Насочете гребците. После ще говорим.

Справиха се — нали са елбири. После, вече на котва в тихото заливче, говорихме по-дълго. Казаха ми, че ги събрали от всички колена на хоните, за да подпомогнат похода на Аламир срещу хинците. На тяхна страна се биели отряди от нечестиви йореги и отрепките им и бойните действия се обърнаха — великият вожд започнал да губи войната. По пътя спрели да починат в богат стан на пастири. Старейшините ги поканили на обед да се подкрепят. Имало всичко на

разпънатата сред степта трапеза — вино, месо и плодове. Седнали елбирите и... се събудили обезоръжени и вързани. Оказало се...

— ... че това са йореги — кимнах аз. — И искаха да кажете „аз съм твой“^[76].

— Откъде знаеш?

— Аз не — усмихнах се кротко. — Господарят ми знаеше.

— Искаха да вземат облика ни и да се промъкнат в Чулман!

— И това знам.

— Обаче някакъв смел елбир с един кораб...

— Ат — уточних аз. — Той още не знае, че е елбир. Ако искате да му се отблагодарите, насочете се с кораба на север и след пет дни ще бъдете при устието на Бури-чай. Там той събира воини от целия Хон за голям набег.

Манипулирах ги. Само да не питат, не кой знае колко... И слязох на сушата. Навлязох в степта, праметнах меча през рамо...

[75] Хуните, тръгвайки на война, сплитали косата си на една плитка, а урмийците, от които произлезли маджарите — на три. ↑

[76] В „Сказание за дъщерята на хана“ е казано: „Злобният цар на йорегите искаше те да продадат душите си, защото, ако запазеха вярата си, не можеха да приемат облика им.“ И още: „Вселяват се йорегите в телата на спящите и убитите от тях и в техните образи вършат черни дела.“. ↑

89.

Черният път се виеше като змия по стръмната снага на хълма. Над главите ни се люлееха сплетените клонаци на буките, а долу, между тях, леските, дрянът и дивите къпини бяха вдигнали зелена крепостна стена.

Биляна яздеше пред мен. Бях така объркан, че чак след десетина минути съобразих, че се движим съвсем не безцелно.

— Къде отиваме?

— Да търсим прохода — вдигна тя рамене. После май се трогна от идиотската ми физиономия, защото протегна ръка към скалистите хълмове пред нас: — Ето там.

— Нали каза, че нямаш никаква идея...

— Е, вече имам.

— И защо там?

— Ще търсим самодиви.

Ха! Кой знае защо, това не ме изпълни с особен ентузиазъм. Из попфолка като запечат за тях, на сцената веднага захвърлят гюбеци едни ми ти цицести и чаталести мадами. Обаче аз все виждам присвитите им очи и заврените в лицето ми разни остри предмети.

— И защо? — жално ми висна джуката. — Ти си ми достатъчна...

Успях да я накарам да се усмихне.

— Ако има някой да знае клюките на тоя край, това са моите посестрими.

— Прабаби — поправих я аз. — Обаче... Защо мислиш, че са там, а не тук?

И посочих едни по-ниски и заоблени баири, значително по-приятни за разходка с кон.

— По-непристъпни са за хора и имат пещери.

— Аха — кимнах аз умно.

90.

След обилния обяд умората го надви и Ат задряма на креслото, което му бяха сложили до кормчията. Сънят му бе неспокоен и накъсан, смесваха се било и не било, реалност и мечти, плясъкът на греблата и тишината на унеса.

Разбира се, че най-често пред него бе Боз-бий. Започна от представянето ѝ на джиена... сините очи... бялото лице... светлият кичур коса... Препуска на червен жребец... приближава към него... После изведнъж конят се извъръща и започва да се отдалечава... Разбира, че повече няма да я види... а знае, че просто трябва да извика и ще я върне... Но гърлото му е като затъкнато, езикът му е като огромен килим... червен килим, който не може да помръдне...

Гларус... гларус изкряка. Ат полуотвори очи, видя гърбовете на кормчията и Йоанидис и пак ги затвори успокоен... Не. Преди да ги затвори, мярна огромен леопард, полегнал на носа на кораба. Не може да бъде. Не може... Това примърка умореният му мозък. Пък и шарената котка го гледаше умилено с жълто-кафявите си неподвижни очи и почти му се усмихна: да бе, да... аз съм онова от Суреж...

Е, картината се смени — Суреж. Белокаменната висока стена, която прегражда прохода. Строили са я албанците на Шан Албан Рицав — най-изкусните строители из целия Каф... ето железните врати, дали името на тоя край. Сурежките воини^[77]... И джиенът там, където бе ходил с баща си. Управителят на Суреж, който гледаше в клетка леопард — роднина на кафския барс, изпратен му като дар от персийския цар след поредния неуспешен опит да завладее крепостта...

Чакай... Какво прави леопардът от Суреж тук, на кораба?... Спокойно, това е сън... само сън...

Няма я... Разтревожи се, още не можеше да разбере коя е тази, която я няма... Но сърцето му се сви... ах, как се сви... Като малко птиченце... като сърчице на малко птиченце...

Няма я. Боз-бий. Пак блисна слънце. Откъде толкова слънце?... Леопардът мъркаше от удоволствие. Някак приспивно, кротко... Но Ат се носеше над скалисти хълмове, клисура... Ето — Боз-бий. Опънала лък, стрелата почти опира в гръкляна му... Но той не се страхува, та това е Боз-бий! Колко месеца вече я търси?...

И пак изскочи оня леопард на носа на кораба. Леопард — пък на кораб? Не и в клетка дори... Мърка, изправя се и поклаща глава: защо ти е пък тая Боз-бий?...

И в същото време я видя — гола, покрита само от дългите до коленете ѝ коси. Тя като че ли усети погледа му, извърна се... очите им се срещнаха... Нейните се разшириха от ужас... Ат се учуди, искаше му се да извика: „Та това съм аз, Ат!“... Защо се плаши от него?... Чакай, да не би оная шарена котка?... Не, нея я няма, тя е на кораба. А те са край река... Котката шепне от някакъв друг пласт на света: няма ме... няма ме... И в същото време започна да вижда през очите на Боз-бий. Тя не е край река, в банята е... Затова е без дрехи. От ъгъла, от малка дупчица излиза сива мишчица... Всяка жена се страхува от мишки... Очите на Боз-бий се разшириха. Тя стреля с лък по хора, без да ѝ мигне окото. Нали е ханска дъщеря и майка на бъдещи воители... Но от мишка се плаши и ѝ иде да крещи неистово... А зверчето започва да расте... расте... Изведнъж се оказа, че това е клекнала жена. Изправи се... физиономията ѝ бе остра, с малки черни очички. По-висока от Боз-бий... Почти с глава. Колкото Ат. Тръгна напред. Ат я позна — това е алп-бий Сомор^[78] Нечестивата...

Събуди се от яко друсане — Йоанидис се бе навел над него, държеше го за раменете и побелелите му очи току опираха в носа му. Ушите му изведнъж се отпушиха и чу крясъци, свирещ вятър и грохот на разсърдена вода.

Първо погледна към носа: нямаше, нямаше никакъв леопард... После видя черното небе, вълните, които се силеха да прескочат борда на кораба и сивите облаци, виснали почти до главата му.

— Какво става?

— Това ти разправям! — изрева Йоанидис. — Дойде от никъде!

— Кой?

— Вятърът! Бурята!

Ат се изправи и веднага се разкрачи, за да не падне. Хвана се за кормилото и се огледа. Водата край кораба вреше като подгрята от

огън. Моряците бяха свалили платната и вятърът, студен и бръснещ, се блъскаше като слепец в мачтите и провисналите дебели възета. Греблата махаха отчаяно като пречупени крила. Понякога изчезваха и тогава от този борд се чуваше изплашения вик на робите долу. Навремени увисваха във въздуха, когато корабът се издигнеше на гърба на поредната огромна вълна.

Обаче... Ат видя, че далече, далече сивото свършваше и морето блестеше равно и златно. Обърна се на другата страна — далечен, но зелен бряг. А над него — късче синева.

— Какво става? — успя да отрони той.

— Е, това питам и аз! — извика в ухото му Йоанидис.

Част от моряците бяха зарязали всякаква работа и паднали на колене, с една ръка се кръстеха, а с другата се държаха за нещо неподвижно. Долу, при гребците, ако се съди по виковете, ситуацията всеки момент можеше да излезе извън контрол.

— Към брега — каза Ат.

— Стръмен е, няма удобно място за акостиране — започна гъркът и млъкна.

Бурята се дръпна като ластик към тях и се откри мирен и кротък залив. Ат бавно изтри лицето си — мокро и солено от пръските. Стори му се, че над равната повърхност на две хиляди крачки от него подскочи делфин. Не... Не можеше да бъде.

— Това... — посочи той тихото заливче. — Истинско ли е?

И кормчията заряза задълженията си. Корабът се замята, огромна вълна го метна към плитчините и позлатената вода. В същото време се срути от гребена и към него се засили друга хала с бял запенен връх. Отдолу, от трюма, долетя плач и вой.

Йоанидис скочи към кормилото и с последни усилия успя да обърне кораба с нос към вълната. В този момент отдолу започнаха да излизат първите гребци, изтръгнали веригите си. Няколко моряци се опитаха да ги спрат и бяха смазани. Ат извади мечата си и тръгна срещу разбеснелите се роби.

Следващата вълна помете всичко живо. Ат успя да се хване за някакво въже и мокър, с уста, пълна със солена вода, се тресна в един от бордовете. Видя как край него прелита Йоанидис — сякаш носен на ръце — и пада в бездната зад преминалата вълна.

А идеше следващата.

Корабът вече бе като перце във въздуха.

Още роби излязоха от трюма и видели ада, който се засилваше да прескочи кораба, само успяха да вдигнат ръце за молитва към небето.

И бяха пометени в морето.

Ат успя да направи две неща — да прибере меча в канията и да го преметне през рамо.

После водата го изхвърли извън борда.

[77] Сурежки воители — дагестанци и вайнахи (чеченци и ингуши). Интересно, че вайнахите винаги са подкрепяли българите в кавказките им походи. В армията на Волжка България е имало цели вайнахски части, а по традиция синовете на князете им служели в град Маджара Сюба. ↑

[78] Сомор — алп-бий на разврата, превъплъщава се в мишка. ↑

91.

Пред нас се бе опънало обширно голо пространство — може би километър широко и дълго почти два. Бе обрасло с гъста жилава трева, изпъстрена с лайкучка, бял оман и кантарион. Мирисът на десетки билки тичаше пред лекия ветреца на талази.

— Ето я и пещерата — доволна кимна Биляна.

В левия край на шарената поляна. Почти триъгълен отвор.

— Само дето няма самодиви.

— И да има, спят. Излизат сутрин по росата и навечер. Дори в Париж съществува понятието следобедна дрямка.

Абе, дрямка... За всеки случай сложих ръка на меча и докато прекосяхме откритото пространство, бях на тръни. Е, не че се отпуснах, когато влязохме в сянката на скалите. Сkochих от коня и й подложих рамо, за да слезе от своя. Вързах ги за клоните на една леска.

Биляна вече бе застанала пред входа на пещерата.

— Е? — рекох аз.

Беше бледа и някак несигурна. Присвих очи и се опитах да проникна в тъмното. Стори ми се, че някъде дълбоко нещо се раздвижи.

— Не знам... — започна тя и нададе ухо.

В следващия момент и аз ги чух — тежки стъпки. Какво бе това? Кон? Или слон?... Ами — поне крачещ танк...

Биляна отстъпи и свали лъка. Посегна към колчана за стрела.

Той се появи. Как да го опиша... Нещо като Майк Тайсън. Обаче поне още седемдесет сантиметра по-висок. Зеленикаво кафяв. Плюс плочест. Или люспест? Може би нещо средно между двете. Лицето му бе диво, първобитно, страшно и ако не бяха очите над сплескания нос... Гледаха... Лошо? Не. Кротко? Ами. По-скоро се усещаше, че могат да бъдат много зли и много добри — според случая.

Извадих меча и заставах пред Биляна.

Огромният звяр държеше достойна за ръста му брадва.

Една-единствена мисъл бе обсебила мозъка ми: враг!... На един меч разстояние от Биляна!... И тръгнах в най-обреченото си единоборство.

Съществото бе почти на границата на сянката и светлината. Срегнах пак тъмните очи, които още се чудеха какво да предприемат, извиках и вдигнах меча.

Чух, че Биляна каза нещо. В следващия момент тежък удар ниско в краката ме подкоси. Видях как земята тръгна към лицето ми, а мечът ми вече чука в камъните по земята, проблясвайки на слънцето.

После Биляна ме прекрачи и застана пред чудовището с отпуснати ръце.

Скочих — какво друго можех да направя?... Наведох се за оръжието, но самодивата ме хвана за рамото. Е, поне видях какво ме бе цапнало по кокалчетата... Освен че бе люспест, господинът имаше и поне двуметрова опашка.

— Самодива? — попита той с дебел, гърлен глас.

— Да.

— Странна самодива — поклати глава. После черните му костенурчи очи без мигли се лепнаха на мен. — Човек?

— Да — бързо каза Биляна.

— Странен човек — недоверчиво констатира люспестият. —
Защо сте тук?

— Търся самодивското сборище.

Мина цял век, преди да отговори:

— Ще ви го покажа.

92.

Закъснях... Вълна килна кораба, следващата го заля и той изчезна в бялата й пяна. Тук-там се виждаха човешки глави. Бурята започна да затихва като пожар. Облаците побеляха, раздалечиха се. Острият бръснещ вятър стихна. Остана да ври там, където още плуваха хора...

Слънцето се измъкна като от чувал и лъсна над мен. Закръжих над единствения оцелял плувец.

Ат. Беше Ат.

Морето се успокои като помилвано дете. Но Ат се разтревожи и замаха учестено с ръце. Сниших се още. Какво ставаше?... Акула? Или йорег го атакува във водата?

В същото време го усетих. Албастий. Той беше тук. Нещо повече — той бе навсякъде под мен.

Водата изстиваше. Затова Ат махаше така неистово.

Почти се успокоих. Така беше, така трябваше да е. Албастий щеше да замрази залива, ледът щеше да гони елбира от Дуло и почти щеше да го стигне... Почти.

Албастий се бе разстлал като тънка, прозрачна мъглица над залива и цялата му огромна енергия бе впрегната да охлажда.

Обаче... имаше и нещо друго. Смущаващо.

Ледът изпреварваше Ат. Според описаното в учебника Албастий го застигаше почти до брега. Поредното щракане на ледените зъби захващаше бойната плитка на човека, той я срязваше с ножа си и с последно усилие успяваше да се измъкне.

Сега обаче ледът настъпваше от две страни: отзад и отпред.

Сниших се още.

Двайсет метра преди да се срещнат... Десет... пет... два...

Направих единственото, което ми дойде на ум: спуснах се над Ат, сграбчих го с нокти за кожената риза и го вдигнах. Уф... Беше елбир и тежеше като елбир. Ледовете се събраха с хищно пукане.

Ботушите на Ат, пълни с вода, се влачеха по синкавата повърхност и стържеха с неприятен звук.

Ето го и брега... Успях.

Пуснах го на пясъка, кацнах до него и веднага се превърнах в човек. Извадих меча си и се огледах.

На далечната дюня жълтееше петно, което ми заприлича на леопард. Тръснах глава и видението изчезна... Изсъхнал храст. Просто изсъхнал храст. Отместих поглед.

Тъкмо навреме — по брега към нас препускаше конник в черни доспехи и на вран кон.

Албастий.

Ат се размърда, изправи се. Олюляваше се, но при вида на атакуващия се разкрачи в бойна стойка и изтегли меча от канията на гърба си.

Разбира се, че Албастий атакува мен. Това е основно правило — отстраняваш първо по-силния и по-опасния. А господарят на Тама виждаше, че съм алп. И то непознат. Посрещнах удара — слаб беше. Албастий бе изхабил огромни сили, за да разбушува морето и да заледи залива. Задържах остриетата горе за миг и минах вдясно, буквално под копитата на коня.

Тама-тархан залитна в обратната посока и в същото време Ат нанесе посичащ удар по задницата на коня.

Рев. Или изцвилване?... После целият конник се разпадна като счупен порцелан и изчезна в пясъка.

93.

Това бил Горян бе! Змей! Тилилейски при това!... И още по-интересно — от него и събратята му се пръкнало котилото на шарканите. Да, ония дребосъци от Самодивия с рязаните куйруци. Събира се самодива с тилилейски змей и — хоп! — шарканче! Чудо! И се натискали, по човешки казано — връзки трябвали, та да се включиш на змей!

— Тилилейските змейове се считат най-подходящата партия за една самодива, защото се раждат предимно момичета. И са много умни. Така да се каже, генетично те ни подхождат най-добре. Затова и нашите сборища ги правим обикновено край техните пещери.

Абе, генетика... Глупости. Като гледам размера на това, което на всички от мъжки род ни виси между краката, едва ли предпочитанията на жените лежат само на научни основи...

— Баща ти сигурно е змей — изчетках я аз.

Искрено го желяех — друго си е Горян да ѝ е роднина по права линия. Обаче тя ме попари:

— Те са толкова малко, че падне ли ѝ стоден случай, самодивата не гледа роднинство.

И като ме видя как се сгърчих, се закиска в шепите си.

— А баща ми е шаркан.

Та тъй — вървахме малко. Почти километър. И ето ни при самодивите.

Никога няма да забравя тая картина: залязващо слънце, кървав хоризонт и на неговия фон — летящи самодиви.

Бяха поне тридесет. Десетина бяха на поляната, щураха се из тревите или просто седяха и си говореха.

— Горян! — изпищя тънък гласец.

И имах възможност да видя щурма на дузина крехки женчета връз огромен мъжага... Бях свидетел на нещо подобно на концерт на един попфолк певец — нахвърлиха му се едни тинейджърки. Както вика един мой приятел: дай, Боже, всекиму, но не забравяй и мене... То

не бяха венци от цветя, то не бяха целувки, то не бяха сладни потупвания по люспите (или плочките)... Ще ми разправя Биляна... генетика — глупости!

— Аз съм Русана — чух глас почти в ухото си.

Една от типичните самодиви-войници — мускулеста, ниска и с плоски гърди. Но с ведри очи, широка усмивка и никакво оръжие из яките си ръце.

— Ако не беше с нея — и тя посочи Биляна, — и теб щяха да посрещнат така.

Доброто ми възпитание — кълна се, само то! — не ми позволи да изразя съмненията си. Пък и тя не изчака да отговоря — обърна се към моята спътница.

— Самодива си — каза категорично. — Но не съм те виждала в нашия свят.

Биляна отвори уста да отговори, почервеняла, но Русана я пожали:

— Може би съм остаряла и вече забравям. Заповядайте!

Въведе ни в пещерата. За моя изненада там не беше тъмно. На сантиметри от грубите тавани плуваха светещи кълбета с големина на юмрук. Били подарък от йорегите срещу направена услуга.

— Каква услуга? — попитах с лошо предчувствие.

Все пак съм българин. И да мразя това дяволско племе ми е в кръвта.

— Албастий ползва няколко дни една от Болестите. Хора нападнали едно от най-доходоносните му имения — Златния кладенец.

Тъй. Те, хората, като чуят за злато... Пада им се. Само дето нещо ме боцна под лъжичката... Абе, Чакар не го ли споменаваше тоя Златен кладенец?

Обаче мина и замина — ами то вътре ни чакаха едни софри... И вино! За жените вече споменах...

94.

Ат впери очи в пясъка, където изчезна конникът, после ги вдигна към мъжа срещу себе си. Мечът му продължаваше да е вдигнат за удар.

— Кой си ти? — преглътна сухо.

Огромният воин прибра меча си в ножницата и го преметна през рамо.

— Този, който те извади от морето — каза бавно и се огледа.

— Орелът?

— Прибери това сечиво — предложи мирно. — Не беше орел.

Човекът послушно свали оръжието си и се опита несръчно да намери отвора на канията.

— А какво?

— Алп съм.

Ат едва не се поряза. Отказа се да прибира меча. Огледа го внимателно. Приблужи, пипна го.

— За първи път ми е — призна, но трескаво мислеше. — Барис ли си?

И преди да получи отговор, извика победоносно:

— Видях те!

Алпът само вдигна вежди.

— Там, на кораба!

— Сигурен ли си?

— Винаги съм знаел, че си барс. Но там, на носа, беше леопард.

Високият се извърна към дюната над тях и се втренчи в нея. После внимателно се огледа наоколо. Притвори очи и стоя така, заслушан в нещо дълбоко в себе си. Тръсна коси.

— Не — каза бавно. — Но разкажи ми за това.

Ат послушно кимна. Когато свърши, алпът мълча дълго. Лицето му потъмня, набръчка се в страшно усилие и пак се отпусна.

— Да тръгваме.

— Къде? — учуди се Ат.

— Как къде? Да търсим Боз-бий.

Вече от другата страна на дюната Ат се сети.

— А този... черният конник?

— Него ще го срещнеш пак.

— И?

— Ще го победиш — уверено каза алпът.

Вървяха повече от час, всеки зает със своите мисли. Ат спря, избърса потта от челото си и попита:

— Кой беше той?

Чакар спря, погледна към слънцето с досада и вдигна равнодушно рамене:

— Албастий.

95.

Отначало си помислих: Барис е. Лъгали са, че не може да се върнеш във време, в което съществуваш. Обаче после си понапънах мозъка и горчиво се усмихнах в себе си. По това време Барис вече е бил проникнал в подземията на Тама-тархан и се е лутал из лабиринтите им като къртица. Та нали това е било най-силният ход на светлите сили в тая война... Не, не беше Барис.

Тогава?

Беше силен. Много силен. Фактът, че не можех да го „хвана“ ясно, бе достатъчно красноречив. А по това време историята не бе отбелязала тук да се навърта същество от такъв ранг.

Затова тръгнах с Ат. Не толкова, че се опасявах за него, колкото че не знаех каква следваща крачка да предприема. Просто се пуснах по течението на случващото се, то ме носеше кротко...

И мислех, разбира се.

Пак се бях провалил. Операция на великите алпи... ва банк... Глупости. Те наистина бяха заложили само на мен и Делян. Ние двамата бяхме техният юмрук тук. А аз... Детски фантазии: зад гърба ми си чешат егото... Залогът бе много, много голям. Нашето бъдеще. Моето бъдеще. На Делян и неговия народ. И на всички, които имаха печата на Тангра в аурата си. Великите алпи бяха започнали операцията не за да си припишат славата, а защото вече минутите, не часовете, бяха важни. И моето поколение след двайсет, трийсет, най-много четиридесет години щеше да я завърши. Затова бяха пратили мен — някой от нас, младите, трябваше да е в час от първата до последната секунда.

Обаче... обаче във вражеския лагер бяха разбрали и ни противодействаха. Заедно с нас, тримата, бе минал и техен шпионин.

Шпионин?

Не, шпионинът само събира информация. А това бе същество с огромна сила и правомощия, защото то вече и действаше. Опитваше се да промени историята и не се боеше за последствията. Какво опитваше

— то я променяше! И то ловко. И с размах. Наглед всичко беше в наша полза. Елбирите и пристигналите на помощ алпи не изтребват йорегите в Кашан и се запазва силата им там. Хитро! Значи внимателно бе следил дебатите у нас и познава изводите ни от войната тогава.

Обаче какво би променило това в бъдещето? Ефектът на пеперудата... Щеше ли махът на крилата ѝ да доведе до ураган в Ню Йорк? От пръв поглед — ще го помете, небостъргач връз небостъргач няма да остане там! Ако въобще се стигне до вдигането им... Атила не се събира с Боз-бий и не се раждат синовете му... Няма велик съюз на племената с печата на Тангра в аурата си... Няма я Велика България... Степните народи остават диви и откъснати от света, а Тангра — един малък и жалък бог на варвари, хранещи се с полусурово месо...

Глупости.

Историята е многовариантна. И когато нещо не се случи, замества го най-близкото. Поп Кръстьо никога няма да замени Левски. Вътрешната организация ще я създаде Волов или Бенковски. Атила ще си вземе друга жена и Ирник пак ще се роди — може би с друго име. Племената, които признават волята на Тангра над себе си, клокочат от сила, в тях всяка минута се ражда дете или кон, които трябва да ядат. И техният естествен път е на запад, където са се настанили вече силите и народите на Иисус. И ако Тангра не ги поведе, те ще си потърсят друг бог, който да ги обедини в юмрук и да го стовари към топлите морета и зелените равнини. И ако Кубрат не се роди, Велика България ще я направи Гостун от Вокил или Азаркан от Угаин.

Така е. Идва момент, когато смъртните водят боговете напред. И ако те не вникнат в нуждите им, хората ги изоставят.

Ето затова бяхме загубили войните с Големите богове. Не те бяха големи — ние се бяхме оказали малки.

И ето — след хиляда и двеста години пак бяхме поставени на изпитание. Тези, над които имахме някакво право, пак бяха събрали сили и търсеха нещо и някой да ги обедини в името на тяхното оцеляване и възход.

Старите се бяха провалили.

А моето поколение?

Ех, жълтоклюнчо! Остави стратегическите планове. Имаш малка, отвратителна, тежка, опасна, важна и непосредствена задача.

Кой е минал с теб назад във времето?...

96.

Изкарах най-хубавите шест дни от живота си. Трапезата бе постоянно сложена и когато не се въргаляхме в постелите (а ние много се въргаляхме!), пиехме вино и медовина, смесени с поци. Вдигахме наздравици с непознати — хора? върколаци? алпи? вещици? йореги? — казва ли ти някой какъв е и за какво се бори... Сигурно така са живели в най-безгрижните си дни олимпийските богове... После с други се къпехме в топлия извор в последната зала на пещерата.

Ако имаше нещо в повече от яденето, пиенето и спането, то бе сексът. Всички се чукаха като за последно! Някои от момичетата ги виждах по няколко пъти и то с различни мъжкар.

Естествено, най-заеет бе Горян. Впрочем него не го видях да яде или пие. Той все... абе, таковаше. С различни, я. Какво да правиш — генетична предопределеност.

Ааа, Биляна беше само с мен...

97.

Това е въпросът на въпросите. Защото знаеш ли кого търсиш, намираш го. Такъв е светът на богоподобните — имаш ли името, имаш всичко.

Но първо трябваше да заведе Ат където трябва. В Кашан. Да го срещна с Арбуга и да се уверя, че всичко ще протече без инфекции. А че ще е така, почти не се съмнявах. Всичко досега бе за отвличане на вниманието.

Главното беше синът на Делян и Биляна. И Тулпар. И най-вероятно мистериозният ми противник бе някъде край тях и вършеше своето.

Няколко пъти се изкушавах да оставя Ат и да прелетя разстоянието. Обаче... Ако пак греша?

После, по средата на пътя, ме загложди идеята да го хипнотизирам и преромя Записите му. Да се върна там, в средата на бурята, и да видя що за звяр се търкаляше на носа на кораба. Твърде лесно би било... Сигурно го бе изтрил. Или просто бе показал толкова, колкото трябва. Едва ли бих могъл да го идентифицирам от тях.

Истината беше някъде край мен. В мен, ако щеш...

Е, стигнахме живи и здрави устието на Бури-чай. Без никакви приключения. Кое то само ме караше да мисля, че пак бях сгрешил — щом тук липсват приключения, значи стават някъде другаде... Край Делян и Биляна.

Изкачихме висок хълм и пред нас лъсна реката с цялото си великолепие. Посочих на Ат разпръснатите къщи и стърчащите кули и казах:

— Ето това е мястото, където ще се срещнеш с твоите войници и ще започнеш своя поход срещу чичо си.

Той отпусна присвитите си очи, извърна се към мен и кимна.

— Има още десет дни до деня на срещата.

— Повярвай ми, това ще са едни от най-трудните дни в живота ти!

— По-скоро скучни...

— Скучни? — избухнах аз в смях. — Това е последното, което може да се каже за тях!

Не му се вярваше. Изгледа ме недоверчиво. Та пътуването ни бе минало така мирно и кротко! Май почти не вярваше, че съм алп.

— Върви — кимнах му към хорското поселище долу. — Там вече те чака Арбуга. Ще чуеш нечуваното и ще видиш невижданото. Уповавай се на Тангра и ще успееш!

Хвърлих му поводите и на моя кон. Ат се метна на своя, плесна го по задника. Спря долу, в ниското, извърна се към мен и извика:

— А ти?

98.

Още с влизането в укрепената със земен вал и дървени палисади крепост стражниците на портата го попитаха дали той не е Ат от Дуло. И когато чуха утвърдителния му отговор, напътиха го към хана на гусларите, където го чакал Арбуга. Ат огледа поляните извън укреплението — никъде не се виждаха разпрегнати коне и разтворени шатри на стануващи войници. Изхъмка неодобрително и пое по мръсна уличка, застлана с каменни плочи.

Вече връзваше конете на коневръза, когато отвътре излетя побратимът му и го прегърна. Беше отслабнал, почернял и със заплетени на три плитки коси. Когато го отдалечи от себе си и срещна очите му, се сепна — толкова мъка никога не бе виждал в тях.

— Какво е станало? — попита той с лошо предчувствие.

— Танбит — изохка Арбуга.

Щеше да попита за най-лошото, но се уплаши.

— Какво Танбит? — промълви със стиснато гърло.

— Отвлечена е.

Отдъхна си. Бога ми — отдъхна си. Такива неща бе преживял за няколко месеца, че това му се стори наистина дреболия.

— Хинци? — попита с облекчение. — Или масгути?

Арбуга се плесна отчаян по бедрата. И изплю камъчето със сълзи на очите:

— Аждаха.

Ат успя само да повтори с виснала устна:

— Аждаха?

Арбуга започна да разказва объркано. Скачаше от едно на друго. Ат го слушаше търпеливо, от време на време задаваше въпроси. Е, накрая долу-горе сглоби какво се бе случило.

Когато се разделили, той поел към родния си край. В Буляр^[79] спрял и нали имал много спечелено злато, решил да купи сватбени дарове на Танбит. Харесал много неща и ги взел. Един търговец му предложил сватбена премяна от румски сукна. Харесал ги Арбуга,

обаче му се сторили, че са прекалено големи за любимата му. Извикали шивач и той казал, че за три дни ще ушие нови. Намерили момиче с ръста на Танбит...

— Просто не е трябвало да се спиращ — поклати укорително глава Ат.

— Не трябваше — омърлушено се съгласи Арбуга.

Изпратил вест по нарочен човек до близките си, че до пет дни ще се върне — да се стягат за сватба.

През това време обиколил най-големите родове на Урми и уговорил старейшините да му дадат войници за поход на запад. Върнал се в Буляр, взел готовите сватбени дрехи и потеглил за своя роден край.

Когато влязъл в аула, вместо радост и прегръдки, срещнал само наведени глави. У дома го чакало погребение — майка му умряла... А Танбит...

Близките му разказали, че преди два дни дошъл той, Арбуга.

— Ти? — не се учуди много Ат.

Така си помислили те. Дарил всички богато, пили, играли. Младоженецът бил все уморен и криел очите си. Оправдавал се с дългия път и тежката война. Късно следобед младите се отделили в опънатата за тях съгласно обичая юрта. Майка му усетила нещо нередно, защото все заничала в лицето на сина си. Сетне останала до входа и кършела ръце...

После... После Танбит се развикала. Майка му влязла вътре... Притичалите мъже я намерили припаднала. А от него, Арбуга и Танбит нямало и следа. Майката се свестила за малко — колкото да се каже, че в юртата не е бил синът ѝ.

— Кой? — попитали мъжете с мечове в ръцете. — Кой?

— Йорег — успяла да каже тя. — С рог на челото^[80]...

И си отишла от този свят.

Погребал я. А вечерта останал под голямата топола, която тачели като Бат-Терек, и се молил, без да притвори очи. Рано сутринта, тъкмо когато слънцето позлатило върховете на свещеното дърво, се унесъл и видял Аждаха да крачи през степта, праметнал през рамо годеницата му. После чул глас, че Тангра ще бди над честта ѝ толкова дни, колкото може да живее с хвърлените от сватбарите сребърни монети алп-бий Чак-чак^[81].

— Чак-чак е закрилник на семейството и живее скромно — усмихна се окуражително Ат. — Имаме достатъчно време.

Арбуга поклати глава.

А когато се събудил, до него стоял бял лебед. Кротко, като че ли цял живот е бил сред хора. Колобърът на рода говорил с духовете на предците и те казали, че птицата е изпратена от тях.

— Ето го — посочи Арбуга.

Красива, величествена птица. Толкова нелепо изглеждаше сред домашните птици на ханджията!

— Той ще ни заведе в леговището на Аждаха — каза уверено младият мъж.

Ат се сети за случилото се с него преди дни. Ястребът, изтръгващ го от зъбите на оживелия лед... После думите на някак уморения огромен воин, твърдящ, че е алп. Изглежда предреченото от него се обличаше в плът.

— Ами да тръгваме — рече Ат и намести меча на гърба си.

Белият лебед^[82] се стресна, приклезна, разпери криле и тежко, достолепно се отлепи от земята...

[79] Буляр (Биляр) — голям град, за известно време и столица на Волжка България. ↑

[80] Отличителен белег на злия Аждаха е както страстта му към кобилите (вярвало се, че ако някой яхне кобила, той непременно ще го погуби) и девиците, така и рогът на главата му. ↑

[81] Чак-чак — алп-бий на брака, в нейна чест на сватбата върху булката посипвали сребърни монети. ↑

[82] Лебед — свещена птица за староунгарските племена. Прародителят им Лаиш се влюбил в красива девойка, която се къпела в река Дуло-су. Когато го видяла, тя се уплашила и отлетяла като лебед. Дълго я търсил и я открил край голямото езеро Сабан-кюл. ↑

99.

На седмия ден Биляна попита Русана къде е входът за света Тама. Тя я изгледа внимателно.

— Най-лесно ще го откриеш, ако хванеш някой йорег и му погостуващ.

— Момичетата ми казаха, че е рисковано — изплъзна се като сапун нашата.

— Така е. Влюбват се и не искат да ги пуснат обратно.

Млъкна, без да сваля очи от нас.

— Вие дойдохте за това, нали?

— И за това — намесих се аз.

Русана въздъхна.

— Посестримите ни, които обслужват Орисниците, ни предупредиха, че тук ще става нещо. Какво? Не знаят... Или се страхуват да кажат. Обаче и аз го усещам. Съвсем скоро Кашан няма да е същият. Какъв ще е? По-добър? Не вярвам.

Замълча, очаквайки да кажем нещо. Поклати глава:

— Следих ви — къде нарочно, къде без да искам. Какви сте вие двамата? Човек — да. Самодива — да. Всичко уж ви е на мястото, ала... Като чужденци сте.

Кимнах неопределено. Просто защото тя очакваше да направя нещо.

— Но лошо във вас няма. Няма.

Тоя път мълчахме дълго.

— Добре — каза тихо. — Ще ѝ покажа входа за света на йорегите.

И кимна към Биляна.

100.

Аз ли, човече?

Виждам, че окайваш участта ми. Мислиш, че твоята е най-тежка. Завиждаш ми. Е, ако бъдем честни — малко.

Повярвай ми, хич не е лесно. Особено когато си млад. И бог. Всички чакат на теб и щом я окъсат, първата им работа е да вдигнат очи към небето и да проточат глас „Боже, помогни!“

А има едни — Делян и Биляна. Не викат. А в дадения случай трябва...

101.

Храстите се отвориха с ужасен шум, млада липа просто бе прекършена като стрък трева и на пътя пред нас се изпречи огромен мъжага. Почти два пъти колкото мен. А! И с бича глава. Изрева точно като разгонен бик, а от ноздрите му излезе пушек (или просто прах?).

Конете ни подивяха. Първо моят, а после и Биляниният се изправиха на задните си крака. Моят се срина встрани от пътя, аз отхвъркнах от седлото и се стоварих в ниските храсти. Падайки, успях само да отбележа, че същото се случи и със самодивата.

„С бича глава... с бича глава...“ — повтарях си за успокоение аз. Значи алп. Събрат на Чакар. Приятел. Задължително приятел...

Вятър! Вървеше към изправилата се Биляна и явно нямаше намерение да ѝ се извинява.

— Хей! — извиках аз.

Всичките ѝ оръжия бяха окачени на коня, който вдигаше пушилка по пътя обратно. Имаше само нож и го извади с широко отворени очи.

Чудовището просто протегна ръка и я хвана за косата. И я повдигна. Самодивата увисна във въздуха и отчаяно се опита да го стигне с острието на оръжието си. Не би — ръката ѝ бе по-къса от израстъка на бичеподобния.

Е, какво... Изтичах към тях, вадейки меча от ножницата на гърба си. Беше почти с две глави по-висок от мен. Подвоумих се и забих острието в хълбока му.

Не искам да си спомням какво последва... Листата на околните дървета окапаха от грозния рев, който излезе от раззиналата се към небето паст. От конвулсията на ръката му Биляна излетя и падна на десетина метра зад мен. Само си помислих: „Дано не се изправи... дано изпълзи към гората...“ И заех бойна стойка.

Звярът се нарева бързо. Наведе лице към мен — в очите му горяха огънове, над които аз се въртях във вид на чеверме. От раната на задника му струеше кръв на тласъци. Той я притискаше с огромната

си длан, а в другата размаха окастрен бор, който явно ползваше за копие.

Беше бавен. И ядосан. А това дава някакво предимство... Изпреварих удара и отскочих. Острието се заби там, където стоях преди миг. А аз посегнах към свивката на коляното му.

Нов рев. Май камъните в радиус от километър се напукаха... Кракът му поддаде и чудовището рухна на коляно. Но копието пак бе вдигнато за удар.

Отскочих. Обаче Биляна бе решила да играе спасителката Памела Андерсън и застана пред мен.

Добичето въобще не се замисли — даже ми се стори, че зад болката избухна тържество и радост. Явно не бе хетеросексуален. И удари.

Успях да я блъсна. Търкулнахме се двамата в прахта на пътя. Мечът ми отхвъркна. Гигантският крак, обут в нещо средно между кубинка и ботуш, увисна над мен и когато вдигнах ръце да се предпазя, за да не ме размаже, през пръстите си видях, че просто ме прекрачи.

Искаше Биляна.

Ритнах го в кървящото коляно. И тъкмо да си запуша ушите, за да отърва поредната доза вредни децибели, видях, че от небето се спуска Супермен...

Чакар бе. Чакар.

102.

Егати късмета — бяха налетели на Мал^[83], алпа на разбойниците. Сега. Защото в моето време с годините и активната възпитателна работа на неколцина от великите алпи той се бе кротнал и бе получил от Тангра в знак на благоразположение животновъдството. Обаче сега бе разбойник и действаше като такъв. И проявяваше определено нездрав интерес към Биляна.

Кацнах пред него и се изправих във вида си на алп. Почти се блъсна в гърдите ми и спря. Дишаше тежко, пръски пяна от устата му паднаха на раменете ми. Миришеше отвратително.

— Спри — заповядах аз.

И протегнах към лицето му чигендека, който извадих от Тунай. Е, не може да не се подчини... Дори и Мал.

— Кой си ти? — изпръхтя той и лигите му полепнаха по перата на главата ми.

— Чакар.

— Не познавам такъв алп! — изхриптя с изкривена мусура и в очите му пламнаха опасни огънове. — Няма такъв алп!

Биляна и Делян застанаха от двете ми страни с вдигнато за удар оръжие.

Чигендекът има и други свойства, освен да приканва към послушание. Той напипва най-големия страх на низшите и им въздейства чрез него. Само миг след като заглъхна ревът му, в ръката ми се появи бич и разлюля въздуха с плясъка си.

— Подчинявам се — изхриптя Мал и се сви като бит.

— Защо си тук? — попитах, колкото да спечеля време и да се сетя — алпът имаше роля в събитията, които се разиграваха в момента.

Престори се, че оглежда раните си. О, човекът от Имен го бе подредил добре — в задника и коляното. Кимнах одобрително към Делян. Е, чигендекът не чака покана — като жив е. Бичът пак израсна от него и се размърда като огромна змия.

— Бях при Кубар^[84] — призна бързо Мал.

Той пък какво правеше тук? Опа... сетих се.

— Заведох му коня Тулпар.

Ами да — това беше. Кубар бе получил Тулпар от Куян^[85], алпа на крадците. Оня, гърбушкото, който вървеше подир Ат и успя да му пробута старото корито с капитан Йоанидис. И тъй като конят упорито не му се подчинявал, решил да се подмаже на алпа-мълниеносец. Тъй и тъй, знам, че ти е вменено да поразяваш крадците, обаче ето ти тоя кон... Като ме видиш, че пипам чуждо, непременно ли трябва да уцелиш? Нещо такова му казал. И Кубар се полакомил. Яздил Тулпар известно време и го разменил с Бат-Терек за хванатия за поредна пакост Мал. А Кубар, който бе във вечна свада с него заради подлите боцкания през килимчето си, с радост го поел. И го яздил като кон, пришпорвайки го с острието на меча си. Обаче му омръзнало — къде Тулпар, къде говедо като Мал. Предложил му: намери ми коня и ще те освободя от клетвата да ми служиш. И гадината успяла да хване жребеца.

— И сега той е при него, така ли? — идеше ми да викам от радост.

— Поне беше — поля ме със студена вода Мал.

— Защо?

— Имаше гост... — започна той, но мярна нервно към спътниците ми и млъкна.

— Гост? — повторих аз с лошо предчувствие. — Какъв гост?

— Чужденец — вдигна той рамене. — Не го познавам.

Показах му с очи юмрука си, в който стисках чигендека.

— Искаше Кубар да удари с мълнията си нея.

И кимна към Биляна. Тя подскочи, а Делян вдигна очи към ясното небе. Успокои се — отде да знае, че на Кубар не му трябват черни облаци... Вторачих се в самодивата. Имаше... имаше изменения в аурата ѝ. Като на...

— Видях ги на пътя — замърмори Мал. — Пътят е мой. Особено в Тилилейската гора. И Кашанската, щото тя е по-лоша и от Тилилейската. Защо да не взема аз възнаграждението, което дава този чужд богоподобен?

Да. Биляна изглеждаше...

— Разкажи ми повече за този богоподобен.

Мал набърчи бичето си чело и мозъкът му се напъна, като че ли щеше да оре.

— Има... ъ-ъ-ъ... маниери на... ъ-ъ... котка... — започна да си спомня бавно, с усилие и на пресекулки.

От това по-ясно — здраве му кажи. Котка... Обаче голяма-голяма...

— А Тулпар? — прекъснах го с лошо предчувствие. — Той пък какво общо има с чужденеца?

— Харесвал го и държал да го има — просъска злобно алпът. — Аз, ако знаех...

А ако аз знаех, глупако, ако аз знаех какво трябва да направя в момента...

[83] Мал — алп на разбойниците; по-късно се почита и като покровител на животновъдите. Превъплъщава се в бик. ↑

[84] Кубар — алп на мълниите и гръмотевиците. ↑

[85] Куян (Кук-Куян) — един от най-колоритните алпи в митологията на прабългарите. Ако трябва да се характеризира с две думи — Марко Тотев. Все мечтае и крои планове за могъщество и власт и все си пати здраво. Отначало го почитали като алп на мошениците и разбойниците, а после — на търговците. ↑

103.

И представяш ли си, изрита това добиче. Онова бе, с бичата глава. Като пиян каубой още по-пиян индианец в уестърн. И онова ми ти страшилище се изнесе на пета скорост. Само шлейф от прах няколко минути напомняше, че е имало някой при нас.

После Чакар се хвърли към Биляна. Накара я да изпъне ръце като млад войник пред фелдфебел и опъна длани на десетина сантиметра от корема ѝ. Трийсетина секунди така... Лицето му почервения, пожълтя, почерня. Олюля се и аха да се гътне. Ръцете му паднаха като отсечени и копелето пребледня мъртвешки.

104.

Надвечер лебедът кацна в подножието на няколко високи хълма, обрасли с рядка гора. Ат и Арбуга хапнаха набързо, намериха изворче и напълниха меховете. Зачакаха птицата да полети. Досега тя диктуваше кога ще пътуват и с какво темпо.

Не би. Лебедът се топна в близката рекичка и сякаш забрави за тях.

— Сигурно ще преспим тук — предположи Арбуга. — Да разседлаем конете.

— Вече сме в Кашан — поклати глава Ат. — Трябва да сме нащрек. Ще поогледам наоколо.

Върна се по-бързо, отколкото предполагаше един обстоен оглед.

— Ела с мен! — извика с нисък глас на побратима си.

Заведе го на невисока могила. Вече се бе стъмнило. Горе грееха звездите, луната бе бяла и голяма. Светът бе потънал в млечната ѝ светлина.

— Виждаш ли? — тайнствено попита Ат.

Арбуга се обърка, но след миг се изпъна като струна. На около петнайсет минути път от мястото, където стояха, под върха на най-големия хълм, се виждаха да светят в кръг огньовете.

— Огън? — ахна Арбуга. — В този пущинак?

— Десет — усмихна се Ат. — Преброих ги.

— Дали това не е краят на пътя ни?

— Ще ми се да е така.

Оставиха конете и тежкото оръжие пред рекичката, където дремеше лебедът, и се затичаха нагоре, към блещукащите светлинки. На около петстотин крачки се разделиха и се запромъкваха от две различни посоки.

Птицата ги бе довела на точното място.

Пред входа на пещера в скалите бе опъната огромна шатра. Около нея бяха запалени седем огъня. Полите ѝ бяха вдигнати.

Вътре, сред десетки застлани килими, възглавници и ниски софрички, отрупани с плодове и бокали с напитки, седеше Аждаха. А срещу него с наведена глава — Танбит, облечена в белите си сватбени дрехи.

Току до шатрата стоеше на колене възрастна жена, която явно ги обслужваше.

На стотина метра от шатрата и с гръб към нея, край огньовете, пристъпваха от крак на крак стражници-йореги. Ат ги огледа внимателно — следяха ли околността или ушите им бяха насочени към пикантната сцена зад тях отзад, как са въоръжени... Усмихна се с вълча усмивка — за него те вече бяха мъртви.

105.

Всичко се бе оказало толкова елементарно. Стратегии, тактики, сметки, анализи... Бе достатъчно просто да ги оставя сами и целта на Тангра бе постигната: вече имаше нов Атила!

Изтървах се:

— Трябва вече да се връщаме.

Само дето не заскачаха от радост.

— Кога? — викнаха и двамата в един глас.

— Тия дни — отвърнах уклончиво. — Имаме да свършим някои дреболии.

Наистина дреболии — на фона на най-важното оттук нататък. Кое ли? Да върна обратно в моето време самодивата Биляна.

Вече никой нямаше да се опитва да убива Делян. И аз не ги интересувах.

Номер едно бе Биляна.

А поръчката вече бе дадена...

106.

Когато Ат се върна на мястото, където се бяха разделили с Арбуга, той вече бе там.

— Видя ли? — попита възбуден.

Той сложи ръка на рамото му.

— Успокой се.

— Спокоен съм, о, колко съм спокоен!

Честно казано, не бе сигурен дали той самият щеше да се върне обратно, ако на мястото на Танбит бе Боз-бий.

— Ще слезем обратно. Ще вземем конете и оръжието. И тежко им!

107.

Литнах високо в синьото небе. Къде? На гости. На гости на Кубар.

Познавам го, как не. Дали е лош? Не. А дали е добър алп? Е, не. Той си е просто... алп. Особняк. Син е на великия алп-воин Барин, Сивия вълк. Когато Тангра забранил войните между алпите, той се отказал от своя меч-мълния. В съчетание с избухливия му нрав и воинските му умения никой нямал шанс срещу него. Та заспорили синовете му Теку и Кубар кой да наследи бащиното оръжие А момчетата огнени. Абе, синове на Барин... Ще се избият! И тогава Барис им предложил: нека всеки да го носи по хиляда години. Хвърлили жребий — спечелил Кубар. И вместо да върши главното си задължение — да удря с мълнии крадците и лошите по Земята, — веднага тръгнал да налага волята си над останалите. Нашляпал го Тангра... И сега Кубар е сърдит и не идва на Чулман, не стои и на земята. Рее се по облаците на килимчето си. Е, от време на време, по-скоро от скука и да замаже очите на Тангра, току тресне някой долу... Обаче е толкова немарлив, че май по-често страдат съвсем благочестиви хора... Мързеланко. Много обича да се излежава. И затова е вечно в спор с Джил — алпа на ветровете. Духал му, студено му било... А оня е голяма закачка. Току докара Мал от пътищата и говедото му с говедо боцне спящия Кубар през килимчето. И тогава гледай какво стрелбище настава!

Е, не се учудвайте, че искрено се надяхах Кубар да спи.

Разбира се, че спеше. И Тулпар беше наблизно — лежеше сресан, пригладен, с десетки мъниста и пискюли по гривата и опашката си на китна морава под реещото се във въздуха килимче. Дадох му знак да си трае и кацнах до алпа.

Не се събуди. По-зле и от бебе... Изчаках двайсетина секунди. Чак не приличаше на жив. Надвесих се над него и разперих крила над главата му.

Какво може да има в главата на такъв могъщ алп? Изненадващо дребни неща... Ядене, пиене... спокойствие... Много кеф от спането... Караница с брат му. Дълъг философски спор с Барис — другия сърдитко измежду алпите... Ето Мал. Тулпар. И чужденеца... Наистина имаше нещо от рода на котките... Колко? Явно бе силен. Много, много силен, защото отразяваше опитите да вляза в спомена на Кубар, а оттам и в него. И все пак... Как да обясня какво усетих... На непознатия му беше кеф, че е там, в облаците... Погледът му към синевата, птиците по-долу, облаците... Това не бе поглед на богоподобен, който рядко лети. А уж бе котка...

Кубар се размърда — бях се увлякъл и краят на крилото ми го гъделичкаше по носа.

Измъкнах се внимателно и прехвъркнах при Тулпар. Изправи се възбуден, току да изцвили. Само това оставаше — да събуди Кубар. Отиде ми перушината, преди да съм успял да му обясня кое-що... Развързах го и оставих на негово място чигендека.

108.

Увиха копитата на конете с парчета кожи и ги поведоха пешком. Всеки направи по един широк полукръг и заеха местата си.

Ат бе сложил стрела на тетивата, а други две държеше между зъбите си. Когато чу бухането на бухал, застреля най-близкия йорег и пришпори коня си. Вече бе поставил втората и я изстреля от десетина метра в гърдите на другия страж. Третият вече се бе извърнал към връхлитащия конник и бе вдигнал щита пред гърдите си. Прицели се по-внимателно и бе възнаграден — улучи го в окоето.

Пришпори жребеца покрай един от огньовете и видя, че Арбуга изпраща стрела в последния изправен йорег. И тъй като вече бе готов за стрелба, пусна и той своята във врата му.

И веднага зае позиция пред входа на пещерата. Стреснат от тропота на копитата, късите бойни викове и хриповете на умиращите, Аждаха се изправи. Бе така изненадан, че загуби контрол над вида си.

Танбит го видя такъв, какъвто си бе — черен, космат, конска муцуна, жълтеникав рог между дългите животински уши и огромни копита. И запищя.

Аждаха я погледна втрещен, после се съвзе и както предполагаша побратимите, се спусна към черното гърло на пещерата. Конят на Ат се изплаши от огромния страховит йорег и тъкмо когато той опъваше тетивата, се изправи на задните си крака и изцвили с побелели очи. Стрелата избръмча и се заби високо в шатрата. Ат се зае с укротяването на животното под себе си, а Аждаха се спусна вдясно. Оттам обаче идваше Арбуга и размахваше тежкото копие, притежавано някога от праотеца Лаиш.

Аждаха спря, огледа се. Притича през шатрата. Мъжете извикаха на Танбит, уплашени, че той ще посегне на нея. Младата жена скочи и се спъна във възглавничките по пода. Йорегът се извърна към нея, понечи да пристъпи, но Ат вече бе укротил коня и без да се цели, пусна поредната стрела. Тя изсъска и с тъп звук се заби в средата на масичка, натоварена с плодове.

В този момент зад Аждаха се озова Арбуга. Конят му се дърпаше, уплашен до смърт от близостта със злото същество, и той не успя да го удари с копието. Пресегна се, хвана йорега за опашката и го повлече. Той се тресна в централния кол на шатрата и измуча. Конят отнесе Арбуга напред, той го укроти с мъка и го пришпори обратно за нов набег.

Аждаха се изправи и се втурна напред. Блъсна изправилата се стара прислужница и се насочи към гората.

— Яаа! — извика Ат и смахмузи коня си.

Арбуга го разбра — трябваше да действат като при лов на вълци. Част от ловците препускат след звяра, а другите се стремят да прережат пътя му встрани. И го подкарват към равно, открито пространство.

— Яаа! — отговори Арбуга.

Излязоха в ниското, където нямаше дървета. Аждаха разбра грешката си и се опита да свие вляво. Там вече бе Ат. Йорегът нямаше изход и се хвърли върху него. Отхвъркна назад, прободен в рамото.

В този момент пристигна Арбуга и заби копието си във врата му...

109.

Чакар пристигна на бял кон. Майко!... Никога не съм предполагал, че някъде може да съществува такова красиво животно. Само на рисунка го бях виждал. Или някъде в сънищата си... Така и така вика — това е нашият кон, за който се трепахме толкова... И като се сетих за думите на Бат-Терек, наистина повярвах: такъв жребец не може да не носи магия!

— Хайде — кимна ми той. — Вземай клетки за клониране и потегляме.

А той, пашата му с паша, пи вода колкото два Нила, после кръстоса крака по турски и май просто заспа...

110.

Край поселището ги очакваше изненада: въпреки че имаше осем дни до сбора на бойците, до рова бяха опънали шатри отряд конници. Още повече се смая, когато научи, че пътят им се е пресякъл с неговия — били са в пиратския кораб. Изслуша описанието на елбира, който ги освободил и ги насочил насам.

— Много едър?

— Много, много едър и силен — кимна зачуден Челбек, водачът им.

— С кестенява плитка? И кожени кафяви дрехи?

— Същият!

— Значи е Чакар — усмихна се Ат. — Като братя сме с него.

С елбирите бе станало и друго чудо. Когато станали предния ден от сън, под дървото, където вечеряли, имало оставени пет вързопа с оръжие. Оказало се, че за всеки има меч, копие и по колчан стрели. Показаха му ги — бяха от стомана като неговия Хански меч. Само дето изглеждаха като че ли ковани преди час.

После дойде търговец и му предаде вест от Татра: придвижвал се с хиляда конници и след два дни щял да е на мястото на срещата.

И докато се радваше, получи и най-тежкия удар. Чули, че се събира войска за набег срещу Авар, дойдоха и негови роднини от Сула, недоволни от чичо му. Когато ги попита за Боз-бий, те набърчиха зачудено чела. Сетиха се с голямо усилие за красивото момиче.

— Ама тя си тръгна!

— Къде?

— За родината си. Нали щеше да се жени за Алцек, а ти го уби. Отказа да остане като жена на по-малкия му брат. Чухме, че дори чичо ти я пожелал за четвърта съпруга.

Ат скръцна със зъби.

— Няма я в родината й. Баща й не знае нищо за нея.

— Замина — поклатиха глави мъжете от Сула. — Замина с джурите^[86] си — поне двацет човека бяха...

Ат се дръпна попарен. Качи се на вала и се загледа в степта.

— Сигурно я държи тайно в двора си — приближи до него Арбуга и се опита да го успокои.

— Не вярвам — поклати глава Ат.

Мълча дълго.

— Знам — каза с побелели устни, — знам един човек, който може да ми каже къде е Боз-бий.

— Тръгваме ли? — отвърна просто побратимът му. — Ще оседлая конете.

— А Танбит?

— Ще я оставя тук. Все пак край нея ще се навъртат сто елбири!

[86] Джура — слуга. ↑

111.

Котка... Котка... На която душата ѝ се пълни от височината... Не просто от това... Там, сред облаците, е в нормалната си среда... Точно. Да... И друго — сравнително млад. Да не забравя — за да влезе с мен, значи не е живял в това време. Е?

Летяща котка?... Няма такава сред приближените на Иисус. Да е от съюзниците му? Някои от малките?... Просто да върши услуга?...

Глупости. Сред Иисусовите... само сред тях... обаче... Еее! Май налучках.

Грешка. Груба грешка, че го търся сред служителите на Сатанаил. Това, че помага на йорегите, не значи, че трябва непременно да е дявол. Голяма вероятност е това да е наистина така. Зло със зло и добро с добро... Но тук категориите се размиват. Всичко чуждо за Големите богове е зло. И врагът на моя враг е мой приятел... И заедно с „целта оправдава средствата“... Да. Постигането на целта оправдава съюзниците.

Така-а-а. Да разровим ангелите. Не, не е ангел. Поне от нисък ранг. Голяма Сила има в него... Значи по-нагоре... Много по-нагоре...

Нуриел?... Той е орел, името му значи огън. Високото е неговата стихия, облаците — първи другари. Нуриел... Обаче в него няма нищо котешко.

Рагуил?... Той следи за реда на Земята и порядъчността на ангелите. Голяма е вероятността той да е тръгнал след мен... Ала по наши сведения е в немилост отдавна. Освен ако не е със задача-условие — справи ли се с нас, да го реабилитират. Не... В него няма... няма котка...

А ако греша за котешкото? Леопард... Леопард... Разиел? Не... той е ученичка. Загадки му дай... гатанки...

Сариил? Не, той взема образа на бик. Къде бик, къде котка.

Леле! Само не този... Обаче... Камаил! Той е. Тук е Камаил!

Стиснах юмруци. Е, Чакар, велика чест са ти оказали. Ти, който до вчера си се напишквал, днес се изправяш срещу Камаил!

Този, който вижда Бог — това значи името му. Главният сред ангелите в чин „власт“, които са гръбнакът на корпуса, воюващ със Сатанаил. И управител на света Марс. Безмилостен, защото в душата му още живее езичеството. Казват, че е бил последният бог на войната при друидите и след разгрома им приел службата при Иисус. Да. Един от малкото „чужденци“, които са се издигнали до такова ниво. Ако това пък не говори за качествата му...

Камаил. Явява се като леопард. Най-добре се чувства като леопард. И е тръгнал на лов за самодива...

112.

И в разбеснялата ми се душа избуя диво желание да му дам урок. Дотолкова силно и натрапчиво, че в един момент се усъмних да не би да имам демон. Ако врагът пак ме бе издебнал?...

Извиках Биляна и я накарах да ме прегледа. Нямало... Самодивите са слаби в тия умения, не само в науките. Накарах я да повтори. Пак нищо. Изпратих я под едно свещено дърво да се съсредоточи. Е, като каза и третия път, че нямам, защото самият аз съм бил демон, кротнах се. И макар че вече бяхме поели към Тунела, отклонихме се.

Към жилището на вещицата. Оная — мъртвата.

113.

Единствената разлика бе, че сега бе късно лято и степта бе пожълтяла. Пътят си бе същият — криви, тесни коловози. Сети се за Тахтун... умиращите за него чиготи... Елаур... Сви го под лъжичката. Погледна крадешком към Арбуга. „Дано не му донеса нещо лошо“ — примоли се в себе си.

И кладенецът, край който почиваха, си бе там. Кръстопътят... Стори му се, че вижда двуколката и Елена в нея... Тръсна глава.

Излязоха пред воденицата така внезапно, както преди много време с Елаур.

Чакаха ги. Трима — двама мъже и жена. Толкова си личеше, че чакат него... Позна единия.

И тогава чу призивно конско цвилене. Ат побледня и се изправи на стремената. Не, не можеше да греши! Огледа се трескаво — поляната вдясно... пожълтелите върбалаци вляво...

— Тулпар! — извика пламнал.

Оня, грамадния... Чакар. Алпа. Усмихна се и тръгна да го посреща.

Изад воденицата изскочи бял кон и се стрелна към Ат. Той скочи и се втурна насреща му. Кон и човек се срещнаха по средата на откритото пространство пред воденицата. Животното танцуваше като на жарава, а човекът го прегръщаше. Конят пръхтеше, а човекът май плачеше.

Арбуга бе втрещен точно толкова, колкото жената и по-дребния мъж отсреща. Огромният застана до Ат и поклати доволен глава. Изчака да се нарадват един на друг и каза:

— Ще пее ли така душата ти и когато срещнеш Боз-бий, Аудан Дуло?

Ат избута коня зад гърба си и се обърна с втрещено лице към него.

— Ти знаеш?...

— Знам — кимна той. — Нали съм алп.

Човекът заклати глава. После погледна към него, опъна ръка и рече зачервен:

— Чакай, чакай... Ти още на брега ли?...

— Да.

— Още там знаеше къде е Боз-бий? И че аз я търся?

Чакар кимна небрежно.

— И не ми каза?

— Ти не ме пита.

— Ти... Колко дни яздихме заедно?

— Много.

— И не ми каза!

Той вдигна рамене.

— А сега? Защо сега?

— Защото идваш да питаш.

— И това ли знаеш?

— Казах ти: аз съм алп.

— А Елена? Къде е Елена?

Чакар направи едва забележима гримаса, но Ат, който бе вторачил всичките си сетива в него, разбра.

— Мъртва?

— За съжаление.

— Въобще не съжаляваш — поклати глава Ат. — Ти ли я уби?

— Не.

— Кой? Няма да ми кажеш, нали?

— Не.

Конят завря муцуна под мишницата му. Младият мъж го помилва машинално.

— А Тулпар?

— Откраднах го.

— Защо не се учудвам?

— Просто нямаш сили. Пък и има още.

Ат удари с крак в земята. Почервеня, вторачил очи в алпа. Нищо. Бе непроницаем като мраморна колона. И попита с едва прикрит страх:

— Боз-бий?

— Жива е, ако това те интересува — вдигна рамене Чакар.

— Къде е? — почти извика човекът.

Алпът приближи до Ат. Беше по-висок с половин глава от него и поне с двайсет сантиметра по-широк в раменете. Сложи ръка на лакътя му и рече тихо, но дори мъжът и жената при воденицата го чуха:

— Помниш ли Черния конник?

Ат отскочи назад и се блъсна в Тулпар. Конят се сепна и вдигна уплашен глава нагоре.

— Албастий? — изхърка.

— При него е. Ще те заведе там.

114.

Двамата елбири се върнаха при устието на Бури-чай, за да доведат другарите си, а ние се прислонихме при стария Горян. Чакар бе навъсен, замислен. И даже се зачудих, когато зацъка при вида на змея.

— Никога — вика, — не бях виждал змей с опашка. В нашето време ги отстраняват веднага след раждането.

Изкъпахме се в топлия извор на неговата пещера и той се отпусна още, пийна доста от виното. Е, не само той... И спяхме много. Може би за първи път, откакто минахме през Тунела на Радамант.

На другия ден ходихме на лов. Биляна удари дива коза, а Чакар си полетя на воля.

После... После всичко тръгна наопаки.

Пред пещерата ни чакаше Русана — с две бързо нарастващи рани от меч. Рано сутринта йореги нападнали сборището им и отвлекли тридесет и пет млади самодиви. Други девет били мъртви, а почти всички останали имали рани. Тя беше бясна и каза, че събирала всички свои посестрими, годни да носят оръжие.

— Ще дойдеш ли? — попита тя Горян.

— Стар съм — поклати той глава, но опашката му тупаше нервно. — Ще дойда, разбира се.

— А вие? — извърна се тя към нас.

Биляна отвори уста да отговори, че заминаваме, но Чакар се намеси.

— Само не бързайте. Насам пътуват сто елбири. Ще се съберем с тях и тогава ще ударим.

Самодивата замина да организира своите. Горян влезе да си търси боздугана, а аз жлъчно подметнах:

— Нали беше напечено и трябваше да се изнасяме със скоростта на диви прасета.

— Именно защото е напечено — натърти алпът.

115.

Усещах го. Тоя — Камаил. Беше някъде наблизко. Колко близо?... Не знам. Камуфлираше майсторски. Цар беше на това. И как — та той е толкова по-вещ от мен във всичко... Сигурен съм, че сега целта е Биляна. Както преди да поеме в утробата си семето на рода Дуло, искаше да убие Делян. Е, не че на нас ще ни прости...

Но и грешеше. В едно — подценяваше ме. Сигурно ме бе проучил. За него съм келеш. Толкова лесно ме бе манипулирал досега... Високомерен. Ха-ха! Няма по-удобен противник от този, който те мисли за глупав и некадърен! И няма нищо по-лесно да водиш такъв за носа до капана, който си му приготвил...

Не бързах и винаги се стараех край нас да има и други. Защото и той е чуждо тяло в това време. И ако предприеме по-резки движения, ако засегне ключови фигури в тази история, това би трябвало да рефлектира и върху него.

Обаче... Самодивите и змея... Нямахте ги. Нямахте ги в битката, която аз бях изучавал. А се готвеха... Не помнех никакво нападение на йореги над тях... Което можеше и да си е така. В края на краищата, колкото и да е важно, ние изучаваме история, а не почасовата хроника на това време.

Та честно казано, освен мерака да го сритам по топките, глождеше ме и едно дребно, нездраво любопитство: докъде се канеше да стигне тоя?

116.

Замръкнаха на половината път. Арбуга предложи да си устроят бивак, да преспят и на сутринта да продължат. Ат обаче бе възбуден, очите му горяха като трескави и го отрязва.

Нощта бе облачна, звезди нямаше. Понякога луната се показваше гузна и посърнала.

Затова видяха отдалече огъня пред себе си.

— Мирни пътници — вдигна рамене Ат. — Инак защо ще палят такъв огън?

Въпреки това и двамата понаместиха оръжието по себе си.

Огънят гореше на около триста метра от пътя и наистина бе голям. Отблясъците му, жълточервени и игриви, подскачаха като живи по стените на голяма бяла шатра.

— Не знам дали са мирни, но че са богати е сигурно — поклати глава Арбуга. — Да продължим.

— Не — каза унесен Ат.

— Странно — отбеляза Арбуга. — Не виждам нито коне, нито каруца.

— И хора май няма — допълни Ат.

Арбуга прехапа устни и каза:

— Не ми харесва. И Аждаха бе в подобна шатра.

— Глупости!

— Ат, лошите са отмъстителни. Мислиш ли, че са забравили какво им причинихме?

Не го чу — вече бе подгонил Тулпар към осветената от огъня шатра.

Нямаше хора. Просто шатра от богат румски плат сред степта. Пред нея гореше огъня. Изпод залюлените пешове на входа ѝ се виждаше, че вътре също свети.

Ат скочи от коня и извади меча си.

Наблизо имаше струпани дебели цепеници. Арбуга каза възбуден, че наоколо няма гора, и мина в тръс зад шатрата.

В този момент от степта изникна сянка. Ат се извърна. Арбуга пристигна отзад и вдигна копието си за удар. Беше слаб, черен мъж в окъсани дрехи. Вървеше като омагьосан и не реагира на предупредителните викове. Носеше мях с вода. Зад него изскочи опърпано, с оплетени в козината му бодили, куче. То се опита да залае, но сякаш размисли и направо падна от слабост до огъня.

— Кой си ти? — опря в гърдите на човека меча си Ат.

Все едно, че извика на вятъра. Робът (имаше голям железен обръч на врата си) бутна унесен острието, седна до песа и застина.

— Нищо няма да научим от него — поклати глава Арбуга. — Глухоням е.

Ат приближи до шатрата и повдигна люлеещото се крило на входа ѝ с острието на меча.

Тъкана бяла пътека водеше към средата ѝ. На централния кол горяха две факли и хвърляха игрива светлина. Зад голяма маса, с гръб към него, стоеше жена със спуснати до коленете дълги коси. Той зяпна, протегнатата му ръка падна като отсечена и платното скри гледката.

Ат извика разочарован, изненадан и уплашен, че това, което бе видял, ще изчезне завинаги. Хвърли се напред.

Жената се бе извърнала.

— Боз-бий! — изплака той.

Тя беше.

Усмихна се, заобиколи масата и протегна ръце към него.

Ат пусна меча и се хвърли към нея.

Срещнаха се и потънаха един в друг.

Стреснатият от вика Арбуга нахлу в шатрата с коня си и едва не я събори.

— Ти!... Ти!...

— Аз... Аз съм...

— Търсих те по целия свят... Боз-бий... Животе мой...

Арбуга се спеша и изкара коня си навън. Обиколи смутен шатрата, огледа плодовете по масата, засланото ложе в дъното, съдовете с вода и вино. Набърчи чело умислен.

— Аз избягах от Албастий — започна със звънък глас Боз-бий.

— А ние бяхме тръгнали да те освобождаваме!

— Сама ли избяга? — попита стоящият встрани Арбуга.

Боз-бий го стрелна недоволен.

— Този кой е?

— Арбуга.

— Какъв ти е той? Джура? Кошчи?

— Той е мой побратим.

Боз-бий нацупи пълните си устнички.

— Мислех, че тази нощ е наша и че ще бъдем сами... Ето виж, нося ти подаръци!

Тя извади вързоп изпод масата и го развърза. Тръсна сгънатото. Ат, въпреки че бе канартикин и беше израснал в лукс, не можа да сдържи възхищението си от лъскавите копринени дрехи, богато извезани със златни и сребърни нишки.

— Че откъде ги имаш? — промърмори Арбуга. — Нали уж бягаш от плен?

Боз-бий опъна дрехите по тялото на Ат и възхитена извика:

— По мярка са ти!

— Мисля, че е неприлично девойка да купува любовта на мъж — подметна отстрани Арбуга.

Ат бе така замаян, че дори не го чу. Но Боз-бий го стрелна ядно.

— Няма ли да останем сами? — попита тя високо.

— Това е недостойно за теб — поклати глава Арбуга, втренчил очи в жената.

— Приятелю, та това е Боз-бий! — каза унесен Ат. — Цял живот я търся...

Красавицата ядно събра дрехите в ленена покривка и ги хвърли под масата.

— Да поседнем, мили — дръпна го тя към ложето от плъст, килими и възглавнички.

117.

Остане ли войникът без работа... Лошо. Сеца се за дома, близките. И се разкапва. Е, това стана и с мен.

Завъртяха се едни спомени. Първото ми камионче... Какво камионче — огромен самосвал от жълта и зелена пластмаса. Все го бутах нанякъде — най-често из цветята на баба. Милата... Какви ли не гадости съм й прилагал...

А оная Маргарита от първи клас... Троянската Елена ряпа да яде. И Троянската война. За Ахил да не говорим — вода му поне с десет двубоя... И в раните, естествено. Колко пъти е плакала майка ми заради кървищата по мене.

— Какво делите бе, мама? — питаше все.

Маргарита. Нищо и никаква Маргарита...

Мама...

Тежка ръка падна на рамото ми.

— Ей, войнико — каза Чакар. — Как си?

Вдигнах рамене. Но не се „затворих“.

— Тя е добре.

— Мислиш ли?

— Щом Бат-Терек е обещал.

Задъвках устната си.

— Ще я видя ли пак?

— Да — рече той уверено и спокойно.

Май ми олекна.

118.

Арбуга въздъхна, набучи на копието си бохчата и излезе, хвърляйки коси погледи през рамо. Двата коня пасяха спокойно недалеч от огъня, но Тулпар тръпнеше нервно и гледаше към шатрата.

— Неспокоен си, а? — потупа го по врата урмиецът. — Нещо лошо ли усещаш?

Робът и кучето стояха като камъни. Арбуга приближи към тях. Извика им. Никаква реакция. И кучето ли бе глухо?... Ритна го, то се отърколи към огъня и изквича. Не беше няма значи... Понечи да повтори действието с роба. Все пак му дожаля и само го бутна с крак. Когато обърна празните си за света очи към него, Арбуга му подхвърли бохчата.

Някъде дълбоко в зениците му пламна съвсем, съвсем слаб интерес. От ъгълчето на дебелията му, покрита с рани устна потече лига и тупна на покрития с кръпки крачол. Посегна страхливо.

Кучето се завърна и ухапа възела на вързопа.

Робът измуча и го удари безжалостно с ръка. Застана на четири крака, криейки с тяло бохчата. Като разбра, че няма опасност за нея, наведе се с гладни очи над нея и трескаво я разтвори.

Нещо средно между ръмжене, стон и възкликание се разнесе, когато видя свилените дрехи. Трескаво ги разгъна и скочи на крака. Опъна ги по тялото си и погледна към Арбуга.

Елбирът потръпна от алчността, мерзостта и злото, които съзря в очите му.

Започна да ги облича върху своите парцали.

Кучето приближи боязливо и залая неочаквано стръвно срещу роба.

Арбуга се извърна стреснат към шатрата: счу му се, че... Може би нещо падна... Някой извика.

Тулпар изцвили дълго и тревожно.

Робът бе облякъл дрехите. Посегна да ритне псето и застина с вдигнат крак.

Арбуга се послуша: нищо. Приблѝжи до Тулпар, прегърна го през врата и зашепна в ухото му. Конят продължаваше да тръпне с цялото си тяло, пристъпвайки от крак на крак. Размисли раздвоен. Понечи да направи крачка към шатрата, но погледът му попадна на роба — въпреки неудобното във всяко отношение положение той продължаваше да стои неподвижен и с вдигната нога.

Спря раздвоен. И тъй като от шатрата не се чуваше никакъв звук, приближи към огъня. Отблясъците скачаха лениво по пременения роб. Лицето му бе сгърчено в омраза, а очите... Те бяха застинали в учудване и ужас от нещо.

— Ей — подвикна Арбуга.

Нищо. Страшна догадка завладя ума му. Той се дръпна крачка назад, вперил смаяни очи в неподвижния нищ мъж. Протегна копието си и го боцна. Желязото се чукна в нещо твърдо. Ризница ли имаше?... Натисна. Робът се килна и падна в огъня, без да промени позата си. Пламъците запълзяха по главата му — все така лениво и без интерес — и... толкоз.

Арбуга се приведе над него с побеляло лице. Опита отново да забие копието — този път в крака. Изчатка и отхвъркна.

Робът бе окаменял!

В този момент от шатрата долетя къс вик. После се чу ясно гласът на Ат — ужасен и напрегнат:

— Арбуга!...

119.

— Чакар, мисля, че съм бременна.

— Знам.

— Знаеш?

— Да.

Омекна. Сигурно заради топлата теменужена вечер.

— Чакар... искам да имам дъщеря.

Нищо ново под слънцето. Всяка самодива мечтае за женско — мъжкото не се тачи в техния свят. Е, ако е шаркан... Обаче нейното не е.

— Инак... Нали знаеш?

Знам. Продават го в някой от световите... Внезапно гласът ѝ се втвърдява. Елмаз.

— Момче ще е. Нали?

Мълча.

— Ще отида с Делян в света Земя. И ще остана с него.

Мечти, мечти...

— Имало е такива случаи.

Говори троснато. Сякаш ѝ противореча. А аз си мълча. И гледам навсякъде другаде, но не и към лицето ѝ. Макар че мога. Да кимам. Да лъжа. Да се съгласявам. Да я заблуждавам.

Мога. Но не искам.

Сигурно заради топлата теменужена вечер.

120.

— Толкова време те чаках... Сега ще се убедиш колко те обичам. Думите на Боз-бий стигаха до ушите на Ат като шепот на листа. Той усещаше малките ѝ нежни пръстчета в ръката си. Лицето му гореше.

Тя спря пред ложето и започна да се съблича. Падна първата дреха. Въздухът се раздвижи, пламъкът на факлите се смали и Ат щеше почти да извика с гняв, че моминското тяло потъна в мрак. Пак полетяха нагоре и светлината целуна бялото алабастрово тяло и жълтите свилени коси.

— Прегърни ме — долетя като от далечен свят нежният ѝ глас.

Но самата тя не го дочака — обгърна го с тънките си ръце. Гъвкавото ѝ като самодивска сабя тяло се прилепи към него. Всичките му сетива се стрелнаха към нея... Пълните ѝ алени устни се впиха в неговите.

Светът се завъртя и шатрата потъна в някакъв прорязан от звезди мрак.

— Обичам те — прошепна Ат.

И в същото време усети болката в гръкляна, въздухът изведнъж изчезна, той отвори широко уста... Светът бавно се намести, шатрата се върна с трясък. И болка... Очите му се фокусираха и той видя срещу себе си огромна миша муцуна. Малки черни очички искряха от злоба, а силни ръце, покрити със ситна сива козина, го стискаха за гърлото.

— Боз... — опита се да извика и спря без дъх.

Огромната мишка отвори уста и ситни зъби приближиха лицето му. Той разбра, че се опитва да докопа гърлото му, и със сетни усилия успя да я отблъсне. Падна в ложето, опита се да извика, но страшното същество с тяло на изкусителна жена и глава на гризач отново го затисна като планина. Завря лакът в разтворената паст и се опита да освободи шията си от захвата на пръстите, които го стискаха като менгеме.

— Няма да ми избягаш! — изломоти звярът, който бе заел мястото на Боз-бий. — Мой си!

Усети, че губи сили. „Нима е краят?...“ — помисли Ат ясно и с някаква лекота.

Следващото му движение бе по-скоро гърч, отколкото осъзната съпротива. Съществото отхвъркна назад. Ат отвори уста като да глътне света, хвана гърлото си с две ръце, свежият въздух, който нахлу като ураган в дробовете му, го килна назад. Успя само да извика с последните си останали силици:

— Арбуга!

121.

Елбирите пристигнаха.

Стройни, излети като в един калъп. С изсечени като от камък лица. Очи, които пронизват.

— Те са маята на твоя народ — чух зад себе си гласа на Чакар. — Тези, които оцелеят в битката срещу йорегите, ще се слоят с конниците, които ще доведат Арбуга и Татра, и в следващите години ще се забърка една чудата смес, от която ще изкристализира гвардията на Тангра — българите. Предстои много. Възход. Падения. Слава. Забравя. И пак възход... Възход, който ти ще видиш и изживееш.

Кимнах замаяно с глава.

122.

Арбуга влетя като бесен в шатрата. Видя налитащия върху Ат звяр. Такова нещо не бе зървал и в най-лошите си сънища: женско тяло с дълги крака и големи гърди... но покрито със ситна козина и огромна миша глава.

Миг преди острите зъби от внушителната муцуна да се впият в гърлото на побратима, копие то му потъна със страшна сила между плешките на съществото.

Последва рев, от който потрепери цялата шатра. Факлите свиха пламъка си. Едната угасна. Кучето отвън залая. После шатрата се заклати и вътре влезе Тулпар с побелели от ужас очи.

Звярът се замята на копие то. Арбуга политна назад, но не пусна дръжката. После угасна и другата факла. Той усети, че тежестта върху копие то изчезна и съобрази, че жертвата му се е измъкнала.

Кучето се бе промъкнало вътре и залая ожесточено. Тулпар изцвили и събори нещо.

— Арбуга — дочу слабия повик на Ат.

Шатрата пламна откъм входа.

Елбирът се огледа на неочакваната светлина. Звяра го нямаше. Встрани от ложето видя огромна дупка в стената на шатрата. Бе избягало оттам... Ат се изправи от ложето и започна да плюе.

Тулпар танцуваше като полудял върху трупа на размазаното куче. Пламна и ложето.

Арбуга се хвърли към побратима си, подхвана го, прехвърли ръката му над врата си и го повлече навън. Пътном Ат сграбчи изпуснатия си меч.

След тях като подивял изскочи и Тулпар.

— Какво стана? — попита с побелели устни Арбуга.

Ат успя да се задържи на крака. Подпря се на меча. Погледът му попадна на роба. Направи няколко крачки. Ритна го. Изохка.

— Камък — констатира безсилно.

— Знам — кимна Арбуга. После злорадо подметна: — Боз-бий,
а?

— Не беше Боз-бий — кисело призна Ат. — Алп-бий Сомор.

— Курвата? — не се учуди кой знае колко Арбуга. — Тя пък
защо ти е навита?

— Знам ли? — разкърши врата си Ат.

123.

Вървим — двеста тежковъоръжени воители. Отпред са конниците-елбири — натоварени с желязо и оръжие. Още по-напред, вляво и вдясно и най-отзад летят на своите коне елбирите-казаци — голи до кръста, но с не по-малко саби, ножове и боздугани по себе си.

След конницата вървят пешаците — сто самодиви с медни брони и шлемове, прилични на корони. През рамо са преметнали високи лъкове, а на гърба им има натъпкани със стрели от бучиниш колчани. Сабите на кръста им са тънки, но дори Чакар се отнася с уважение към тях — казва, че с нея разсичали кон на две.

След тях сме ние — Горян, Биляна, алпът и аз. Направо мирни жители — само с мечове и коне без брони.

По някое време доприпка на белия си кон Атила. Поприказва с Чакар. После ядно удари с камшик красивия жребец под себе си и отлетя.

— Какво стана? — приближих го аз.

— Пита дали съм виждал победата.

— И?

— Казах, че я виждам. И той поиска да научи дали съм знаел, че след раздялата ни при воденицата ще бъде нападнат от алп-бий Сомор.

И замълча. А щом направи така, със сигурност е оплел някоя гадост.

— А ти знаеше ли?

— Разбира се, пише го в учебника.

— Но не го предупреди?

— Не.

— И защо?

— А ако променя нещо с това?... — разсеяно вдигна рамене той. Но просто личеше, че не му пука.

124.

Тук е... Камаил е тук. Усещам го. Едва-едва. Но знам — дебне.

И пак промяна... Самодивите. Не две, не три. Сто самодиви! Та това е страшна сила! Все едно един тавиш от алпите на Барин. Компенсация? На какво?... Значи отсреща също има промяна!

А трябваше да се срещнат само елбирите и йорегите от гвардията на Албастий. Още на подстъпите към Кулата, която пази входа към света Тама, лошите щяха да бъдат попилени. Когато обсадяха крепостта, отвътре трябваше да атакуват проникналите вече алпове Барадж и Барис. Едни от най-страшните ни бойци тогава. Младите Барадж и Барис... Майко мила! Да не си йорег без изход за бягство!... Е, Албастий се изплъзва на Ат, но той го погва из лабиринтите на подземиеето. Убива го. И цялата побесняла от мириса на кръв чета нахлува в света Тама... А след тях — „случайно“ минали наблизко неколкостотин от вълците на Барин. Освобождават двадесет и пет хиляди мадами от над десет свята, обърнати в машини за раждане. Четири хиляди йореги се предават и биват „командировани“ в най-горещите точки на Вселената да се бият за славата на Тангра...

Това трябваше да се случи. Обаче — дали?... Присъствието на Камаил и усещането, че става нещо не както трябва да е, ме караше да бъда нащрек. И да се мотам все още тъдява.

125.

Започна да притъмнява. А нямаше и обед. Слънцето отначало изглеждаше като затулено, сетне изчезна съвсем. Но нито звезди, нито луна се показаха и това бе най-очевидното, че нещо не е в ред.

Ат заповяда да свирят сбор и адютантът му наду рог. От всички страни започнаха да прииждат пръснатите разезди — възбудени и объркани. Разположи бойците в кръг — беше сигурен, че ще ги нападнат.

Сетне потърси Чакар. Някой от елбирите вече бе взел от обоза и запалил факла, та го поведе.

Самодивите бяха направили свой пръстен и в средата му стояха алпът и странната му свита. Странна ли? Е, само един — младежът. Един такъв светъл, но не улчия^[87]. В никакъв случай. Алп? Не-е-е. Човек. Обаче се държеше господарски. И му приличаше — призна си го чистосърдечно. Воин. Очите му бяха като залепени за Ат. Някак изпитателно, жадно... Защо?

— Какво става?

Чакар вдигна рамене и промърмори:

— Нищо особено.

— А това? — и Ат посочи падналата тъма.

— Фокуси — почти го вбеси с отговора си алпът.

— Не можем да вървим!

— Ей сега ще го решим — някак замислен и заслушан в себе си рече Чакар.

После тръсна глава и приближи до самодивата. Оная, от неговата свита.

Красавица. И другите бяха хубави, но тая... Имаше нещо особено в нея... Ат не можеше да го формулира — точно както с оная, светлия. Само долавяше, че между тях има много силна връзка.

Алпът сложи длан на главата ѝ. Вдигна ръка, завъртя се с цяло тяло и заби пръст в тъмнината. Миг след това изпод краката на

войниците изби широка около два пръста светла лента^[88] — сякаш се бяха събрали безброй светулки — и хукна през степта.

Калените мъже, видели какво ли не, ахнаха. Тук-там се чува възклицания и викове „Тангра!“ Но повечето бяха така смаяни, че само стискаха амулетите си.

Сред самодивите също избухна глъч.

Изнервен от втренчения поглед на Чакаровия спътник, Ат само попита:

— Натам ли?

— Натам — унесен кимна алпът.

Вече полуобърнат, човекът от Дуло констатира:

— Значи и това си знаел...

[87] Улчии — така прабългарите наричали славяните (от племето уличи). ↑

[88] В сказанието: „В същия този миг в кобната тъма засвети път — водеше той към леговището на Албастий.“. ↑

126.

Добре, че нямаше море — Чакар като нищо би повторил Иисусовия номер с ходенето по водата. Това с трасирането на пътя „потроши мивките“, както обичаха да се изразяват моите войници от оня, другия свят. Или същия свят, ама от другото време. Кое е точно?... Майната му.

Конниците запяха. Разбихах всичко и ми се струваше, че съм слушал песента още в люлката си:

*Ти, бели владетелю, имаш хиляда лица!
Ти, златни владетелю, имаш хиляда очи!
Ти, сребърни владетелю, имаш хиляда уши!
Ти, медни владетелю, имаш хиляда плитки!
Ти, изумрудени владетелю, имаш хиляда тела!
Ти, розови владетелю, имаш хиляда ръце!
Ти, черни владетелю, имаш хиляда крака!
Моля се, подчинявайки се на тебе:
Един Тангра! Един владетел! Един Закон!
Едно начало! Голяма молитва!...^[89]*

Какво беше това? Славословие? Молитва?... Не знам. Но усещах пулса на пеещите така, както усещах моите момчета в поредната засада или поиск... Гласовете все повече и повече се сливаха и в един момент започнах да ги виждам на светлината на десетината факли, запалени по протежение на цялата колона, като едно огромно тяло.

И тогава видях, че тънката светеща стрелка по земята се забива в огромен правоъгълник от жълто-червени карфици...

^[89] Автентично — записана в „Джагфар тарихи“ („Историята на Джагфар“). ↑

127.

Чакаха ни. Построени в боен ред и с факли. Всеки йорег с копие или меч в десницата и факла в лявата ръка. Като на лов.

Камаил?... Тук беше. Слабо усещане. Като тупане на сърце в другата стая. Като прозявка на стражник високо, високо в горната част на стражевата кула.

А Барадж? Барис? Нищо не долавях. А би трябвало. После се изругах: ами нали, ако аз долавях присъствието им, ще ги засекаат и йорегите. И Албастий най-вече. Сега те са скрити в подземие. Може би вече преодоляват лабиринта и ще излязат в двора на крепостта.

Но още е рано... И двамата с Камаил знаем, че още е рано.

128.

Ат сложи самодивите в средата на бойния строй. Раздели елбирите и ги нареди от двете им страни. Това прегрупиране отне почти пет минути, през които сърцето му се сви — частите на отряда му не бяха сглобени. Ако беше на мястото на началника отсреща, не би се поколебал да атакува.

Обаче и отсреща нещо не бе наред. Ат насочи вниманието си натам и едва не извика. На десния фланг имаше някакво безредие, масата бе някак по-разлята и бяла, ако щещ. И чакай... хора!

— Садумци — поправи го учтиво кой знае кога приближилия зад гърба му алп.

Сочеха към самодивите, хилеха се и правеха недвусмислени жестове. Някои се опитаха да се преместят към средата на бойния ред, но йорегите ги избутаха с ръмжене и псувни обратно.

Тулпар изпръхтя и се дръпна.

— Люти и жестоки почти колкото йорегите — продължи Чакар.

Знаеше, разбира се, че знаеше какво са. Остров Садум е в Чулманско море — три дни път дълъг и три дни път широк. Жителите му се изхранвали трудно заради малкото годна за обработване земя и още по-малкото слънчеви дни. Затова дълго време основното им занимание бил риболовът. Кръстосвали морето с безбройните си кораби, докато не били подучени от злите сили да грабят и свои, и чужди. Животът сред тях станал евтиния. Когато момчето ставало мъж, бащата имал задължение само да му осигури меч. „Всичко останало, синко, го придобий с оръжието си“ — заръчвал той.

Царят им се славел като най-разпътния в света. Имал право на първата нощ спрямо всички девиси от подчинения му народ. И само това ли!... Подпомаган от Злото, той не ги щадял, грабел ги безсъвестно именял законите, както му е угодно. И тъй като никой не го обичал, страхувал се дори да стане от трона си, за да не го загуби — там се хранел, там ходел по нужда, там се съвокуплявал с жени.

Това знаеше Ат за садумците. Кое и доколко бе истина?... Той гледаше огромните бели мъже с рогати шлемове и пръстите му барабания по дръжката на меча. Понечи да попита Чакар, но той вече кимаше одобрително:

— Точно така — насочи към тях основния удар. Все пак са хора.

Ат се огледа — нямаше резерв. Видя змея и лицето му се отпусна.

— Усили левия ни фланг.

Горян прехвърли огромния боздуган на рамо и с тежки крачки застана сред елбирите. Толкова бе голям и внушителен, че главата му бе на нивото на раменете на конниците.

Ат измери тримата останали.

— А вие?

— Ние ли? — вяло промърмори Чакар. — Ние сме в ложата.

Не го разбра. Алпът излезе от унеса си, усмихна се и поясни:

— Ще погледаме.

Ат се извърна и подкани залепения за него като сянка адютант да надуе рога си.

129.

Забръмчаха тетивите на лъковете. Гледах как мъжете и самодивите пред мен боравят бързо и уверено. Опън — изстрел. Ръката посяга към колчана — слиза към лъка. Опън — изстрел... Отсреща започна да се чува характерният пукот на стрелите на Хурса при попадение. Викове... проклетия. И болка, болка...

И първите стрели сред нашите редици.

Билиана стоеше до мен. Чувах я как диша тежко. Не издържа, понечи да свали лъка от гърба си, но Чакар подкара коня си към нея и, привеждайки се, ѝ подхвърли нещо.

Йорегите не издържаха на обстрела и с протяжен рев потеглиха напред.

Ат извика. Викът му бе подет от тавишчиите. Нашите изпратиха още един облак стрели и започнаха да вадят мечовете и да приготвят копията.

Най-нетърпеливи да се счепкат с противника бяха йорегите, които трябваше да се бият със самодивите. Развалиха строя и с крясъци се разляха напред.

Грешка.

Първите се натъкнаха на таралежа от остриета на челната редица. През това време момичетата от втората метнаха по късо копие и елегантно, както само жени могат да го направят, се смениха с третата. И те хвърлиха копията си.

Мале, какъв писък се нададе!... Опитаха се да се дръпнат и да оформят строя си, но самодивите, подканяни от Русана, се залепиха като въшки за тях и пуснаха в ход прочутите си саби.

Нашият десен фланг се смеси с пешаците на врага. И тъй като те носеха много факли, там се виждаше най-добре. Заформи се бой, в който никой не можеше да вземе превес.

Садумците обаче си намериха майстора. Кой? Как кой — Горян. Отначало се запердашиха с нашите яко и аха да ги отблъснат. Виковете, страшните им шлемове и огромните им мечове уплашиха

конете, те се дърпаха и пречеха на елбирите да нанесат точен удар. Обаче напред излезе змеят. Копията и стрелите отскачаха от роговите му плочки. Почти по земята пляскаше коравата му като желязо опашка и който се задържеше на крака от нейния удар, падаше със смачкана глава от тежкия боздуган.

Ат и двамата му другари се скупчиха зад строя на самодивите. Май мислеха, че те са слабото място на отряда... После извикаха „Тангра“ и се стрелнаха към десния ни фланг, където бойците плащаха с кръв всеки завзет сантиметър земя.

— Прадядо ти прецени правилно — кимна доволен Чакар. — Защо не се поразкършиш?

— Аз? — не повярвах на ушите си.

— Ти — засмя се той зло и усетих, че едва сдържа нетърпението си сам да се гмурне във вихъра на боя.

Понечих да пришпоря коня си, но срещнах очите на Биляна. Чакар се плесна по бедрото и ѝ подхвърли:

— Нали знаеш, че моят род е в бизнеса с души? Неговата не е в списъка!

А после към мен — сериозно:

— Аз ще пазя Биляна.

Конят вече бе усетил напрежението в мен; танцуваше и пръхтеше, възбуден от кръвта наоколо и зверските викове.

130.

Албастий. Видях го. Заобиколен от дузина йореги в черни доспехи и огромни копия, той застана зад строя на левия им фланг и започна да насърчава бойците си. Затова мислено поздравих Ат за решението му да се насочи натам с Арбуга и Татра.

— Искам и аз — обади се и Биляна.

— Не — поклатих глава.

Но Камаил... Къде е Камаил? Чувствах го слабо, много слабо. Но не беше далече. По-скоро потискаше силата си и изчакваше. Какво?

И садумци! Защо садумци? Искаше ли всъщност да спечели? Можеше просто да изкара няколко стотни йореги допълнително от света Тама. Просто да подсказе на Албастий, че с тия сили не му се пише нищо добро.

Обаче не — той си трае. И Тама-тархан вярва, че ще изколи елбирите. И ще пощипва пленнички-самодиви...

А ако ефектът на пеперудата е наистина непредвидим и неуправляем? Кой от моите предци е слизал в тъмната паст на миналото, та да знаем?... Обаче Иисусовите мозъци няма начин да не са опитвали. Да! Сетих се, че преди време съюзникът му Аллах бе пропищял, че се опитвал да реши съвременни проблеми между тях с операции в миналото. Замазаха го в края на краищата.

Тогава?

Камаил е тук. Върви след мен. Първо се опита да убие Делян. Няколко пъти при това. Косвено. Никога директно. После изненадващо и без причина се прехвърли на Биляна.

Защо без причина? Не, не е без причина. След като забременя. Значи...

131.

Тримата побратими влязоха във водовъртежа на битката.

Пред Ат се изправи облечен в желязо йорег без шлем и с дълго копие. Пое удара му с щита, лявото му рамо изтръпна, но успя да го отблъсне с крак и, загубил равновесие и приведен, го закла с меч. Следващите, които се изпречиха, бяха повалени от бронираната гръд на Тулпар.

Арбуга размахваше огромното копие на своите прародители и единственото, което го дразнеше, бе, че трудно вадеше острието му от поредния прободен враг.

Татра застана зад тях — както винаги разумен до мозъка в костите си — и пазеше гърбовете им.

Втурването на тримата водачи сред редиците на йорегите произведе нужното въодушевление. Елбирите изригнаха в неистов рев „Тангра“ и поне още десет се вклиниха във вражеския строй.

Ат видя черния конник, заобиколен от свита свирепи воители, и го позна. Албастий вдигна юмрук и го размаха.

Младежът разсече от рамото до средата на гръдния кош изпречилия се пред Тулпар йорег, вдигна ръцете си с щит и меч в тях и изви като вълк. Отговориха му казаците-елбири — любимците на алпа Барин сред хоните. И сякаш той ги чу и се всели в тях. Обхванати от някакъв див, първичен порив, получили неведоми сили, те започнаха да си проправят път към вожда си. Зловещ път, осяян с мъртви тела и кръв.

Ат вече бе пришпорил коня си към противниковия щаб. След още няколко заклани зад него в клин се наредиха полуголите му бойци.

И ето, йорегите се уплашиха от обхванатите от бяс и жажда за смърт елбири. И отвориха коридор в бойния си ред.

В дъното му — черният конник. А пред него само тънка като паяжина редица от десетина гвардейци.

Побратимите изравниха конете си и ги пришпориха с древния като родовете им боен вик:

— Xyp!

132.

В този момент мракът започна изведнъж да прозира. Стори ми се, че усетих полъх на леден вятър. Конят под мен се подплаши и затанцува. Укротих го с рязко дърпане на юздите.

— Мракът отстъпва! — невярващо извика Биляна.

— А ти какво си мислеше — че ще се бият все на тъмно ли? — вдигнах аз рамене.

Ето... чакай... Някъде нещо започна да расте.

Тъмното се топеше като разбъркана с вода черна боя. Късаше се на валма и изчезваше. Изведнъж натежаваше, падаше като дрипа на земята и потъваше в нея.

Приличаше... приличаше на помпене на гума. Само без да се чува звукът на помпата. Просто нищо... или по-точно нещо разлято... надига се... Не. По-скоро като надуването на кекс в тенджерата.

Високо горе се очерта зад черна мараня огромният кръгъл диск на слънцето.

Боят като че ли затихна.

— Да мръднем напред, а? — предложи самодивата.

— Не си го и помисляй — кротко предупредих аз.

Плеснах животните по задниците и ги изгоних далече в ниското. Бе дошло време за капана. Поех си дълбоко въздух и сложих „камбана“ над двамата. Сложен номер, с голям разход на енергия. Но сигурен. Нашето ноу-хау. Последно изобретение на Хурса. Превръщане на аурата в силов екран.

— До края ли ще стоим тук? — нервно подметна тя.

— Едва ли — вдигнах рамене уклончиво.

Присвих очи. Хора и коне като че ли бяха замрели, обърнали невярващ взор нагоре. Някой извика плахо:

— Тангра!

Елбирите се раздвижиха като събудени.

— Тангра! — разтресе викът им земята. — Тангра!

Последните остатъци от мрака се стопиха. Светът заискри в
злато. Заблестя в синьо. Грейна в зелено.
Хора и самодиви тръгнаха напред.

133.

Вдигането на мрака ме завари на стотина метра от първите биещи се. Слънчевите лъчи, показали се внезапно зад тъмната пелена, втрещиха всички. И хора, и йореги, и самодиви отпуснаха десници и смаяно вдигнаха глави нагоре.

И моят кон спря уплашен. Сетих се какво отговори Чакар на въпроса на Ат — всичко това били някакви фокуси. Смушках жестоко животното. Пред мен се изпречи йорег с плетена ризница и отрязано ухо. Той обърна смаяното си конско лице към мен. Очите му бяха объркани и едва в последния момент разбраха какво ще се случи. С отчаяно движение се опита да вдигне очукания си от десетки удари щит, но острието на моя меч го изпревари с десети от секундата и потъна с храскане в темето му. Конят ми се изправи на задни крака, за да избегне рухващото тяло, аз вдигнах окървавеното острие и опиянен изревавах:

— Тангра!

Миг след това светът се разтресе от виковете на елбирите и самодивите.

Понесох се в образувания от клина на Ат коридор. Там, в края му, вече течеше жесток сблъсък.

Десетина бойци в черно яростно отблъскваха атаките на тримата мъжаги. В кръга им укротяваше буйстващия си вран жребец и мяташе страшни погледи воин, от когото лъхаше ужас. Като примамени от нечут зов, като пеперуди към пламък, към тях прииждаха йореги. Наоколо бе осеяно с труповете им. Тук-там белееха голи тела на казаци със страшни рани.

Вклиних се между Арбуга и Ат. Тъкмо навреме — гвардеец се промъкна встрани и заби копие си в корема на жребеца на урмиеца. Конят изцвили, олюля се, спъна се в осеялите земята тела и рухна. Оръжието на Арбуга отхвъркна настрани. Йорегът се опита да извади забитото острие, но дръжката се счупи в ръцете му и той извади сабята си. Нанесе удар, но Арбуга го отрази с железния си подлакътник. И

когато злият вдигна оръжие за втори удар, аз му отсякох главата с едно замахване. Шурналата кръв ме опръска от ботушите до раменете.

Арбуга се освободи от туловището на коня и се изправи на крака, докопвайки изтърван от някого меч. Съвсем навреме — връз него вече връхлиташе поредният йорег.

Заех мястото му от лявата страна на Ат.

А той вече бе преодолял последното препятствие към Черния конник и оплескан с кръв и кал, със страшна вълча усмивка на устните, приведен ниско над гривата, се устреми напред...

134.

Албастий направи най-неочакваното: обърна коня си и го пришпори към вратите на крепостта.

Това бе толкова невероятно за Ат, че той изгуби ценни секунди, за да смени посоката на Тулпар. Войниците край него нададоха победоносен рев. Застигаше го бавно, но сигурно. Подканяше коня си с леки боцкания на шпорите и къси, дрезгави подвиквания.

Трябваше, трябваше да го настигне! Ако влезеше в крепостта, губеше всякаква надежда да стигне до Боз-бий! Съжали, че няма лък в себе си.

Ето, вече е на хвърлей копие от приведения над гривата на коня си Тама-тархан. Очите му откриха края на ризницата и Ат се изправи на стремената. Вдигна ръка...

Конникът се извърна и като че ли забави ход. Тулпар скъси разстоянието между тях с десетина метра.

Вятърът отметна гъстата черна коса назад и лицето на Черния конник се откри.

Ат извика.

Отпред яздеше баща му Алвар! Лицето му бе сгърчено, невярващо, че краят е дошъл, че ето — най-близкият му, синът Аудан — ще го прободете...

Ат отпусна копието.

Тулпар, бягащ на върха на силите си и усетил спирането на атаката, намали рязко темпото.

Албастий се отдалечи. И, вече влизайки между вратите, вдигна меч и се изсмя победоносно.

Портите се затвориха със скърцане и трясък.

Първи до тях стигна Горян. Десетина метра не му достигнаха да докопа Албастий. Змеят опита да ги отвори, но те вече явно бяха залостени. Тогава вдигна огромния си боздуган и го стовари ядно върху тях. После още веднъж.

Още не бе затихнал тътенът от този удар, когато пристигна и Ат.

В този момент на зъберите се появило множество облечени в черно бойци и започнаха да хвърлят копия и стрели.

Ат вдигна щит над главата си.

Змеят изпъна двете си ръце нагоре и без да обръща внимание на чаткащите по него остриета, изрева така, че стените се разклатиха. После в безсилие и яд хвърли огромното си оръжие към портите. Те изкънтяха и се разтресоха.

Тракането на стрелите по щита на Ат спря и той надникна внимателно изпод него.

135.

Облакът от стрели ме отрязва от Ат. Конят ми се сепна и зави наляво. Там налетях на последните отстъпващи йореги, а сетне и на самодиви от отряда на Русана. Те спряха на линията, където стигаха противниковите стрели, и свалиха своите лъкове. Забръмчаха тетивите им. Жалко. Ефектът бе почти нулев — съвсем малко от стрелите им достигаха до зъберите.

Отгоре започнаха да хвърлят камъни по Ат. Змеят изрева и застана пред него, за да го предпази.

В този момент иззад гърба на самодивите започнаха да излизат стройни мъже с искрящи брони и железни хонски маски на лицата. В ръцете си държаха високи лъкове, каквито не бях виждал никъде досега. И стрелите им бяха по-дълги и със сиви пера отзад. Движеха се бързо и сигурно, криейки се зад кръглите си щитове с озъбен вълк в средата. Пускаха стрела, вдигаха щита пред себе си и без да спират, вадеха друга от колчана. И пак опъваха тетивите... Стрелите им стигаха до най-високата част на стената и оттам с викове започнаха да падат първите улучени.

Когато влязоха в обсега на йорежките лъкове, отгоре вече просто не стреляха, защото се криеха зад зъберите — така точно поразяваха непознатите воители.

Погледнах вляво и вдясно — докъдето ми стигнеше погледът, те вървяха като на учение и убиваха хладнокръвно. Няколко групички йореги, заели кръгова отбрана, бяха просто направени на таралежи. Десетина садумци се опитаха да се доберат до вратите на крепостта с бягане. Отстреляха ги, сякаш бяха на лов.

— Кой са тези? — успях да попитам.

— Вълците на алп Барин — с вдървени устни отговори една от самодивите наблизко.

Ат свали щита от главата си. Огледа се, видя, че няма никой по зъберите, и пришпори коня си като луд. Подкара го към вратата. Имах чувството, че иска да се блъсне в нея и да я пробие с глава... Или да си

я счупи в израз на отчаяние. Е, поумня. На десетина метра от нея вдигна копието си и замахна.

Главата ми забуча и зъбите ми изтръпнаха като след удар с юмрук. Сетне чух гласа на Чакар в главата си: „Върни се бързо! Веднага!“

Копието на Ат описа къса дъга и се тресна в огромните двери. Светът заскърца, земята потрепери, блесна огън като от огромна авиационна бомба... Каква ти бомба — сякаш падна крилата ракета. Вратите се килнаха и срутиха назад като детско лего. После дясната кула започна да се рони камък по камък... Между зъберите се показва тялото на огромна змия. Питон? Анаконда?... Те биха изглеждали като скъсана връв пред звяра горе на стената.

И преди да успея да преглътна, в рамките на крепостната врата застана най-голямата котка, която бих могъл да си представя...

Черепът ми сигурно набъбна до размерите на земното кълбо от рева на Чакар: „Още ли се моташ? Веднага! При мен!“

136.

— Какви са тия? — извика Биляна и протегна ръка към полето пред нас.

Е, всичко си протичаше по книга... Ето и вълците на Барин... Ха! Барадж! И Барис! Побързах да се „освободя“ от усещането за тях.

— Наши — успокоих я аз.

Онова... Порасна — вече е колкото кон. И излъчва Сила за цял табун. Опитах се да го локализирам по-точно, но не успях. Веднъж имах чувството, че е вдясно, сетне — дълбоко, дълбоко под земята. „Камбаната“... и тя ми пречеше. Да я махна? Ето тогава трябва да ме запишат на забавачка. Или да ме пратят в лудница. Макар че такава за алпи няма... Беше просто — когато някой се крие и го усещаш пред теб, най-вероятно той е зад теб. Та и с Камаил така.

Той бе горе. Точно над капана.

— Ат е обезумял — ахна Биляна.

Аз „намерих“ Делян и го извиках.

Светът забоботи, появи се вятър. Тресна гръм. Край нас засия в златно, температурата се вдигна, въздухът като че ли се сви някъде в миша дупка. Тревата наоколо пламна.

— Майко! — изплака самодивата и се люшна.

Сграбчих я и я прикрих с тяло. Само успях да помисля: „Нима?...“

Издържа. „Камбаната“ издържа. После отрази удара на Камаил обратно. Златният лъч, обогрен с оранжево-червеното на горящата земя, се устреми като копие, метнато от катапулт в небето. Някъде високо, високо се удари в нещо, избухна гигантски жълт пламък и на неколкостотин метра наоколо захвърчаха алени пръски от взрива.

Кексът пишеше прегорял. Кекс да пици? В нашия свят може.

— Какво беше това? — с напукани устни попита Биляна.

137.

Ат погледна втрещен падналата врата. Йореги се опитаха да му преградят пътя, но отнякъде се появи огромен рис и ги помете с лапата си. Зад него се простираше обширна градина с водоскоци и мраморни статуи, каквито бе виждал в набезите из Рум. Понечи да заобиколи хищника, но той лениво се примъкна към лявата кула, в която с писъци се криеха ужасени злите същества. Надигна глава към върха ѝ и се сепна — по покрива се спускаше огромна змия. „Барадж?“ — попита се той с набърчено чело.

Тулпар препусна по дълга плочеста алея, очертана с високи дървета и цветни лехи. В дъното ѝ белееше огромен дворец. Площадката пред него чернееше от йореги. Ат забави галоп на коня и се извърна. След него, развели гриви, идваха поне десет конника с Татра и Арбуга начело. Колебанието му се изпари и той извади сулица от торбата на седлото си.

— Хур! — извика и се изправи на стремената. — Хур!

— Тангра! — ревяха елбирите зад него.

Заби се в строя им. Колеше като побеснял с меча и дългия си черкезки нож. Минута по-късно йорегите буквално бяха попилени от дошлите на висока скорост побратими.

Тулпар сякаш бе в мозъка на ездача си. Без команди, без насочване, ритайки с копита и блъскайки с гърди, той тръгна към зейналите широко врати на двореца.

Току пред тях го посрещнаха набързо въоръжени слуги — повечето хлапета. Бяха без брони и свястно оръжие. Разхвърли ги като палета и нахълта вътре с коня.

Огромна зала с покрив във формата на купол. Високи белокаменни колони. Копитата на Тулпар зачаткаха по мраморния под.

И ето — видя я!

В средата на залата, на легло, застлано с шарени килими, лежеше Боз-бий.

До нея се бе изправила алп-бий Сомор. С косматата си лява ръка стискаше събраната ѝ на плитка коса, а в дясната държеше тънък сурезки нож. Ситните ѝ зъби бяха оголени в зла усмивка. Момичето бе надрано и в кръв.

Ат побесня. Тулпар отново предугади намеренията на господаря си и като че ли полетя.

Боз-бий отвори ужасена уста да извика, но дългото острие на ножа почти разряза кожата под брадичката ѝ и тя застина с крещящи очи.

Когато копитата на коня докоснаха килима и елбирът вдигна меч си за удар, подът изведнъж се разтвори. Конникът се срина надолу в тъмното гърло на кладенец-капан.

Сомор извика победоносно, охлаби хватката си и надникна надолу. Изправи Боз-бий, нави плитката ѝ на ръката си и вдигна оръжието си за удар.

Закъсня.

Татра, застанал до една от колоните, я простреля в лакътя.

От другата страна дотърча Арбуга и заби копието си в гърба ѝ. Злата алп-бий се загърчи, от раните ѝ захвърчаха капки кръв и опръскаха Боз-бий. Елбирът опита да я притисне към пода и довърши, но тялото се килна към тъмното гърло и изчезна.

В залата нахлуха още елбири.

Арбуга наметна с някакви завивки от тънък румски плат момичето. Татра върза аркан за една от колоните, метна края му в черната бездна и се спусна вътре.

138.

Двамата стояха сред затихващите пламъци и изглеждаха като хора, преминали пешком през Сахара.

— Какво стана? — попитах с пясък между зъбите и скочих от коня.

— Вода — изхърка Чакар.

Хвърлих му меха, защото видях, че Биляна се свлича. Прихванах я под мишниците. Тя отвори помътнелите си очи и зяпна към струята, която алпът изливаше отгоре ѝ.

Седнаха на земята. Биляна се изкиска късо и нервно.

— Размина ни се, а? — и бутна Чакар с лакът.

Той поклати глава, тялото му се напрегна и в очите му избуя бяс и омраза.

— Изпуснах го.

Въртях глава от единия към другия.

— Кого?

Чакар удари с юмрук в земята. Уцели малка локва, образувала се от разлятата вода, и разхвърчалите се пръски ни оплескаха и тримата. Избърса с уморено движение лицето си и рече:

— Камаил.

139.

— Хвани конете — казах на Делян и той препусна към горичката в ниското, където се бяха скрили.

— Оцеля, така ли? — попита с уморен глас Биляна. — След тоя...

Не можа да намери дума и очерта с длани нещо като голямо кълбо.

— Оцеля.

— Защо?

— Целеше само теб и силата на удара му бе слаба.

— Ти знаеше, че ще нападне, нали?

Какво да ѝ кажа — че е фасулска работа? Или да се заоправдавам, че само съм предполагал?

— И не ми каза?

Вдигнах рамене. Тя наведе лице. Измежду ройналите се коси видях, че скулата ѝ заигра.

— В твоята игра ние с Делян имаме ли някаква цена?

Ама разговор се заформя! Добре, че е каталясала и няма лък под ръка... Тръсна глава, вдигна лице и сините ѝ очи се вторачиха в мен.

— Ще свърши ли тоя кошмар, Чакаре? — попита тъжно.

— Да.

— Кога?

— Сега.

— Какво? — стресна се Биляна.

— Тръгваме — казах равно. — Обратно.

Скочи. Наведе се над мен и завря лице в моето, търсейки потвърждение.

— Лъжеш, копеле!

Но в гласа ѝ имаше нещо по така...

140.

Ат се изправи тежко. Беше тъмно като в рог, но усещаше тръпнещото тяло на Тулпар. Горе, високо горе се виждаше кръглата светлинка от гърлото на капана. Усети някакво движение наблизо и трескаво затърси оръжие по себе си.

— Ат? — чу глас.

Отпусна се — Татра.

— Ти?

— Двамата сме с Арбуга.

Ат се наведе и опипа коня. Жив беше... Отдъхна си и викна:

— Намерете стена и тръгнете по нея. Трябва да има изход — усещам движение на въздуха.

— Дали? — обади се Арбуга. — Внимавай, тук някъде трябва да е и Сомор. Не съм сигурен, че я убих.

Ама че положение... Ат настръхна и заопипва пода около Тулпар. Намери го — мечът му бе паднал на няколко метра от главата на коня. Взе го и протегна лявата си ръка. Натъкна се на грапавата повърхност на стената и след кратко колебание тръгна по нея натам, откъдето му се струваше, че идва повей.

Някъде отсреща побратимите му се спънаха в нещо и заругаха. И само след секунди извикаха:

— Стената повива!

Тръгна към тях с опъната ръка и също се спъна. Падна с лице върху някакво тяло, брадата и устните му се оцапаха с нещо лепкаво и влажно. Когато ставаше, напипа къса козина и се дръпна като опарен. Сомор!

— Налетя ли ти? — изхихика Арбуга.

— Прекършени са й мераците вече — жлъчно подметна Татра.

Напипа стена. Подпря се и избърса с ръкав оцапаното си лице. И усети още по-силно въздушното течение. Нямаше го и светлия кръг от гърлото на кладенеца — още един знак, че вървяха по странична галерия.

Май почти едновременно видяха плахата светлинка, защото тясното тъмно пространство закънтя от виковете им.

Пред тях се простираше широк коридор, облицован отгоре, отдолу и встрани с дялани каменни плочи. Току под тавана плуваха малки като юмрук бели облачета и осветяваха докъдето им стигаше погледът.

А погледът достигаше до...

Побратимите извикаха и трескаво хванаха оръжията си.

На около петдесетина метра, осветен от скупчилите се край него бели топки, стоеше Албастий. Огромен, с глава до тавана и целият в желязо и мощ, алпът ги чакаше, без да помръдне.

— Той ли е? — попита с пресъхнало гърло Татра.

— Той — избърса с другия лакът плувналото си в пот лице Ат.

— Ами тогава какво чакаме? — вдигна рамене Арбуга.

Тримата извикаха „хур“ и тръгнаха напред, опрели рамене един в друг. В средата Арбуга държеше изправено напред това, което бе останало от копието на прадыдо му Лаиш, а Татра и Ат стискаха потъмнелите от йорержка кръв мечове.

Албастий се раздвижи. Чу се шум от падаща вода. Таванът пред него като че ли се продъни и в коридора бухна огромна вълна. Блъсна се в стените и подгонена от страшните очи на Тама-тархан, с бяла пяна по гърбицата, опряла в тавана, с грохот се устреми към тримата елбири.

Те се спряха преbledнели. Татра направи крачка и се притисна в стената. Ат се разкрачи и се подпря на меча. Арбуга отпусна копието, втренчен в идващата вода, и смаяно констатира:

— Виждам го!... — После асимилира това и задърпа другарите си: — Магия! Магия!...

Ат отначало не разбра, извърна лице към побратима си, сетне вдигна лявата си ръка и разтърка очи. Там, в дъното, осветен и свиреп, Албастий продължаваше да стои и ги наблюдава. Осъзна какво искаше да каже Арбуга: нямаше никаква вода. Инак не би трябвало да вижда Черния. Ат се засмя нервно, хвана подръка Арбуга и го дръпна напред.

Водата достигна до тях. Инстинктивно спряха в очакване на удар. Нищо...

Вълната се запени, засъска и започна да се смалпява и връща назад.

— Хур! — извика зад гърба им Татра и ги изпревари.

Албастий замахна и към тях полетя тежко копие със святац върх. На пътя му се оказа сакланът. Тресна в него и го събори по гръб, но ризницата, кована от алп Хурса, издържа.

Побратимите отговориха с мощно „Тангра“ и полетяха напред.

В този момент от един страничен вход, който не бяха забелязали дотогава, започнаха да излизат ония високи и светли мъже с големите лъкове.

141.

Яздихме целия следобед.

Чакар бе мрачен и така вгълбен в себе си, че на моменти бе почти враждебен. Попари радостта ни от пътуването към дома. Дотолкова, че с Биляна започнахме да се съмняваме дали там, закъдето вървахме, ни чака нещо добро. И това се засили особено когато той спря до една могила, скочи от коня и заяви:

— Ще нощуваме тук.

— Защо? — присви очи Биляна. — По мои сметки до час и половина-два сме при входа на тунела.

— Искам да стигнем там по светло — рече безизразно алпът.

— Има почти три часа, докато слънцето се скрие.

— До сутринта ще останем тук.

Разседлахме конете. Аз събрах съчки и запалих огън, а Биляна изкара от торбите ни сушено месо, някакви корени и грудки и с половин уста обяви, че ще вари каша.

Чакар се качи на върха на могилата и седна с кръстосани крака. Беше с ястребовата глава и като че ли забрави за нас и света.

Отказа да яде.

Смрачи се. По небето изгряха първите звезди. Оцъкли се луната — жълта и студена.

Биляна заспа в прегръдките ми. Внимателно се освободих от ръцете ѝ и подложих под главата ѝ коженото си наметало. Погледнах към могилата и изрязаната на фона на звездите там фигура, но не се реших да наруша усамотението ѝ.

Заведох конете в близкото даре на водопой. Яребица и десетина малки излетяха подплашени изпод краката ми. Конете запръхтяха, единият се изтръгна от ръцете ми и побягна в степта.

Вкарах двата във водата и наплисках гърбовете им. След малко избягалият се върна и завря муцуна в рамото ми. Прегърнах го през шията и притиснах глава към топлата му козина, ухаеща на спарено сено. Погалих го по кадифените бърни и въздъхнах.

Върнах се.

Чакар все така стоеше на върха на могилата. Единствената промяна — беше с човешка глава. Кой знае защо реших, че това е покана за разговор. Изкачих се тежко и спрях зад гърба му. Изкашлях се.

Без да се обръща, като че ли допреди секунди сме разговаряли, той каза:

— Седни де.

Минах пред него и клекнах така, че да виждам осветеното му от луната лице.

— Утре ще бъдем в нашето време.

Никога не бях помислял, че с него сме от едно време. Но с някакво вътрешно сетиво усетих, че му стана някак леко и ведро след тия думи. И се учудих: нима изпитва носталгия?

— Страдам — кимна той. — Зверски.

Замълчахме. Облак закри луната и стана по-тъмно.

— Всичко ще е наред.

Дадох си сметка, че в главата ми плува облещен въпросът на въпросите: какво ще правя оттук нататък. Засмях се късо:

— Дано!

И погледнах към ниското, където спеше Биляна.

— Няма да я видиш никога повече.

Гласът на Чакар бе равен, но някъде дълбоко в него долових съчувствие.

— Защо? — успях да попитам, въпреки голямата бодлива топка, която застана на гърлото ми.

И си дадох сметка, че през цялото време съм съзнавал, че ще се случи нещо подобно.

— Такава е тяхната раса. Събират се с мъж, забременяват и тя никога вече не се връща при него.

Скочих.

— Тя... тя бременна ли е?

Мълча цяла вечност. Направих крачка към него и посегнах към рамото му. Той хвана ръката ми и въздъхна:

— Тя не ти ли каза?

— Не.

Помълча и каза неохотно:

— Бременна е.

И пусна — не, запокити — ръката ми ядно.

— А, не... В такъв случай аз...

— Там, в Самодивия, ни чакат. От моята раса или вашите стари богове — наричай ги както искаш. Те ще я вземат, ще я отведат в нашия свят Чулман и ще я върнат, след като се освободи от плода си. Навярно дори няма да помни какво се е случило.

— Щото такава е нейната раса? — подметнах жлъчно.

— Не. Защото така ще е по-добре за нея и детето.

— Глупости!

— Може би си прав да смяташ така. Да, то трябва да расте с майка. Но какво да правим, след като е орисано с необикновена мисия?

— Моето дете? Какво — с две глави ли ще е?

— Не.

— Тогава?

— Той ще е новият Атила. Реваншът на Тангра на света Земя.

— Плюя на вашия реванш!

Чакар разтри слепоочията си и каза уморено:

— Не плюй. Ти също си част от него.

— Не ви ли стига това досега?

— Не. Ще се върнеш в своя свят и своето време. Воювай. Участвай във всички мисии на армията. Набирай опит. Той ще те потърси.

— Вашият Тангра ли?

— Не. Твоят син.

142.

Албастий се срина на пода, набучен като таралеж със стрели. Загърчи се. Изведнъж избухна пламък и го скри.

Някъде отзад излязоха двама здравеняци. Трябва да бяха алпите Теку и Мечок, защото единият бе с глава на овен, а другият — на мечка. Стрелците с лък им направиха почтително път и те приближиха към огъня. Този с овнешката глава носеше внушително копие с дълъг почти лакът наконечник. Замахна и го заби в средата на пламъците. Сякаш ги поля с вода. Вдигна се облак пара, после се чу жален вик и Ат отново видя Албастий — гърчеше се на пода, а дебелилото копие стърчеше от корема му.

Алп Мечок приближи с огромен дори за него меч с бляскаво острие и го вдигна за удар. Режещият му ръб закачи едно от блестящите кълбета, които осветяваха коридора, и то се пръсна на ситни искри. Изчака, загледан надолу, и замахна. Виковете на Албастий се смесиха с трясъка на желязото в каменните плочи, тъмночервената му кръв потече на тънки струйки към процепите в тях... Главата му отхвъркна, търколи се облещена по пода и спря в стената.

Алп Теку я набоде на копието си и я вдигна с озъбено лице.

— Тангра! — извика с дрезгав глас.

— Тангра! — подеха лъконосците.

Алп Мечок свали ризницата от обезглавения труп и я подаде на Ат.

Той се дръпна импулсивно.

— Ти я заслужи, човеко — каза меко алпът.

— Тангра! — извикаха пак другите.

— Вземи я. Върни се горе. Събери хората си и знай, че Тангра е благословил всичко, което си намислил.

Ат пое ризницата. Татра и Арбуга му помогнаха да я облече.

Теку посочи с пръст тавана:

— Горният свят е твой. А този — той свали ръката си към продължението на коридора, тънещо в мрак, — е наш...

143.

Когато се приготвиха и яхнаха конете, аз им казах:

— Ще яздите около час и ще стигнете камъка, с който обозначихме мястото, където е Тунела. Край него ще видите огромен леопард. Не се плашете. Продължете пътя си — все едно че не го забелязвате. И най-важното: мислете за нещо много, много странично и чуждо за ситуацията. „Затворете“ главите си. Никаква сянка от мисъл за това, което преживяхме и видяхме. Особено за мен. И каквото и да става край вас, не му обръщайте внимание. То не ви касае. Вие трябва да стъпите на камъка и да минете в Самодивия. Това е най-важното.

Делян ме гледаше стреснат.

— А ти?

Вдигнах рамене:

— По-добре да не знаеш.

144.

Плячката — оръжие, злато и скъпи платове — едва се побра в петдесетината каруци, които откриха из крепостта.

Изпратиха ги десетина от странните стрелци. Студени и мълчаливи през цялото време, сега те се усмихваха несръчно в напън да покажат благоразположение. Стояха през няколко метра един от друг, кимаха и говореха нещо. Ат напъна слуха си да чуе какво казват, но не успя да различи думите.

Вече бяха далече от крепостта на Албастий, когато спряха на високото и се обърнаха назад.

— Знаеш ли какво говореха воините край пътя? — попита Бозбий.

Ат подкара коня си към нея и я хвана за ръката.

— „Забравете всичко“. Това повтаряха непрекъснато.

Ат поклати глава:

— Май наистина е по-добре да забравим всичко.

— Ще успеем ли? — поклати глава Арбуга.

— Очевидно трябва — въздъхна Татра.

Изчакаха колоната да се източи покрай тях. Ат спря каруцата, на която бе натоварен Тулпар заради счупените си крака. Помилва животното и му каза няколко мили думи.

Побратимите стояха все така загледани в далечината, където само тънка струйка дим показваше, че е бушувала война.

— И какво? — учуди се на щукналата му мисъл Татра. — Значи Злото е мъртво, а?

— Злото? — стрелна го Арбуга. — Мъртво?

— Ами да! Няма Албастий и йореги, няма Зло!

— Глупости — плю на земята Арбуга. — Винаги има Зло!

Ат ги погледна развеселен и се засмя късо.

— Но е победимо!

Грабна поводите на коня на Бозбий, пришпори своя и подкара към залязващото слънце, заливайки света с щастливия си смях...

145.

Когато двамата се скриха от погледа ми, слязох от могилата. Съблякох плетената броня и кожената куртка. Събрах и останалия си багаж в торбите по седлото. После свалих букаите от краката на коня и го плеснах нежно по задницата.

— Свободен си, миличък!

Той мина в тръс стотина метра, спря и се извърна. „Пратих“ към него миризма на вълк. Стресна се и препусна, забравил за мен.

Седнах в тревата. „Потърсих“ Делян и Биляна. Пътуваха...

После внимателно, сякаш се промъквах между паяжините в Акашовите записи, затърсих Камаил.

Там беше. При камъка. Лежеше и мъркаше. Огромна шарена котка. Решена на всичко.

Станах и преметнах меча през рамо. Разкрячих се, отворих широко очи към синьото небе и започнах да „вкарвам“ краката си в тях.

Ето, направих първата крачка в Тунай...

146.

Конете първи доловиха опасността и започнаха да пръхтят и да се дърпат. Пришпорих жестоко моя, но Биляна не можа да накара своя да направи и крачка. Върнах се и го хванах за юздите. След още двеста метра животните просто се разбунтуваха и отказаха да вървят напред.

— Колко ли има още? — ядосах се аз.

Биляна се огледа и напипа някакви свои ориентири.

— Не повече от петстотин метра.

— Майната им тогава! — изругах аз и скочих на земята.

Взех меха с вода, а на рамото на Биляна окачих торбата с образците от Тулпар, малко сушено месо и сирене.

Конете избягаха от нас, сякаш ги гонеше батальон нечисти духове.

Тесният път свърши в подножието на малък хълм, току пред пресъхнала чешмичка. Леко изпотени и задъхани, се изкачихме на високото.

И го видяхме.

На стотина метра, сред шарената черга от трева и полски цветя, като хвърлен от великан, белееше нелепо нашият камък.

А пред него, почти два пъти по-голям, лежеше леопардът.

Биляна извика изненадана. Стиснах ръката ѝ и казах:

— Виж колко е зелена степта... Колко е синьо небето... Синьо, синьо...

Тя отговори на стискането ми.

— Много е зелено... Наистина... И синьо...

Повтаряхме тия думички и вървахме като дрогирани, стараяйки се да напълним главите си само с цветове. Не гледах натам. Или далече в степта, или високо в небето. Дотолкова, че в един момент Биляна ме дръпна — щяхме да минем десетина метра встрани от камъка.

— Толкова е синьо... Красиво синьо — говореше с пресъхнало гърло Биляна, а дланта ѝ бе мокра от пот.

Леопардът се изправи лениво.

— Ама наистина е синьо! — извиках аз и минах пред нея.

— Нали? — възкликна тя.

Изръмжа — прозвуча някак учудено, някак подканващо. Демек: хайде, няма ли да се паникьосате?...

Към тридесет метра... Тридесет...

— Обаче степта е разкошно синя, нали?

— Ами — завъртях глава като идиот. — Тя е грозно зелена.

Двадесет метра... Леопардът удари с опашка по земята, прозина се делово и от гърлото му излезе звук като при трошене на кости.

— Вълшебно синя! — сърдито извика зад мен Биляна.

С пръстите на лявата ръка надигнах канията на меча.

Десет метра.

— Какво ти става? Мисля, че тревата е зелена.

Зъбите му бяха свършени — като всичко, създадено от природата. И бели — сякаш ги миеше с оная, избелващата паста...

— Зелена! — извиках със свито сърце. — Зелена!...

Леопардът изръмжа и задните му крака се свиха за скок.

— Не! — почти изплака Биляна иззад гърба ми.

Пет метра до камъка. До спасението...

Въздухът на двадесетина метра над леопарда изсъска като срязан брезент и от нищото се материализира огромна светлокафява птица. За част от секундата тя изглеждаше като мъртва, после крилата ѝ я позиционираха и тя се стрелна надолу. Падна върху тила на леопарда, вкопчи дългите си нокти в него, а страшният закривен клюн нанесе бърз удар в окото му.

Ревът, който се разнесе, накара дори тревите да се снишат.

Леопардът загуби равновесие и се търколи по гръб. Ястребът с късо подхвъркване го застигна и впи отново нокти в корема му. Разтвори крила и се издигна. Кожата на хищника се опна, скъса се и смачканата при борбата трева поаленя от рукналата кръв.

Котката се изправи бясна и готова да убива.

Ястребът направи малък кръг на няколко метра височина, стрелна се откъм изваденото око и когато леопардът се изправи да посрещне с лапи нападението, сви се на топка и падна някъде почти до опашката му.

Шареният звяр направи невероятен за размерите и раните си скок и успя да застане лице в лице с птицата.

Пътят ни към камъка бе открит. Направих крачка натам. Биляна бе свалила лъка и с треперещи пръсти се мъчеше да закрепим стрела на тетивата му.

Аз успях да извадя меч от ножницата на гърба си.

Леопардът нанесе бърз като мисъл удар. Разхвърча се перушина, гигантската птица се търколи няколко метра и се изправи с грозен писък на крака.

Леопардът скочи.

Направих крачка към гърба на хищника.

Биляна вдигна лъка.

И тогава чух един така познат глас в главата си: „Махайте се!“

Чакар. Побеснелият Чакар.

Жълтите очи на ястреба ми сочеха камъка.

Хванах Биляна за рамото и я дръпнах. Стрелата ѝ изсъска и излетя някъде далече в степта.

Вдигнах крак към камъка.

Последното, което видях тогава: хищната птица се бе вкопчила в главата на леопарда, той се мяташе наляво и надясно, облян в кръв, ръмженето се смесваше със скимтене, а плясъкът на крилата — с изправящи косата грачения...

147.

Това бе десетата ми мисия в чужбина. Мироналагаща. И бяхме пристигнали точно с такива намерения — за голяма пукотевица. Оказа се по-леко и от мироподдържаща.

Една от новите централноазиатски републики. Предимно планински релеф. Но с меки, заоблени като женско тяло хълмове. Много пасища. Красиви коне и пълни с риба дерета. И хора, неочаквано добре настроени към нас.

Особено към нас, българите. Момчетата бяха от Силите за специални операции в състав батальон и трябваше да бъдат ударната сила на бригадата, която командвах аз. Трите други батальони от англичани, белгийци и тайландци не можеха да се похвалят с такива тесни връзки с местното население.

Кой знае... Може пък специалистът от Външно министерство, който ни инструктира за традициите и обичаите в този регион, да е бил прав.

— Господин генерал, според доста историци, занимаващи се с най-древната ни история, ще бъдете дислоцирани в район, където се намират планините Хон и река Дуло-су^[90] — люлката на прабългарите... Ще видите и шевиците — също като в чеизите на бабите ни...

Не знам... За мен важното е, че в този размирнен край, раздиран почти десет години от кървави разпри, досега не съм загубил нито един войник.

Дори подарък получих. И то какъв — меч! Ама меч, ей!... В кания от брезова кора, с широко острие и съвсем леко закривено като катана. Дръжката от рог на елен, обкована по краищата със сребро.

Донесоха я изпосталели старци с бели бради до пояса и овехтели от слънцето чалми. Само този, който се е докоснал до сърцето на Изтока, знае каква огромна и практически неограничена власт имат те. Та дошли на КПП-то и помолили за среща с емира. Заповядах да ги доведат по най-бързия начин при мен в щаба.

Почерпих ги с кафе и сладки. Кусаха от всичко и дадоха да се разбере, че са доволни. И един от тях, който седеше в средата, извади някъде от гънките на широката си дреха меч-сабя.

Нещо ме стисна за гърлото... Някакъв спомен напъна ципата на миналото... Меч... Като това...

Направо *déjà vu*. Някъде... някога... Кога? Къде?...

Старецът — с дълбоко хлътнали тесни очи и изпъкнали скули — каза нещо и ми подаде с две ръце оръжието.

— Благодарят ви, че не сте допуснали кръвопролития, както е станало в градовете в ниското — започна Раданов, преводачът ми. — Искат да приемете този древен меч като спомен от родината им. Той ще ви помогне да постигнете големи победи.

Заслуша се в тихото говорене на старейшината. Набърчи заинтригуван чело.

— Казва, че този меч не е обикновен. Изкован е преди хиляди години и са го носили само велики воители.

— Хиляди? — повторих аз машинално, а сърцето ми подскочи като боцнато със слаб ток.

— Те така казват за всяко нещо, което е много старо.

После старецът рече още нещо, от което ми се стори, че долових „Тангра“. Въздухът сякаш се разреши. По челото ми изби пот и аз усетих, че устните ми сякаш надебеляват.

— Бог да те благослови — преведе Раданов.

— Той каза Тангра — едва не изхърках аз и разхлабих яката на ризата си.

— Тангра каза — съгласи се преводачът. — Това е едно от имената на Аллах тук.

Старците сведоха почитателно глави и се извърнаха като по команда. А аз останах сред помещението с меч и онова Тангра, което разравяше като огромен багер някакви пластове в мен...

Но имаше и продължение — явно днес е ден на чудесата.

Адютантът ми донесе съобщение от България.

— Младеж е потеглил преди два месеца от Будапеща по стъпките на предците ни на кон. Писаха много за него по вестниците... Някакъв предложил десет милиона за коня му. Не помните ли?

Тогаваше имаше инциденти по границата и съвсем не ми беше до жълтата преса.

— Ами хубаво — вдигнах рамене.
— След тридесет дни щял да бъде при нас. Да сме му оказали съдействие.
— Как при нас? — едва не зяпнах аз.
— Тук била люлката на цивилизацията ни...
Поех жадно въздух.
— Та от Външно препоръчват да посрещнем Боян Елбиров...
— Боян? — изхърках аз. — Елбиров?...
— Познавате ли го?
Приближих до прозореца и го отворих припряно.
Отсреща, над скалистия проход, се виеше огромен ястреб.
Невероятно голям. Немислимо голям. Какъвто дори в приказките няма.
Едва не извиках. Извърнах поглед към окачения на стената меч.
Нещо в мен се отключи.
— Не — казах равно...

[90] Дуло-су — легендарна река, прародина на племето Имен. Когато Иджик, синът на Боян Имен, извел подчинените си в планините Хон и околните започнали да ги наричат заради това хони, в памет на нея той приел за име на своя род Дуло. ↑

Издание:

Андрея Илиев. Реваншът на Тангра

Издателство „Аргус“, 2008

ISBN: 9789545701665

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.